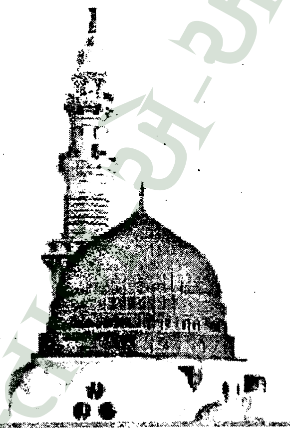
આસાન દીન

આસાન દીન

-: નાશિર :-

કાઝી બુક ડેપો

રાણીતલાવ, મરકઝ કે સામને, સુરત.

ફોન : (0261) 2491985, 2476985

ફેહરીસ્તે ઉનવાનાત

بسم الله الرحمن الرحيم

છે બાતેં

હર ઈન્સાન કામ્યાબ હોના ચાહતા હે. ઔર અલ્લાહ ભી ચાહતે હે કી મેરા બંદા કામ્યાબ હો જાએ મગર ઈન્સાન દુન્યવી કામ્યાબી કો સબકુછ સમઝતા હે ઔર માલમેં કામ્યાબી ઢૂંઢ રહા હે મગર દર અસલ અલ્લાહને જો કામ્યાબી રખ્ખી હુઈ હે વોહ અપને દીન મેં રખ્ખી હે. દીન જીસકી ભી ઝિંદગી મેં હોગા અલ્લાહ ઉસે હર હાલમેં કામ્યાબ કરેંગે ઔર યે અલ્લાહ કા વા'દા હે જો હક્ક હે. ઈસલિયે દીન કો અપની ઝિંદગી મેં લાના બહોત હી ઝુરૂરી ઔર દીન પર ચલના હમ સબ કે લીયે બહોત ઝુરૂરી હે. બુઝુર્ગાનેદીનને ઈસ દઅવત વાલી અઝીમુશ્શાન મહેનતમેં ચંદ બાતે બતાયી હે જિન પર અમલી મશ્ક કરનેસે પુરે દીન પર ચલના આસાન હો જાતા હૈ. જિનમેં સબસે પેહલી બાત હે -

(૧) ઈમાન યાને - લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ મુહમ્મદુર્રે રસૂલુલ્લાહ (સલ્લ લ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ)
(૨) નમાઝ
(૩) ઈલ્મ ઔર ઝિક્ર
(૪) ઈકરામે મુસ્લિમ
(૫) ઈખ્લાસે નિય્યત
(૬) તફરીગે વકત ઔર
(૭) તર્કે લા યા'ની (યાને ફુઝૂલ બાતોં સે બચના)

ઈન છે બાતો કે લીયે તીન ચીજ કા જાનના જરૂરી -

(૧) ઉસકા મકસદ (૨) ઉસકી ફઝીલત (૩) ઔર ઉસકો હમારી ઝિંદગી મેં લાને કે લીયે ઉસકી મહેનત.

(૧) ઈમાન

ઈમાન યાને કલિમાએ તય્યિબહ!

- લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ મુહમ્મદુ ર્રસૂલુલ્લાહ (સલ.) -

- અલ્લાહ કે સિવા કોઈ ઈબાદત કે લાયક નહી ઔર હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ અલ્લાહ કે રસૂલ હેં.

મકસદ : ઈસ કલમે કે જરીયે ચાહા જાતા હે કિ કાયનાત કે અંદર જિતની ભી ચીજે હે યે સારી ચીજે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝત કે બગૈર કુછ નહીં કર શકતી ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝત ઈન સારી ચીઝો કે બગૈર સબકુછ કર શકતે હે.

ચીજો સે કુછ નહી હોતા અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝત કરતે હે ઔર અપની કુદરત સે કરતે હૈ. ઈસ બાત પર પુરા-પુરા યકીન કરના ઈસીકા નામ હય, લાઈલાહા ઈલ્લલાહ - ઔર - મુહમ્મદુ ર્રસૂલુલ્લાહકે જરીયે ચાહા જાતા હે કે આપ સલ. કે મુબારક ઔર પાકીઝા તરીકોં મેં દોનો જહાં દુન્યા - વ - આખેરત કી કામ્યાબી કા સો ફીસદ (૧૦૦ ટકા) યકીન અપને દિલમેં પૈદા કરના ઔર

ગેરોં કે તરીકે મેં યાને આપ સલ. કે તરીકે કે અલાવા કે તમામ તરીકોં મેં નાકામ્યાબી કા સો ફીસદ યકીન અપને દીલમેં પૈદા કરના.

ફઝીલત : (૧) અબ ઈસ કલિમહ કી ફઝીલત કે બારે મેં ફરમાયા રસૂલે ખુદા સલ. ને જિસ્કા મફહુમ (ખુલાસા) હે કિ લાઈલાહ ઈલ્લ્લાહુ કા ઈકરાર કરના જન્નત કી કુંજી હે.

(૨) એક ઔર હદીસ કા મફહૂમ હય કી લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ સે ન કોઈ અમલ બઢ શકતા હે ઔર ન યે કલિમા કિસી ગુનાહ કો છોડ શકતા હે.

(૩) એક ઔર હદીસ કા મફહૂમ હેં કી જો શખ્સ કિસી ભી વકત દિન મેં યા રાત મેં લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ કહે તો ઉસકે નામએ આમાલ મેં સે બુરાઈયાં મિટા દી જાતી હેં ઔર ઉસકી જગહ નેકીયાં લીખ દી જાતી હેં.

(૪) એક ઓર હદીસ કા મફહૂમ હે કી તમામ ઝિકો મેં અફઝલ ઝિક લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ ઔર તમામ દુઆઓં મેં અફઝલ દુઆ અલ્હમ્દુલિલ્લાહ હે.

(૫) એક ઔર હદીસકા મફહૂમ હે કી જો શખ્સ રોઝાના ૧૦૦ મરતબા લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ પઢતા રહે હક્ક તઆલા શાનહુ કયામત કે દિન ઈસકો ઐસે રૌશન ચેહેરવાલા ઉઠાએંગે જૈસા કે ચૌંદવી રાત કા ચાંદ હોતા હે.

(૬) હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કા ઈરશાદ હે જિસકા મફહૂમ હય કી કયામત કે દિન હક્ક તઆલા શાનહુ ઈરશાદ ફરમાએંગે કે જહન્નમ સે હર ઉસ શખ્સ કો નિકાલ લો જિસને લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લહુ કહા હો યાને મુઝે કિસી તરહ ભી યાદ કિયા હો યા કિસી મૌકે પર મુઝસે ડરા હો.

(૭) એક ઔર હદીસ કા મફહૂમ હે કે આપ સલ.ને ફરમાયા કે અપને ઈમાન કી તજદીદ કરતે રહા કરો. સહાબા રદી. ને અર્ઝ કીયા યા રસુલુલ્લાહ સલ. ઈમાન કી તજદીદ કૈસે કરે ? ઈરશાદ ફરમાયા કે લાઈલાહ ઈલ્લ્લાહુ કો કસરત સે પઢતે રહા કરો.

(૮) હઝરત ઝૈદ ઈબ્ને અરકમ રદિ. આપ સલ. સે નકલ કરતે હેં જિસકા મફહૂમ હે કી જો શખ્સ ઈખ્લાસ કે સાથ લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ કહે વહ જન્નત મેં દાખિલ હોગા. કિસીને પૂછા કે કલિમહ કે ઈખ્લાસ કી અલામત કયા હે ? આપ સલ. ને ફરમાયા કે હરામ કામો સે ઉસકો રોક દે.

(૯) એક હદીસ કા મફહૂમ હે કી હર અમલ કે લીયે અલ્લાહ કે યહાં પહોંચને કે લીયે હિજાબ હોતા હે મગર લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ ઔર બાપ કી દુઆ બેટે કે લીયે કોઈ હિજાબ નહિ.

(૧૦) એક હદીસ કા મફહૂમ હે કી અર્શ કે સામને નૂરકા એક સુતૂન હે. જબ કોઈ બંદા લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ કહેતા હે તો વોહ સુતૂન હિલને લગતા હે. અલ્લાહ કા ઈરશાદ હોતા હે ઠહર જા વહ અર્ઝ કરતા હે કૈસે ઠહરૂ ? હાલાકી કલિમાએ તય્યિબહ પઢનેવાલે કી અભી

તક મગફિરત નહી હુઈ ? ઈરશાદ હોતા હે કે અચ્છા મૈંને ઉસકી મગફિરત કર દી, તો વહ સુતૂન ઠહર જાતા હે.

હાસિલ કરને કા તરીકા : ઈમાન હમારી ઝિંદગી મેં આયે ઈસલીયે ચાર રાસ્તો કી મેહનત કો સહી કરના હોગા.

(૧) આંખો કે દેખને કો સહી કરના (૨) જુબાન કા બોલના સહી કરના (૩) કાનોં કા સુનના સહી કરના ઔર (૪) દિમાગ કા સોચના સહી કરના હોગા તબ જાકર ઈમાન દિલ કી ગેહરાઈયોં મેં હકીકત કે સાથ ઉતરેગા.

(૧) આંખ કા દેખના સહી કરના હોગા યાને હમારી આંખ જો ભી દેખે ઉસે મુર્દા યા મિટ્ટી તશ્વવુર કરે. ઈસકી ઈબતેદા (શરૂઆત) ઔર ઈન્તેહા (ખાત્મા) કો દેખે. ઉસકી દરમિયાની શકલ સે ધોકે મેં ન પડે. મિસાલ કે તૌર પર કિસી બંગલે કો દેખે તો ઉસકે ઈબતેદા કો દેખે યાને વોહ કીસ ચીઝ સે બના હે ઔર જાહિર હે કે મિટ્ટી સે બના હે ઔર ઉસકી ઈન્તેહા કો દેખે કી વોહ એક દિન મિટ્ટી હો જાનેવાલા હે. દરમ્યાની શકલ બંગલે કી હે ઉસ્સે ધોકે મેં નહી પડના. ઐસે હર ચીજ મિટ્ટી સે બની હે ઔર એક દિન મિટ્ટી બન જાનેવાલી હે.

(૨) જુબાન કા બોલના સહી કરના યાને હમારી જુબાન ઈમાન ઔર તૌહીદ કે બોલ બોલ રહી હે ઔર બોલચાલ મેં અલહમ્દુલિલ્લાહ, સુબ્હાનલ્લાહ, અલ્લાહુ અકબર, અલ્લાહ કે ફઝલો કરમ સે, માશા અલ્લાહ, ઈન્શા અલ્લાહ, ઈન અલ્ફાઝ કો ઈસ્તેમાલ કરના.

(૩) કાન કા સુનના સહી કરના હોગા યાને હમારે કાન ઈમાન ઔર તૌહીદ કી બાત કો સુનને કે લીયે, દીન કી બાત સુનને કે લીયે ઘંટો ઘંટો તક તૈયાર રહેં ઔર દુન્યા કી બાતેં, ફુઝુલ બાતેં ઔર કિસી કી ગીબત ચુગલી સે એઅરાઝ કરે ઔર અગર કોઈ સુનાએ તો સુની-અનસુની કર દે.

(૪) દિમાગ કા સોચના સહી કરના હોગા યાને હમારા દિમાગ અલ્લાહ કી ઝાત ઔર સિફાત મેં ગૌર ન કરે બલ્કે અલ્લાહ કી મખ્લુક મેં ગૌર કરે. જિસ્સે અલ્લાહ કી મારેફત નસીબ હોગી ઔર અગર અલ્લાહ કી ઝાત ઔર સિફાત મેં ગૌર કરોંગે તો ભટક જાઓંગે. જૈસે ગૈર કોમ ભટકી હુઈ હે.

(૨) નમાઝ

નમાઝ હર મુસલમાન આકિલ ઔર બાલિગ મર્દ ઔરત પર દિન ઔર રાત મેં પાંચ વકત કી ફર્ઝ હે.

મકસદ : નમાઝ કે જરીયા ચાહા જાતા હે કી હમારી ૨૪ ઘંટે કી જીંદગી સીફતે સલાત પે આ જાયેં.

ફઝીલત : (૧) એક હદીસે પાક કા મફહૂમ હે કી ફરમાયા હુઝૂર સલ. ને કી અલ્લાહ તઆલા ખુદ ફરમાતે હે કી મૈં ને તુમ્હારી ઉમ્મત પે પાંચ નમાઝે ફર્ઝ કી હે ઔર મૈંને ઈસ બાત કા અહદ કર લીયા હે કે જો શખ્સ ઈન પાંચો નમાઝો કો અપને વકત પર અદા કરને કા એહતેમામ કરેગા મૈં ઉસકો અપની ઝિમ્મેદારી પે જન્નત મેં દાખિલ કરૂંગાં ઔર જો શખ્સ ઈન પાંચો

નમાઝો કા એહતેમામ ન કરે ઉસકે લીએ કોઈ ઝિમ્મેદારી નહિ.

(૨) એક હદીસે પાક કા મફહૂમ હે અલ્લાહ તઆલા ને ઈમાન કે બાદ સબ ફર્ઝો મેં સબસે પહેલે નમાઝ કો ફર્ઝ કીયા ઔર કલ આખેરત મેં સબસે પહેલે નમાઝ હી કા હિસાબ હોગા.

(૩) નમાઝ દીન કા સુતૂન હે, નમાઝ મોમિન કી મેઅરાજ હે, નમાઝ શૈતાન કા મુંહ કાલા કરતી હે, નમાઝ હર બુરાઈયોં સે બચાતી હે. નમાઝ હુઝૂર સલ. કી આંખો કી ઠંડક હે, નમાઝ હી જન્નત કી કુંજી હે, નમાઝ કા દર્જા ઈસ્લામમેં ઐસા હે જૈસા કી આદમી કે જિસ્મ મેં સર કા દર્જા હે.

(૪) હઝરત હુઝયફહ રદિ. ઈરશાદ ફરમાતે હે કે, નબીએ અકરમ સલ. કો જબ કોઈ સખ્ત અમ્ર પેશ આતા (બાત પેશ આતી, કામ પેશ આતા) તો ફૌરન નમાઝ કી તરફ મુતવજ્જેહ હોતે થે.

(૫) ઔર મદદ હાસિલ કરો સબ્ર કે સાથ ઔર નમાઝ કે સાથ ઔર બેશક વહ નમાઝ દુશવાર જરૂર હે, મગર જિનકે દિલોમેં ખુશૂઅ હૈ ઉન પર કુછ દુશવાર નહીં. (આયત કા તરજુમા)

(૬) એક હદીસે પાક કા મફહૂમ હે ફરમાયા હુઝૂર (સલ.) ને, કી ઈસ્લામ કી અલામત નમાઝ હે કે જો શખ્સ દિલ કો ફારિગ કરકે ઔર અવકાત ઔર મુસ્તહબ્બાત કી રિઆયત રખતે હુવે નમાઝ પઢે વહ મોમિન હે.

(૭) એક હદીસ કા મફહૂમ હે જબ કોઈ આફત યા બલા આસમાન સે ઉતરતી હે તો મસ્જિદ કે આબાદ કરનેવાલોસે હટા દી જાતી હે.

(૮) હદીસ કા મફહૂમ હે કી આદમી અગર કિસી વજહ સે જહન્નમ મેં જાતા હે તો આગ સજદે કી જગા કો નહી ખાતી. અલ્લાહ ને સજદેકી જગા કો આગ પર હરામ કર દિયા હે.

(૯) હુઝૂર સલ. કા ઈરશાદ હે, જિસકા મફહૂમ હે કે જિસ શખ્સ કી એક નમાઝ ભી ફૌત હો ગઈ, વહ ઐસા હે કે ગોયા ઉસકે ઘર કે લોગ ઔર માલો-દૌલત સબ છિન લિયા ગયા હો ઔર અકેલા ખડા રહ ગયા.

(૧૦) એક હદીસે પાક કા મફહૂમ હે ફરમાયા હુઝૂર સલ. ને જો શખ્સ નમાઝ કા એહતેમામ કરે તો નમાઝ ઉસકે લિએ કયામત કે દિન નૂર હોગી ઔર હિસાબ પેશ હોને કે વકત હુજ્જત હોગી ઔર નજાતકા જરીઆ ઔર સબબ હોગી. ઔર જો શખ્સ નમાઝ કા એહતેમામ ન કરે ઉસકે લીયે કયામત કે દિન ન નૂર હોગા ઔર ન ઉસકે પાસ કોઈ હુજ્જત હોગી ઔર ન નજાત કા કોઈ ઝરીઆ. ઉસકા હશર ફિરઔન, હામાન ઔર ઉબય બિન ખલ્ફ કે સાથ હોગા.

(૧૧) એક હદીસ કા મફહૂમ હે જો શખ્સ નમાઝ કા એહતેમામ કરતા હે હકતઆલા શાનહુ પાંચ તરહ સે ઉસ્કા ઈકરામો એઅઝાઝ ફરમાતે હે ૧. રોઝી કી તંગી ઉસ પરસે હટા દી જાતી હે, ૨. કબર કા અઝાબ ઉસ્સે હટા દિયા જાતા હે ૩. કયામત મેં ઉસકે આમાલનામે દાએ (સીધે) હાથ મેં દીએ જાએંગે, ૪. પુલ

સિરાત પર સે બિજલી કી તરહ ગુઝર જાએંગે ઔર પ. હિસાબ સે મેહફુઝ રહેંગે.

(૧૨) એક હદીસ પાક કા મફહૂમ હે કી હઝરત અનસ રદી. હુઝૂર સલ. સે હકતઆલા શાનહુ કા યહ ઈરશાદ નકલ કરતે હે કી મેં કિસી જગાહ અઝાબ ભેજને કા ઈરાદા કરતા હું મગર વહાં ઐસે લોગોં કો દેખતા હું જો મસ્જિદ કો આબાદ કરતે હે, અલ્લાહ કે વાસ્તે આપસ મેં મુહબ્બત રખતે હે. અખીરી રાતોં મેં ઈસ્તિગફાર કરતે હે. તો અઝાબ કો મવકુફ કર દેતા હું.

હાસિલ કરને કા તરીકા : નમાઝ હમારી જીંદગી મેં આયે ઈસલીએ ચંદ કામ કરને હોંગે

(૧) નમાઝમેં કલમેવાલા યકીન હો, ફઝાઈલવાલા ઈલ્મ હો, મસાઈલવાલી શકલ હો, અલ્લાહવાલા ધ્યાન હો ઔર ઈખ્લાસવાલી નિય્યત હો.

(૨) નમાઝ કે ફરાઈઝ વાજિબાત, સુન્નત ઔર મુસ્તહબ ચીઝો કા ઈલ્મ હાસિલ કરેં. અઝાન સે પહેલે યા અઝાન હોતે હી મસ્જિદ મેં જાના ઔર ફિર સુન્નત, નવાફલ સે ફારીગ હોકર આખેરત ઔર કબ્ર કે બારે મેં સોચે જીસ્સે નમાઝ મેં દિલ જમઈ નસીબ હોગી.

(૩) નમાઝ મેં અપના જાહેરી હુલીયા સુન્નત કે મુતાબિક હો.

(૪) નમાઝ મેં કયામ, રૂકૂઅ, સજદહ ઔર કાયદે જેસી બડી બડી હયઅતોં મેં (હાલત મેં) યહ સોચે કે મેં અલ્લાહ કો દેખ રહા હું ઔર અલ્લાહ મુઝે દેખ રહા હે યા કમ અઝ કમ ઈતના તો જરૂર તસવ્વુર કરે (સોચે) કે અલ્લાહ તો મુઝે દેખ રહા હે જિસ્સે નમાઝ મેં અલ્લાહ કા ધ્યાન પેદા હોગા.

(૫) અપની ૨૪ ઘંટે કી જીંદગી મેં સે કુછ વકત નિકાલકર દો યા ચાર રકાત નફીલ નમાઝ ઈસ તરહ પઢે કી જીસમેં લંબા કયામ હો, લંબા રૂકુ હો ઔર લંબા સજદા હો, જિસ્સે નમાઝ મેં ખુશૂઅ - વ ખુઝૂઅ પેદા હોગા.

મૌલાના રૂમી રહ. ફરમાતે હૈં, એક બેહરા થા ઈસકા પડોશી બીમાર હો ગયા તો બેહરેને સોચા કી પડોશી કી મિજાજ પુર્સી કે લીએ જાના ચાહીએ. મગર કયા કરે ? મૈં બેહરા હું ઔર વોહ બીમાર હે. બીમારી કી વજહ સે વોહ કમજોર આવાઝ મેં બોલેગા ઔર મૈં સુન ન શકુગા મૈં કુછ પુછૂંગા તો ખુદા જાને વોહ કયા જવાબ દેગા. ફિર ઉસને યાને બહેરેને ખુદ હી કુછ સવાલ-જવાબ ઘળ (સોચ) લીએ ઔર મૈં કુછ પુછુંતો તો ઈસ્કે હોટ (લબ હિલેંગે) તો ખુદ અપની ફીરાસત સે બતોર કયાસ સમજ લુંગા કી ઈસને યેહ બાત કહી હે. ચુનાંચે ઉસ્ને પેહલા સવાલ વ જવાબ સોચા કિ મૈં સબસે પેહલે ઉસસે યહ પુછુંગા - તુમ્હારા કયા હાલ હે ? તો વોહ જરૂર યેહ કહેગા કિ મૈં અચ્છા હું ઔર નિસ્બતન આરામ હે. ઉસકા ઉમુમન યહી કહા જાતા હે તો મૈં જવાબ મેં કહુંગા અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ ફિર મૈં દુસરા સવાલ પુછૂંગા, ઈલાજ કિસકા જારી હે ? તો વોહ કિસી માહીર (અચ્છે) તબીબ કા નામ બતાએંગા. મૈં કહુગા બડા અચ્છા તબીબ હે, ઈસકા ઈલાજ ન છોડના. ફિર મૈં પુછુંગા ગિઝા (ખૂરાક) કયા હે ? તો કિસી

નરમ ગીઝાહી કા ઝિક્ર કરેગા તો મેં કહુગા બડી અચ્છી ગીઝા હે. ઈસકા ઈસ્તેમાલ રખના ચુનાંચે વોહ બેહરા પડોશી કે પાસ પહુંચા ઔર બેહરે ને બીમાર સે પૂછા ફરમાયા તુમ્હારા કયા હાલ હે ? બીમાર બોલા મર રહા હું, બેહરા બોલા અલ્હમ્દુલિલ્લાહ! યહ સુનકર બીમાર કો બહોત ગુસ્સા આયા, યે મેરા દુશ્મન કહાં સે આયા જો મેરી તકલીફ પર રાજી હોકર અલ્હમ્દુલિલ્લાહ! કેહ રહા હે. ફિર બેહરે ને દુસરા સવાલ પુછા તબીબ કૌનસા હે. બીમાર પડોશીને જવાબ દીયા, તબીબ મેરા ઈઝરાઈલ અલ. યાને મલેકુલ મૌત હે. બેહરા બોલા મુબારક હો, યેહ બડા અચ્છા તબીબ હે, ઈસકા ઈલાજ ન છોડના. બેહરેને ફિર તીસરા સવાલ પુછા ખૂરાક કયા હે ? બીમાર બોલા ખૂરાક મેરા ઝહર હે, બેહરા બોલા બડી અચ્છી ગીઝા હે યેહી ખાયા કરો. ઈસે મત છોડના. અબ તો બીમાર કો ઔર ભી જ્યાદા ગુસ્સા આ ગયા.

બેહરા અપને ખયાલ કે મુતાબિક અપના ફર્ઝ અદા કરકે ચલા આયા ઔર યેહ સમઝા કી મેં બીમાર કો ખૂશ કરકે આયા હું હાલાં કી, વોહ અપની જહાલત સે બીમાર કો નારાઝ કર કે આયા થા. બુઝુર્ગો ઔર ભાઈઓ ઈસી તરહ જબ કે નમાઝ કે સહી અરકાન સે નાવાકિફ ઔર ગાફીલ મુસલમાન ગલત-સલત નમાઝ પઢકર યેહ સમજતા હે કે મૈંને ખુદા કા હકક અદા કર દીયા હાલાં કે ઈસે માલૂમ ભી નહી કે ઐસી નમાઝ મુંહ પર માર દી જાએગી જો રઝા - એ - ઈલાહી કે ખિલાફ હો, અલ્લાહ તઆલા ને અપને કલામે પાક મેં ઈરશાદ ફરમાયા જિસ્કા મફહૂમ હે કી જહન્નમ મેં એક વાદી વયલ હે જીસ્કી સખ્તી સે જહન્નમ ભી પનાહ માંગતી હે. વોહ ઈન નમાઝીઓ કે લીયે હે જો અપની નમાઝો સે બે ખબર હે ઔર દેખાદેખી પઢતે હે.

લિહાઝા હર મુસલમાન કા ફર્ઝ હે કી વો રોઝ-મર્રા કે જરૂરી દીની મસાઈલ ખુસૂસન નમાઝ કે સહીહ અરકાન શીખે ઔર ઈસ પર અમલ કરે અલ્લાહ તઆલા અપને મહબૂબે આઝમ મુહમ્મદ સલ. કે વસીલે સે હમે સચ્ચા નમાઝી બના દે ઔર ઈસ્લામ - વ - સુન્નત પર કાયમ રખ્ખે. આમીન.

- વમા અલયના ઈલ્લલ બલાગ વમા તૌફીકી ઈલ્લા બિલ્લાહ-

(૩) ઈલ્મ ઔર ઝિક્ર

ઈલ્મ : હર મોમિન મુસલમાન મર્દ ઔર ઔરત કે લિએ દીન કા જરૂરી ઈલ્મ શીખના ફર્ઝ હે. જિસ્સે હલાલ ઔર હરામ કી, જાઈઝ ઔર નાજાઈઝ કી પહેચાન કર શકે. ઈલ્મ એક રાસ્તા હે ઔર ઝિક્ર એક રોશની હે.

મકસદ : ઈલ્મ કે જરીએ ચાહા જાતા હે કી હાલ કે અમ્ર કો પહેચાના જાએ ઔર હમમેં તહેકીક કા જઝબા આ જાએ.

ફઝીલત : (૧) ઈલ્મ કી ફઝીલત કે બારે મેં ફરમાયા રસૂલે ખુદા સલ. ને જિસ્કા મફહૂમ હે કિ ઈલ્મ દીન શીખને કે લીએ જો શખ્સ કોઈ રાસ્તા ઈખ્તિયાર કરતા હે તો ઉસ્કે લીએ અલ્લાહ તઆલા

જન્નત કા રાસ્તા આસાન ફરમા દેતે હે ઔર ફરીશ્તે તાલિબે ઈલ્મ કી ખૂશનૂદી કે વાસ્તે પર બીછા દેતે હૈં ઔર આસમાન ઔર જમીન કી રેહનેવાલી તમામ મખ્લૂક ઉસ્કે લિયે મગફિરત કી દુઆ કરતી હે. હત્તા કે સમન્દર કી મછલિયાં ભી ઉસ્કે લીયે દુઆએ મગફિરત કરતી હે.

(૨) મસઅલે, મસાઈલ કે લિએ થોડી દેર કા બૈઠના ૬૦ સાલ કી ઈબાદત સે બેહતર હે.

(૩) જો ઈન્સાન ઈલ્મ શીખને (હાસિલ કરને મેં) હયા (શરમ) યા તકબ્બુર (ઘમંડ) કરે વો ઈલ્મ હાસિલ નહી કર શકતા.

(૪) જો ઈન્સાન સુબ્હ ઈલ્મ શીખને કે લિએ મસ્જિદ કી ઔર જાતા હે તો એક કામીલ હજ્જ કા સવાબ પાતા હે.

(૫) જિસ્સે ઈલ્મ હાસિલ કરો ઉસ્સે તવાઝુઅ સે પેશ આઓ.

(૬) આલિમ કી ફઝીલત આબિદ પર ઐસી હે જૈસે ચાંદ કી ફઝીલત સિતારો પર.

(૭) એક હદીસ કા મફહૂમ હે કે તુમ મેં સે બેહતર આદમી વોહ હે જો કુર્આન કો શીખે ઔર દુસરોં કો શીખાએ

(૮) એક હદીસ કા મફહૂમ હે જિસને ઈલ્મ હાસિલ કીયા ઉસને દુન્યા કી બહોત બડી દૌલત હાસિલ કર લી.

(૯) એક હદીસ પાક કા મફહૂમ હે કિ ઈલ્મ કા સિર્ફ અલ્લાહ કે લિયે શીખના અલ્લાહ કે ખોફ કે હુકમ મેં હે ઔર ઉસકી તલબ યાની તલાશ કે લિએ કહીં જાના ઈબાદત હે ઔર ઉસકો યાદ કરના તસ્બીહ હે ઔર ઉસકા અહલ પર ખર્ચ કરના અલ્લાહ કે યહાં કુર્બત હે ઈસલિયે કે ઈલ્મ જાઈઝ ઔર નાજાઈઝ કે પેહચાનને કે લિયે અલામત હે ઔર જન્નત કે રાસ્તો કા નિશાન હે, હશર મેં જી બેહલાનેવાલા હે ઓર સફર કા સાથી હે, તન્હાઈ મેં એક મુહદ્દિષ હે. ખૂશી ઔર રંજ મેં દલીલ હે, દુશ્મનો પર હથિયાર હે, ઈલ્મ કી વજહ સે બંદા ઉમ્મત કે બેહતરીન અફરાદ તક પહોંચ જાતા હે, દુન્યા ઔર આખિરત કે બુલંદ મરતબો કો હાસિલ કર લેતા હે, ઉસીસે હલાલ ઔર હરામ કી પેહચાન હોતી હે.

(૧૦) એક હદીસે પાક કા મફહૂમ હે કે જબ કોઈ બંદા ઈલ્મ હાસિલ કરને કે લીએ અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ચલતા હે ઉસ વકત ઈલ્મ હાસિલ કરતે કરતે વોહ મર જાએ તો ઉસકે ઔર અંબિયા (અ.સ.) કે દરજે મેં સિર્ફ એક હી દર્જે કા ફર્ક રહતા હે.

(૧૧) એક હદીસ પાક કા મફહૂમ હે કિ હઝરત હમઝા રદિ. ફરમાતે હૈં રસૂલુલ્લાહ સલ. ને ફરમાયા કી જો આદમી ઈલ્મ શીખતા હે તો ઉસકે પીછલે ગુનાહોં કા કફફારા બન જાતા હે.

હાસિલ કરને કા તરીકા : (૧) હર અમલ કે વકત ઉસ્કી કિંમત કા પતા હો.

(૨) વોહ આલિમે દીન જીસને અપની જાન ઔર માલ લગાકર ઈલ્મ હાસિલ કીયા હો ઉસ્કી સુહબત મેં બેઠા જા રહા હો.

(૩) તન્હાઈ મેં કિતાબ કા મુતાલઅહ કીયા જા રહા હો.

(૪) મસ્જિદ કી તાલીમ ઔર ઘર કી

તાલીમ કા એહતેમામ કરેં.

ઝિક્ર : અલ્લાહ કા જિક્ર દિલોં કી સફાઈ હે. કોઈ ચીજ અલ્લાહ કે જિક્ર સે અફઝલ નહીં. અલ્લાહ કે ઝિક્ર મેં દિલોં કો ઈત્મીનાન હો જાતા હે.

મકસદ : અલ્લાહ કે ઝિક્ર સે યે ચાહા જાતા હે કે હમારે દિલ મેં અલ્લાહ કા ધ્યાન દુન્યા કી તમામ ચીઝો સે જ્યાદા પૈદા હો જાએ.

ફઝીલત : (૧) એક હદીસ પાક કા મફહૂમ હે કિ જન્નત મેં જાને કે બાદ એહલે જન્નતી કો દુન્યા કી કિસી ભી ચીજ કા કલક ઔર અફસોસ નહી હોગા બજુઝ ઉસ ઘડી કે જો દુન્યા મેં અલ્લાહ કે ઝિક્ર કે બગૈર ગુજર ગઈ હો.

(૨) એક હદીસ પાક કા મફહૂમ હે ફરમાયા હુઝૂર સલ. ને કે અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરનેવાલે કી ઔર ન કરનેવાલે કી મિસાલ જિંદા ઔર મુર્દા કી સી હે કે ઝિક્ર કરનેવાલા જિંદા હે ઔર જિક્ર ન કરનેવાલા મુર્દા હે.

(૩) હઝરત અબૂ દરદા રદિ. ફરમાતે હે કે જિન લોગોં કી જુબાન અલ્લાહ તઆલા કે ઝિક્ર સે તરોતાઝા રેહતી હે વો જન્નત મેં હસતે હુએ દાખિલ હોંગે

(૪) હઝરત ઈબ્ને અબ્બાસ રદિ. ફરમાતે હે કે જન્નત કે આઠ દરવાજે હે, એક ઉનમેં સે સિર્ફ ઝાકિરીન કે લીએ હે.

(૫) એક હદીસ કા મફહૂમ હે કિ અલ્લાહ કે ઝિક્ર સે બઢકર કિસી આદમી કા કોઈ અમલ અઝાબે કબ્ર સે જ્યાદા નજાત દેનેવાલા નહીં.

(૬) એક હદીસ પાક કા મફહૂમ હે ફરમાયા હુઝૂર સલ. ને કે જબ જન્નત કે બાગો પર ગુઝરો તો ખૂબ ચરો, કિસીને અર્ઝ કિયા જન્નત કે બાગ કયા હેં ? ઈરશાદ ફરમાયા ઝિક્ર કે હલકે.

(૭) એક હદીસ પાક કા મફહૂમ હે કિ ઝિક્ર અલ્લાહ કે સાથ દોસ્તી કી જડ હે ઔર ઝિક્રસે ગફલત ઉસકે સાથ દુશમની કી જડ હે.

(૮) એક હદીસ પાક કા મફહૂમ હે ઝિક્ર શયતાન કો દફા કરતા હે ઔર ઉસકી કુવ્વત કો તોડતા હે. અલ્લાહ જલ્લેજલાલુહુ કી ખૂશ્નૂદી કા સબબ હે. દિલસે ફિક્રો ગમ કો દુર કરતા હે, દિલોમેં ફરહત, સુરૂર ઔર ઈમ્બિસાત પૈદા કરતા હે, બદન કો ઔર દિલકો કુવ્વત બખ્શતા હે, ચેહરા ઔર દિલ કો મુનવ્વર કરતા હે, રિઝક કો ખીંચતા હે.

(૯) એક હદીસ પાક કા મફહૂમ હે ફરમાયા હુઝૂર સલ. ને જો તુમમે સે આજિઝ હો રાતોં કો મેહનત કરને સે ઔર બુખ્લકી વજહ સે માલ ભી ખર્ચ ન કિયા જાતા હો ઔર બુઝદિલી કી વજહ સે જિહાદ મેં ભી શિર્કત ન કર શકતા હો ઉસકો ચાહિયે અલ્લાહ કા ઝિક્ર કસરત સે કિયા કરે.

(૧૦) એક હદીસ પાક કા મફહૂમ હે જો ભી લોગ અલ્લાહ કે ઝિક્ર કે લીયે જમા હો ઔર ઉનકા મકસૂદ સિર્ફ અલ્લાહ કી હી રઝા હો તો આસમાન સે એક ફરીશ્તા એલાન કરતા હે તુમ લોગ બખ્શ દીએ ગએ ઔર તુમ્હારી બુરાઈયાં નેકિયોં સે બદલ દી ગઈ.

(૧૧) એક હદીસ પાક કા મફહૂમ હે કી એક મરતબા હુઝૂર સલ. ને સહાબા રદી. સે ઈરશાદ ફરમાયા કે મેં તુમકો

ઐસી ચીઝ ન બતાઉં જો તમામ આ'માલ મેં બેહતરીન ચીઝ હે ઔર તુમ્હારે માલિક કે નઝદીક સબસે ઝયાદા પાકીઝા ઔર તુમ્હારે દરજ્જો કો બહોત જ્યાદા બુલંદ કરનેવાલી ઔર સોને ચાંદી કો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કરને સે ભી જ્યાદા બેહતર ઔર જિહાદ મેં તુમ દુશ્મન કો કત્લ કરો વહ તુમકો કત્લ કરે ઈસ્સે ભી બઢ્હી હુઈ. સહાબા રદિ. ને અર્ઝ કિયા જરૂર બતા દેં આપ સલ. ને ઈરશાદ ફરમાયા અલ્લાહ કા ઝિક્ર.

હાસિલ કરને કા તરીકા (૧) સુબ્હ શામ કી તીનો તસ્બીહાત કી પાબંદી (અ) તીસરા કલમા (બ) દરૂદ શરીફ (ક) ઈસ્તિગફાર ૧૦૦-૧૦૦ મરતબા

(૨) કુર્આન શરીફ કી તિલાવત (૩) મસ્નૂન દુઆઓં કા એહતેમામ (૪) ખિલ્વત કી દુઆ

(૪) ઈકરામે મુસ્લિમ

મકસદ : અપને હુકુક કો (હક્ક કો) કુર્બાન કરતે હુએ યા અપને હક્ક કી રીઆયત કરતે હુએ દુસરો કે હકક કો હમ અદા કરનેવાલે બન જાએ. હમલોગ બડો કી ઈઝઝત કરનેવાલે બને, છોટોં પે શફકકત કરનેવાલે બનેં, માં-બાપ કી કદર કરનેવાલે બને ઔર ઉસ્તાદો કા અદબ કરનેવાલે બને.

ફઝીલત : (૧) હદીસે પાક કા મફહૂમ હે કે ફરમાયા હુઝૂર સલ. ને જો હમારે બડો કી ઈઝઝત ન કરે ઔર છોટોં પે શફકકત ન કરે ઔર આલીમો કી (ઉલમાએ દીન કી) કદર ન કરે વો હમમે સે નહીં.

(૨) ઔર એક હદીસ કા મફહૂમ હે હુઝૂર સલ. કા ઈરશાદ હે કે જો શખ્સ અપને મુસલમાનભાઈ કી એક હાજત પુરી કરતા હે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકી તહત્તર (૭૩) હાજતે પુરી ફરમાતે હે. જિનમેં સે એક હાજત કે જરીએ ઉસ્કે દુન્યા કે કામ બન જાતે હે ઔર બાકી કી બહત્તર (૭૨) હાજતેં ઉસ્કો આખેરત મેં દર્જે બુલંદ કરનેમે કામ આયેગી.

(૩) એક હદીસ કા મફહૂમ હે કી જબ કોઈ શખ્સ કિસી મુસલમાનભાઈ કો કપડા પેહનાએ, જબ તક પેહનનેવાલે કે બદન પર એક ભી તુકડા ઉસ કપડે કા બાકી રહેગા, પેહનાનેવાલા અલ્લાહ કી હિફાઝત મેં રહેગા.

(૪) એક હદીસ મેં આયા હે જિસકા મફહૂમ હે જો શખ્સ કિસી જાનદાર કો જો ભૂખા હો ખાના ખિલાએ હકતઆલા શાનહુ ઉસે જન્નત કે બેહતરીન ખાનો મે સે ખાના ખિલાએંગે

(૫) એક હદીસ કા મફહૂમ હે જો શખ્સ અપને મુસલમાનભાઈ કી (પરેશાની મેં) મદદ કરે, હકતઆલા શાનહુ ઉસકો ઉસ દિન સાબિત કદમ રખેંગે જિસ દિન પહાડ ભી અપની જગા સે હટ જાએંગે.

(૬) એક હદીસ કા મફહૂમ હે કિ જો શખ્સ અપને મુસલમાનભાઈ કી પર્દા પોશી (એબ છુપાએ) કરે તો હકતઆલા શાનહુ ઉસકી દુન્યો વ આખેરત મેં પર્દાપોશી ફરમાએંગે.

(૭) એક હદીસ કા મફહૂમ હે કિ જો શખ્સ અપને ભાઈ કી હાજતોં કો પુરી કરને કે લિયે ચલતા હે, ચાહે વો પુરી હો

યા ન હોવે તબ ભી ઉસ્કો ૧૦ સાલ નફીલ એઅતેકાફ કા સવાબ મિલતા હે.

(૮) એક હદીસ કા મફહૂમ હય કે મુસલમાનો કા બેહતરીન ઘર વો હય જિસ મેં કોઈ યતીમ હો ઔર ઉસ્કે સાથ અચ્છા બરતાવ કીયા જાતા હો ઔર બદતરીન ઘર વો હય જિસ મેં કોઈ યતીમ હો ઔર ઉસ્કે સાથ બુરા બરતાવ કીયા જાતા હો.

(૯) એક હદીસ કા મફહૂમ હય કિ જો શખ્સ મેરી ઉમ્મત મેં સે કિસી શખ્સ કી હાજત પુરી કરે તાકે ઉસકો ખૂશી હો ઉસ્ને મુઝકો ખુશ કીયા ઔર જો શખ્સ હકતઆલા કો ખૂશ કરતા હય વોહ ઉસે જન્નત મેં દાખિલ ફરમા દેતા હય.

(૧૦) એક હદીસ કા મફહૂમ હય કિ જો શખ્સ અપને મુસલમાનભાઈ કી જરૂરત પૂરી કરને કે લિયે યા ઉસ્કો નફા પહોંચાને કે લિએ ચલે તો ઉસ્કો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં જિહાદ કરનેવાલો કા સવાબ મિલતા હય.

(૧૧) એક હદીસ કા મફહૂમ હય કી સદકા સે અપને બીમારી કા ઈલાજ કીયા કરો કિ સદકા આબરૂ રેઝીકો ભી હટાતા હય ઔર બીમારી કો ભી હટાતા હય ઔર નેકીયોં મેં ભી ઈઝાફા કરતા હય ઔર ઉમર બઢાતા હય ઔર સત્તર બલાઓકો રોકતા હય.

(૧૨) હુઝૂર સલ. કા ઈરશાદ હય જિસકા મફહૂમ હય કી એક ફાહેશા ઔરત કી ઈતની બાત પેર બખશિશ કર દી ગઈ કી, ઉસ્ને કુંવે પર દેખા કી એક કુત્તા ખડા હય ઔર ઉસકી જબાન પ્યાસ કી શિદ્દત સે બાહર નિકલી હય ઔર વોહ મરને કો હય ઉસ ઔરતને કુંવે સે પાની નિકાલ કર ઉસે પીલાયા.

(૧૩) એક હદીસ કા મફહૂમ હય, ફરમાયા હુઝૂર સલ. ને જિસ અમલ કા સવાબ ઔર બદલા જલદી મિલતા હય વોહ સિલારહમી હય, બાઝ આદમી ગુનાહગાર હોતે હય લેકિન સિલા રહમી કી વજહ સે ઉનકે માલ મેં ભી બરકત હોતી હય ઔર અવલાદ મેં ભી બરકત હોતી હય.

(૧૪) એક હદીસ મેં આયા હય કે જો શખ્સ અપને ભાઈ કો રોટી ખીલાએ કે ઉસ્કા પેટ ભર જાએ ઔર પાની પિલાએ કે પ્યાસ જાતી રહે હક તઆલા શાનહુ ઉસ્કે ઔર જહન્નમ કે દરમિયાન સાત ખન્દકેં હાઈલ કર દેતે હય, હર ખન્દક ઈતની બડી કે સાતસો સાલ મેં તય હો.

(૧૫) એક હદીસ કા મફહૂમ હય કિ મખ્લૂક સારીકી સારી અલ્લાહ કી અયાલ હય. પર અલ્લાહ તઆલા કો સબ સે જ્યાદા મહબૂબ વહ હય જો ઉસ્કી અયાલ કો જયાદા નફા પહોંચાનેવાલા હો.

(૧૬) હઝરત સુફીયાન સૌરી રહ. મશહૂર ઈમામે હદીસ ઔર ફકીહ હેં ફરમાતે હય કે મુઝ સે એક ગુનાહ સાદિર હો ગયા થા જીસકી વજહ સે પાંચ મહીને તક તહજ્જૂદ સે મહરુમ રહા કિસી ને પૂછા ઐસા કયા ગુનાહ હો ગયા થા. ફરમાયા એક શખ્સ રો હા થા મૈંને અપને દિલમેં યે કહા થા યે શખ્સ રિયાકાર હય.

(૧૭) એક દિન જબ કે કુરૈશ કી ઔર સે જુલ્મ સિતમ બઢતા ચલા ગયા ઔર આપ સલ. કો હર તરહ સે પરેશાન કીયા ગયા તો આપને બારગાહે ઈલાહી

મેં દુઆ માંગી - ખુદાવંદા ઈન લોગો પે હજરત યૂસુફ અલ. કે જમાને જૈસા દુકાલ ભેજ દે. ઈસ દુઆ કે માંગને કે બાદ મક્કા કે ઉપર બડા સખ્ત દુકાલ આ પહુંચા. લોગ પુરી તરહ સે ઈસ દુકાલ કે અઝાબ મેં ફસ ગયે. બુરી તરહ મુબતેલા હો ગએ. યેહ લોગ મુર્દે જાનવર, હડ્ડી ઔર ચમડે તક ખાને લગે. જબ વોહ એક આહભરી નિગાહ સે આસમાન કી તરફ દેખા તો ઉન્હેં જમીન ઔર આસમાન કે દરમિયાન સિર્ફ ધુંઆ છાયા હુઆ નજર આયા ઔર આંખો પે અંધેરા છા જાતા. ભુખ કી વજહ સે લોગ બીલ-બીલાને લગે, મજબૂરી સે કુરૈશ કે લોગોને (સરદારોને) મિલકર રસૂલે પાક. (સ.અ.વ.) કી ખિદમતમેં હાજીર હોકર ખુદાસે દુઆ કરને કો કહા, અબૂસુફીયાન ને આજીઝી કે સાથ દરખાસ્ત કી - મુહમ્મદ (સલ.) તુમ તો બડે રહમદિલ હો ઔર સબકો રહમ દિલ સે રેહને કા હુકમ ભી દેતે હો ઈસ દુકાલ સે મક્કા વાલો કા જીના દુશ્વાર હોતા ચલા જા રહા હય તુમ્હારે ખુદા સે કહો કી ઈસ અઝાબ સે વોહ હમકો નજાત દે. આપ સલ. ને ઉસી વકત દુઆ માંગી ઔર ઉસી વકત ખુદા કી ઔર સે બારિશ હુઈ ઔર દુકાલ ટલ ગયા.

(૧૮) મદાઈન કે ગવર્નર હઝરત સલમાન ફારસી રદિ. એક મરતબા બાઝાર મેં જા રહે થે કે વહાં એક શામી શખ્સને તાજીર થા ઉસને ઘાસ કી ગટ્ટી ખરીદી કે ઔર હઝરત સલમાન રદિ. કો મજદૂર સમજકર ફરમાયા કે ઈસ બોજ કો ઉઠાકર મેરે ઘર તક પહુંચા દો. આપ રદી. ને ફવરન ઉસ બોજ કો ઉઠાકર ઉસ તાજીર કે સાથ ચલને લગે. રાસ્તે મેં લોગોને ઉસ શામી તાજીર સે કહા કિ યેહ શખ્સ જો બોજ ઉઠા રહે હય વોહ મદાઈન કે ગવર્નર હય ઔર અલ્લાહ કે રસૂલ સલ. કે સહાબી હઝરત સલમાન ફારસી રદી. હય ઈસ બાત કો સુનકર વોહ તાજિર હઝરત સલમાન રદી. સે મુઆફી માંગને લગા. યેહ થે હમારે અસલાફ કે કારનામે ઔર ઉનકે અખલાક.

હાસિલ કરને કા તરીકા : (૧) પેહલા યેહ કી કીસી સે ગાલી ગલોચ, લડાઈ ઝઘડા, તાના તશ્ની જો કુછ હો તો ઉસ્સે પેહલે માફી માંગો.

(૨) દુસરો કે હુકક કો જાન-જાન કર અદા કરનેવાલે બન જાઓ.

(૩) ઈમાનવાલે કે દર્જે કો પેહચાનકર ઉસ્કે સાથ સુલુક કીયા જાએ.

(૪) અપને મુસલમાનભાઈ મેં ઈમાન હય ઈસ તરહ સે ઉસ્કા ઈકરામ કીયા જાએ ચાહે વો શરાબી કયુ ન હો ઉસકી આદતો કો બુરી સમજે. મગર ઉસકી જાત કો બુરી ન સમજે.

(૫) અપની જાત સે કિસી કો તકલીફ ન પહોંચે, અપની ઝાત સે હર એક કો ફાયદા પહોંચે.

(૬) તનહાઈ મેં ઉમ્મત કે ગમમે અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કરે.

(૫) ઈખ્લાસે નિય્યત

મકસદ : હર અમલ કે વકત હમારે દિલ મેં એક દાઈયાં પૈદા હોતા હય ઉસ વકત હમારે દિલ કા રૂખ ખાલીક કી તરફ હો મખ્લુક કી તરફ ન હો. યાને હમારા

હર અમલ અલ્લાહ કી રઝા કે લીએ હો કી અલ્લાહ હમસે રાઝી હો જાએ.

હમારા છોટે સે છોટા અમલ ભી કયું ન હો મગર વો ઈખ્લાસ કે સાથ કિયા હય તો કલ આખેરત મેં વો અલ્લાહ કી રઝા કા સબબ બનેગા ઔર હમારી નજાત કા સબબ બનેગા ઔર અગર હમારા બડે સે બડા અમલ ભી કયું ન હો મગર ઉસમેં ઈખ્લાસ નહીં હય યાને દીખલાવા હય તો વોહ કલ આખેરત મેં અલ્લાહ કી નારાઝગી કા સબબ બનેગા ઔર હમારે લીયે પકડકા ઔર વબાલ કા જરીઆ બનેગા ઈસલિયે હમારા કોઈ ભી કામ હો ઉસમેં ઈખ્લાસ હો, દીખલાવા ન હો.

ફઝીલત : (૧) એક હદીસ કા મફહૂમ હય કિ આપ સલ. સે એક મરતબા સહાબા રદિ. ને અર્ઝ કિયા કી, હુઝૂર સલ. ઈમાન કયા હય ? આપ સલ. ને ફરમાયા ઈખ્લાસ.

(૨) એક હદીસ પાક કા મફહૂમ હય ફરમાયા હુઝૂર સલ. ને કિ ઈખ્લાસવાલો કે લિયે ખૂશહાલી હય કી વોહ હિદાયત કે ચિરાગ હય.

(૩) એક હદીસ પાક કા મફહૂમ હય, ફરમાયા સલ. ને કે આમાલ મેં સે અલ્લાહતઆલા સિર્ફ ઉસી આમાલ કો કુબૂલ ફરમાતે હય કિ જો ખાલિસ ઉનહી કે લીએ કીયા ગયા હો.

(૪) એક હદીસ કા મફહૂમ હય કિ અલ્લાહ જલ્લે શાનહુ તુમ્હારી સૂરતો ઔર માલો કો નહી દેખતે, બલ્કે તુમ્હારે દિલો કો ઔર આ'માલ કો દેખતે હૈં.

(૫) એક હદીસ કા મફહૂમ હય કે હઝરત મઆઝ રદિ. ને હુઝૂર સલ. સે અર્ઝ કિયા મુઝે ઐસા અમલ બતા દીજીયે જો જન્નત મેં દાખીલ કરદે ઔર જહન્નમ સે દૂર રખ્ખે. હુઝૂર સલ. ને ફરમાયા તુમને બહોત બડી બાત પૂછી ઔર બહોત આસાન હે જિસ પર અલ્લાહ જલ્લેશાનહુ આસાન કરદે ઔર વોહ યે યહ કે અલ્લાહ જલ્લે શાનહુ કી ઈખ્લાસ કે સાથ ઈબાદત કરો. કિસી કો ઉસ્કા શરીક ન બનાઓ. નમાઝ, ઝકાત, રોઝા ઔર હજ્જ ઈસકો અદા કરતે રહા કરો.

(૬) એક હદીસ પાક કા મફહૂમ હય હુઝૂર સલ. કા ઈરશાદ હય કે મુજે તુમ પર બહોત જયાદા ખૌફ શિર્કે અસગર કા હય, સહાબા રદિ. ને અર્ઝ કિયા રસૂલુલ્લાહ સલ. શિર્કે અસગર કયા હે? હુઝૂર સલ. ને ફરમાયા દિખલાવે કે લીએ અમલ કરના.

(૭) ઈહયાઉલઉલૂમ મેં લીખા હય બની ઈસરાઈલ મેં એક આબિદ થા જો હર વકત ઈબાદત મેં મશ્ગૂલ રહતા થા, એક જમાઅત ઈસકે પાસ આઈ ઔર કહા કે યહાં એક કૌમ હય જો એક દરખ્ત કો પૂજતી હય, યેહ સુનકર ઈસકો ગુસ્સા આયા ઔર કુલહાળી કંધે પર રખકર ઈસકો કાટને કે લીએ ચલ દીયા, રાસ્તે મેં શયતાન એક પીર મર્દ કી સૂરત મેં મિલા. આબિદ સે પૂછા કહા જા રહે હો ? ઈસને કહા ફુલાં દરખત કાટને જા રહા હું શયતાનને કહા તુમ્હેં ઈસ દરખ્ત સે કયા વાસ્તા ? તુમ અપની ઈબાદત મેં મશ્ગૂલ રહો. તુમ અપની ઈબાદત કો એક મહમલ (બેકાર) કામ કે વાસ્તે છોડ દીયા

આબિદને કહા યેહ ભી ઈબાદત હય શયતાન ને કહા મૈં નહી કાટને દુગા. દોનો મેં મુકાબલા હુઆ, આબિદ શયતાન કે સીને પર ચઢ ગયા શયતાનને અપને કો આજીઝ દેખકર ખુશામત કી. અચ્છા એક બાત સુનલે. આબિદને ઉસકો છોડ દિયા, શયતાનને કહા અલ્લાહને તુઝ પર ઈસકો જરૂરી તો નહી કીયા. તેરી ઈસસે નિસ્બત નહી. તુ ઈસકી પરસ્તીશ (ઈબાદત તો નહી કરતા અલ્લાહ કે બહોત સે નબી હય અગર વો ચાહતા તો કિસી નબી કે ઝરીયે સે ઈસકો કટવા દેતા આબિદને કહા મેં જરૂર કાટુગા, ફિર મુકાબલા હુઆ વોહ આબિદ ફીર ઈસકે (શયતાન) કે સીને પર ચઢ ગયા, શયતાનને કહા અચ્છા સુન એક ફઝીલત વાલી બાત તેરે નફે કી કહું ઉસને કહા કે કહો ! શયતાનને કહા તુ ગરીબ હય, દુન્યા પર બોજ બના હુવા હય, તુ ઈસ કામ સે બાજ આ જાતા હય તો તુઝે રોઝાના તીન દિનાર અશરફિયાં દીયા કરુગાં, જો રોઝાના તેરે સરહાને રખ્ખે હુવે મીલા કરેંગે તેરી ભી જરૂરત પુરી હો જાએગી ઔર અપને અઝીઝ પર ભી એહસાન કર શકેગા, ફકીરો કી મદદ કર શકેગા ઔર બહોત સે સવાબ કે કામ કર શકેગા. ઉસ્મે એક હી સવાલ હોગા ઔર વો ભી બેકાર કે વોહ લોગ ફીર દુસરા દરખ્ત લગા લેગેં. આબિદ કી સમજ મેં આ ગયા. કબૂલ કર લીયા. દો દિન વો મીલા, તીસરે દિન સે નદારદ, આબિદ કો ગુસ્સા આયા ઔર કુલહાળી લેકર ફીર ગયા, રાસ્તે મેં વો બુઢ્ઢા મિલા પુછા કહા જા રહે હો ? આબિદને બતાયા કી ઉસી દરખ્ત કો કાટને જા રહા હું બુઢ્ઢા ને કહા મેં નહી કાટને દુગા, તું ઈસે નહી કાટ સકતા ? દોનો મેં ઝઘડા હુવા વોહ બુઢ્ઢા ગાલિબ આ ગયા ઔર આબિદ કે સીને પર ચઢ ગયા. આબિદ કો બડા તઅજ્જુબ હુવા ઈસ્સે પુછા કે યેહ કયા બાત હે કે તુ ઈસ મરતબા ગાલિબ હો ગયા ઉસ બુઢ્ઢેને કહા પેહલી મરતબા તેરા ગુસ્સા ખાલીસ અલ્લાહ કે વાસ્તે થા ઈસલિયે અલ્લાહ જલ્લે શાનહુને મુઝે મગલૂબ કર દીયા થા ઈસ મરતબા દીનારો કા દખલ થા ઈસલીયે તુ મગલૂબ હુઆ. હક યે હે કે જો કામ ખાલીસ અલ્લાહ કે વાસ્તે કીયા જાતા હે ઉસ્મે બડી કુવ્વત હોતી હે.

(૮) બેહજતૂન નફુસમેં લીખા હે કે, એક બાદશાહ કે લીએ જો નિહાયત હી જાબિર ઔર મુતશદીદ થા. એક જહાજ મેં બહોત સી શરાબ લાયી જા રહી થી. એક સાહબ કા ઉસ જહાજ પર ગુજર હુઆ ઔર જીસ કદર મટકે શરાબ સે ભરે હુવે થે, સબ હી તોડ દીયે. એક છોડ દીએ. કિસી શખ્સ કી હિમ્મત ઉસકો રોકને ન પડી, લેકિન ઈસ પર હૈરતથી કે ઈસ બાદશાહ કે તશ્દદકા મુકાબલા ભી કોઈ નહીં કર શકતા થા, ફિર ઈસને કીસ તરહ જુરઅત કી! બાદશાહ કો ઈત્તેલા દી ગઈ. ઉસકો ભી તઅજ્જુબ હુવા. અવ્વલ ઈસ બાત પર કે ઈસકે માલ પર કિસી તરહ એક મામૂલી આદમીને જુરઅત કી. ઔર ફિર ઈસ પર એક કે એક મટકી કયુ છોળ દી ? ઉન સાહબ કો બુલાયા ગયા. પૂછા યેહ કયુ કીયા ? ઉનહોને જવાબ દીયા કે મેરે દિલ મેં ઈસકા તકાઝા હુઆ ઈસલિયે

મેને એૈસા કીયા, તુમ્હારા જો દિલ ચાહે સઝા દો. ઈસને પૂછા કે યે એક કયુ છોળ દી ? ઉનહોને કહા કે મુઝે અવ્વલ ઈસ્લામી ગૈરત કા તકાઝા થા ઈસલિયે મૈં ને તોડી, મગર જબ એક રહી તો મેરે દિલ મેં એક ખૂશી સી પૈદા હુઈ કે મૈને એક નાજાઈઝ કામ કો મિટા દીયા તો મુઝે ઈસકે તોડને સે યેહ શુબ્હ (શક) હુઆ કે યેહ હઝઝે નફસ દિલ કી ખૂશી કી વજહ સે હય. ઈસલિય એક છોડ દીયા, બાદશાહને કહા ઈસકો છોડ દો, મજબુર થા.

(૯) એક જંગ કે મૌકે પર હઝરત અલી. રદિ. દુશ્મન પર સવાર હો ગયે ઔર ઉસ કે સીને પર ઉસે કત્લ કરને કો ચઢ ગયે. કરીબ હી થા કી ઉસને આપ રદિ. કે ચેહરે મુબારક પર થુંક દીયા. આપ રદિ. ને ઉસે છોડ દીયા. ઉસે બડા તઅજ્જુબ હુઆ કે એૈસા કયુ કિયા ? હાલાંકે ઔર ગુસ્સા હો કર મારના થા. મગર જબ ઉસને હઝરત અલી રદી. સે પૂછા કે આપને એૈસા કયુ કિયા તો આપને ફરમાયા પેહલે જો મૈં તુઝે કત્લ કર રહા થા વો સિર્ફ અલ્લાહ કી રઝા કે લિએ થા ઔર અબ અગર મે તુઝે કત્લ કરતા તો વોહ મેરે નફસ કે લિએ હોતા ઔર ઈસ પર મેરી પકડ હો જાતી. યે કત્લ કરના ખુદા કે લીયે નહી હોતા ઓર હમ જો ભી કામ કરતે હય વો સિર્ફ ખુદા કી ખૂશનૂદી કે લિયે હી કરતે હય ઈસ પર વોહ ફવરન ઈમાન લે આયા.

હાસિલ કરને કા તરીકા : (૧) હર અમલ કે વકત અપની નિય્યત કો સહી કરે ઔર દરમ્યાન મેં નિય્યત કો ટટોલ લે ઔર આખિર મેં શુક્રવાલી કેફીયત ભી હો ઔર ઈસ્તિગફારવાલી કેફીયત ભી હો. શરૂ મૈં નિય્યત કો બનાલે કયું કે બદનિય્યતી સે અમલ મરદૂદ હો જાતા હય ઔર બે નિય્યતી સે અમલ ફાસિદ હો જાતા હય.

(૨) અપને અંદર સે તકબ્બુર ઔર જાહ કો મિટાને કે લિયે અપને આપકો મખ્લૂક કે સામને બિછાના હો રહા હો.

(૩) અપને સે કમ દર્જે કે લોગો મેં જાકર ઉનકી ખિદમત કરે જિસ્સે અપને અંદર તવાઝૂઅ પૈદા હો.

(૪) ઈસકે સાથ-સાથ અપના રહન-સહન સીધા સાદા હો, સીધા સાદા લિબાસ હો, સીધા સાદા મકાન હો ઔર જીંદગી જીને કી હર ચીઝ સીધી સાદી હો.

(૬) તફરીગે વકત

અપને વકત કો ફારીગ કરના અલ્લાહ કે દીન કી મહેનત કે લિએ.

મકસદ : અલ્લાહ કી દી હુઈ જાન ઔર માલ કી દો અમાનતે રઝા એ ખુદાવંદી ઔર તરીકેએ રસૂલ સલ. પે ખર્ચ કરના આ જાયે, યાને જાન ઔર માલ કો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં કુર્બાન કરના આ જાયે.

ફઝીલત :- (૧) એક હદીસ કા મફહૂમ હય કી ફરમાયા હુઝૂર સલ. ને એક સુબ્હ ઔર શામ અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં નીકલ જાના દુન્યા ઔર માફીહા સે બેહતર હય.

(૨) એક હદીસ કા મફહૂમ હય કી થોડી દેર કા અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં નીકલ જાના અપને ઘરકી ૭૦ સાલકી નફિલ ઈબાદત સે (નફિલ નમાઝ- વગૈરાહ)

બેહતર હય.

(૩) એક હદીસ કા મફહૂમ હય કી અલ્લાહ કે રાસ્તેમેં નિકલને પર જો એક મરતબા - સુબ્હાનલ્લાહ - પઢે ઉસે ૭ લાખ મરતબા - સુબ્હાનલ્લાહ - પઢને કા સવાબ મિલેગા ઔર એક કદમ કે રખને પર ૭૦૦ નેકી મીલેગી.

(૪) એક હદીસ કા મફહૂમ હય કે અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં નિકલને પર જો ગર્દો-ગુબાર બદન પર લગેગી ઉસ પર જહન્નમ કી આગ તો દરકિનાર જહન્નમની કી આગ કા ધુંવા ભી નહીં છૂએગા.

(૫) એક હદીસ કા મફહૂમ હય ફરમાયા, હુઝૂર સલ. ને અગર કોઈ શખ્સ રમઝાનુલ મુબારક જેસે બા બરકત ઔર કિમતી મહિને મેં ઔર લયલતુલ કદ્ર જૈસી મુબારક ઔર કિંમતી રાત મેં ઔર ફીર હજરે અસ્વદ જૈસે બા બરકત ઔર મુબારક મકામ પર ઉસકે સામને ખડા હોકર પૂરી રાત ભર નમાઝ જેસી અફઝલ તરીન ઈબાદત મેં ગુજાર દે તો ઉસ્સે ભી બેહતર ઔર કીમતી હે કે અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં થોડી દેર ટીક જાના યાને થોડી દેર કા અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ચલના.

(૬) એક હદીસ પાક કા મફહૂમ હય કિ, ફરમાયા હુઝૂર સલ. ને જીસ જમાને મેં દીન'મિટ રહા હો ઔર સુન્નત તરીકે જીંદગીઓસે નિકલ રહે હો ઐસે વકત એક સુન્નત કા જીંદા કરના ૧૦૦ શહીદો કે સવાબ કે બરાબર હય લિહાઝા અલ્લાહ કે રાસ્તે કી મેહનત હમારે નબી સલ. કી સબસે બડી સુન્નત હય.

(૭) ઈમામ ગઝાલી રહ. ફરમાતે હય કી ઈમાન ઘર બૈઠે હાસિલ નહિ હોતા બલ્કે ઈમાન કો હાસિલ કરને કે લીયે અપના ઘરં છોડના પડતા હય.

(૮) અલ્લાહ કે રાસ્તે કી મેહનત કો છોડના સબસે બડા નુકસાન બતાયા ગયા જિસ્કે છોડને પર વોહી બદરી સહાબા રદિ. કા બાયકાટ કીયા ગયા થા. તીન બદરી સહાબા રદિ. જો સીર્ફ એક મરતબા ગઝવે તબુક મેં ન જા શકે. હાલાંકે હર નેક અમલ ઉનકી જીંદગી મેં થા. બલ્કે ઈસ્કે અલાવા કે હર ગઝવે મેં શરીક થે ફીર ભી બાયકાટ કીયા ગયા.

(૯) ઉમ્મત જબ દઅવતવાલે કામમેં લગેગી તો અલ્લાહ જલ્લે શાનહુ ઈસે ચાર બડે બડે ઈનામાત સે નવાઝેગા. જબ ભી ઉમ્મત ઈસ દાઅવતવાલે કામમેં લગી ઔર ઈસે કીયા તો અલ્લાહ જલ્લે શાનહુને ઈન ઈનામાતો સે નવાઝા ઔર જબ દાઅવતવાલે કામ કો છોડા હેં તો ઈનકે ખિલાફ ઉમ્મત મેં બીગાડ આયા હેં.

સબસે પેહલા ઈનામ વોહ હે

(૧) અલ્લાહ ઈસે ઝિલ્લત કે નકશો સે નિકાલકર ઈઝઝત કે નકશો મેં પહોંચાએંગે.

(૨) અલ્લાહ જલ્લે શાનહુ આ'માલ કે ફઝાઈલ ઈસકે સામને ખોલેંગે.

(૩) અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝત ઈસ કે સાથ અપના રહમો-કરમ કા મામલા ફરમાએંગે. તોડ કે બજાએ જોડ પૈદા ફરમાએંગે

(૪) અલ્લાહતઆલા કી એક તરફ સે

નુસરત કા વાદા હે.

હાસિલ કરને કા તરીકા : બુઝુર્ગાને દીનને ઈસ ઉમ્મત કે હાલાત કો દેખકર એક નિસાબ (તરતીબ) બતલાઈહય

(૧) ઝીંદગી મેં પેહલી ફુરસત મેં ચાર મહિને લગાએ.

(૨) સાલ મેં એક ચિલ્લા (૪૦ દિન) લગાતા રહે.

(૩) મહિને મે તીન (૩) દિન લગાતા રહે.

(૪) હફતે મેં દો ગશ્ત, એક અપની મસ્જિદ કા દુસરા પડોસ કી મસ્જિદ કા.

(૫) રોઝાના કી કિતાબ કી તાલીમ - એક અપને ઘર કી ઓર દુસરી અપની મસ્જિદ કી.

(૬) હફતેવાલા ઈજતેમામે અસર સે લેકર ઈશરાક તક અપને ખાને ઓર બિસ્તર કે સાથ શિરકત કરે.

(૭) રોઝાના અસર ઓર ફજર બાદ તસ્બીહાત કી પાબંદી.

(૮) કુર્આન શરીફ કી તિલાવત.

(૯) મસ્નૂન દુઆઓ કા એહતેમામ

(૧૦) આનેવાલી જમાઅત કી નુસરત કરના.

(૧૧) રોઝાના મસ્જિદવાર જમાઅત મેં કિસી એક નમાઝ બાદ થોડી દેર સરજોડ કર બેઠકર અપને મસ્જિદ કી આબાદી કી ફિકર કરના.

(૧૨) તનહાઈ મે દુઆઓ કા એહતેમામ કરના.

(૭) તર્કે લાયાની

તર્કે લાયાની યાને ફુઝુલ બાતોં સે બચના

મકસદ : અલ્લાહ તઆલા ને હમે જિસ મકસદ કે લીએ પેદા ફરમાયા હય ઉસી મેં લગે રહના ઓર બશરી તકાઝોમેં જરૂરત કે મુતાબિક લગના યાને અલ્લાહ કે હુકમ કે મુતાબિક ઓર રસૂલુલ્લાહ સલ. કે તરીકે કે મુતાબીક અપની ઝીંદગી બસર કરના ઓર બેકાર બેહુદા ફુઝૂલ બાતોંસે બચે. એસે ફુઝુલ દેખનેસે, ફુઝુલ સુનને સે ઓર સોચને સે ભી બચા જાએ.

ફઝીલત : (૧) જૈસે આગ સુકી લકડી કો ખા જાતી હય (જલા દેતી હય) વેસે ફુઝુલ બાતેં હમારી નેકીઓ કો ખા જાતી હય.

(૨) જૈસે અસ્રા સર કે બાલો કો સાફ કર દેતા હય વેસે ફુઝુલ બાતેં નેકીઓ કો સાફ કર દેતી હેં (ખત્મ કર દેતી હય)

(૩) એક હદીસ કા મફહૂમ હય કી જો શખ્સ અલ્લાહ પર ઓર આખેરત પર ઈમાન રખતા હો વો ખેર કી બાત ઝુબાન સે નીકાલે વરના ચુપ રહે.

(૪) હઝરત સુલેમાન અલૈ. સે નકલ કિયા ગયા હે કે અગર કલામ ચાંદી હય તો સુકૂત (ચુપ રેહના) સોના હે.

(૫) એક હદીસ કા મફહૂમ હે હઝરત અબ્દુલ્લાહ ઈબ્ને ઉમર રદિ. હુઝૂર સલ. કા ઈરશાદ નકલ કરતે હેં કે જો શખ્સ અપની જુબાન કો રોકે રહે અલ્લાહ ઉસકી એબપોશી કરતે હેં.

(૬) એક હદીસ કા મફહૂમ હય કે એક આદમી કોઈ કલ્મા ઝુબાન સે

નિકાલતા હય ઔર ઔર મહઝ ઈતની ગર્ઝ હોતી હય કે લોગ જરા હસ પડેંગે. તફરીહ હોગી લેકિન ઉસકે વબાલ સે જહન્નમ મે ઈતની દુર ફેંક દીયા જાતા હેં જીતની દુર આસમાન સે જમીન દૂર હે.

હાસિલ કરને કા તરીક : (૧) ફર્ઝ નમાઝો કી જમાઅત કે સાથ પઢને કી પાબંદી કી જાએ. (૨) કઝાએ ઉમરી ઔર નવાફિલ નમાઝ કા એહતેમામ કીયા જાએ. (૩) કુર્આન શરીફ કી તિલાવત રોઝાના એહતેમામ સે કી જાએ. (૪) સુબ્હ - શામ કી તીનો તસ્બીહાત કી પાબંદી કી જાએ. (૫) મસ્નૂન દુઆઓ કા ઔર ખિલ્વત કી દુઆઓં કા એહતેમામ કરના. (૬) અપની મસ્જિદવાર જમાઅત મે રોઝાના શીર્કત કી જાએ.

ઈમાન

મેરે મુહતરમ બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો! અલ્લાહતઆલા કા બડા હી કરમ વ એહસાન હુઆ કી અલ્લાહ તઆલાને હમે ઈન્સાન બનાયા ઔર મઝીદ કરમ યેહ હુઆ કે ઉસને હમે જનાબે મુહમ્મદ સલ. કી ઉમ્મત મેં પૈદા ફરમાકર ઈમાન કી દૌલત સે નવાઝા. યેહ ઈમાન યાને કલમા હમે અતા ફરમાયા મગર મેરે મોહતરમ બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો ઈસ કલમે કો હમને ન સમજા ઈસકી હકીકત કો ઔર ઈસકે મકસદ કો હમને ન સમજા કે યેહ કલમા હમસે કયા ચાહતા હેં ?

મેરે મુહતરમ બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો! કલમા હમસે ચાહતા હે કે ચીજો કે હોને કે યકીન કો અપને દિલ સે નીકાલો ઔર અલ્લાહ હી સે હોને કે યકીન કો અપને દીલ મેં બીઠાલો કી અલ્લાહ હી સે હોતા હય યાને કાયેનાત કે અંદર જીતની ભી ચીઝેં હેં, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝત કરતે હેં ઔર અપની કુદરત સે કરતે હેં. ઈસ બાત પર પૂરા-પૂરા યકીન કરના ઈસીકા નામ હય - લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ.

મેરે મુહતરમ બુઝૂર્ગો ઔર દોસ્તો! ચીઝો કો અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને દુન્યા કે અંદર ફૈલાકર રખ્ખા હેં ઔર ઈનકી રસ્સીકા સીરા અપને હાથ મેં રખ્ખા હેં.

ચીઝો સે કુછ નહી હોતા, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝત કરતે હેં ઔર અપની કુદરત સે કરતે હેં.

ચીઝેં - બ જાતે ખુદ ઈનસાન કો ન નફા પહુચા શકતી હેં ઔર ન નુકશાન, ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝત જબ ચાહતેં હે તો ઈનમે સે નફા નીકાલ કર કે બતલાતે હેં ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝત જબ ચાહતે હેં તો યહી નફા દેનેવાલી ચીઝે નુકસાન દેનેવાલી બન જાતી હેં.

જૈસા કે વજારત દી અલ્લાહને યુસુફ અલ. કો. ઔર હામાન કો ભી મગર અલ્લાહને ઉસી વજારત મેં યુસુફ અલ. કો કામ્યાબ કીયા ઔર હામાન કો નાકામ્યાબ કીયા. ઐસે હી

હુકુમત દી અલ્લાહને સુલેમાન અલ. કો ઔર ફિરઔન કો ભી લેકીન અલ્લાહને ઉસી હકુમત મેં સુલેમાન (અલ.) કો કામ્યાબ કીયા ઔર ફીરઔન કો નાકામ્યાબ કર દીયા. ઐસે હી

ખેતીયાં ઔર બાગાત દીએ અલ્લાહને

અન્સાર સહાબા રદિ. કો ઔર કૌમે શબા કો ભી લેકીન અલ્લાહને ઉસી ખેતીયોં ઔર બાગાત મેં અન્સાર સહાબહ રદિ. કો કામ્યાબ કીયા ઔર કૌમે શબા કો નાકામ્યાબ કર દીયા. ઐસે હી માલ ઔર દૌલત ઔર મકાનાત દીએ અલ્લાહને હઝરતે ઉમરે ફારૂક રદિ. કે જમાને મેં સહાબા રદિ. કો ભી ઔર સાલેહ અલ. કી કૌમ કૌમે - સમૂદ કો ભી લેકીન અલ્લાહને ઉસી માલ ઔર દૌલત ઔર મકાનાત મેં સહાબા રદિ. કો કામ્યાબ કીયા ઔર કૌમે - સમૂદ કો નાકામ્યાબ કર દીયા.

ગર્ઝ ચીઝો સે કુછ નહી હોતા અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝત કરતે હેં ઔર અપની કુદરત સે કરતે હેં વહ ઐસા કુદરતવાલે હેં કે, બગૈર બીજ કે દરખ્ત ઉગા શકતે હેં ઔર બગૈર દરખ્ત કે બીજ પહુંચા શકતે હેં, વહ દરખ્ત કે ઉગાને મેં બીજ કે મુહતાજ નહિ ઔર બીજ કે પહોંચાને મેં દરખ્ત કે મુહતાજ નહિ. વોહ કિસી ચીજ કે મુહતાજ નહિ. જૈસા કે

હઝરત આદમ અસ. કો બગૈર મા-બાપ કે પૈદા ફરમાયા ઔર હઝરત ઈસા અસ. કો બગૈર બાપ કે પૈદા ફરમાયા, બચ્ચે કે પૈદા કરને મેં ન વોહ મા કા મુહતાજ ઔર ન બાપ કા. વોહ ચાહે વહ કર શકતા હે.

મેરે મુહતરમ બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો! મશરિક સે લેકર મગરિબ તક ઔર શિમાલ સે લેકર જુનૂબ તક, જમીન સે લેકર આસમાન તક ઔર ઝર્રે સે લેકર પહાડ તક ઔર ચૂંટી સે લેકર જીબ્રઈલ અમીન તક ઔર કતરે સે લેકર સમન્દર તક જીતની ભી શકલેં ફૈલી હુઈ નજર આતી હેં, યહ સારી શકલે મીલકર કીસી એક ભી ઈન્સાન કો ન નફા પહુંચા શકતી હેં ઔર ન નુકશાન ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈજ્જત કીસી ઈન્સાન કો નફા યા નુકસાન કે પહુંચાને મેં ઈનમેંસે કિસી એક ભી શકલ કે મુહતાજ નહીં.

દુન્યા મેં જો શકલે ફૈલી હુઈ નજર આતી હે યાને કો ખેતી ઔર બાગાત, દુકાન, તિજારત, મુલાઝમત, કારોબાર, હુકૂમત... વગૈરા ઈન તમામ શકલો સે કુછ નહિ હોતા ઔર યેહ તમામ ચીઝે ઔર શકલે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈજ્જત કે હુકમ કી મુહતાજ હેં. જૈસા કે

ખેતી ઔર બાગાત ફસલ કે દેને મેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈજ્જત કે હુકુમ કી મુહતાજ દુકાન - તિજારત - કારોબાર નફા ઔર નુકસાન મેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈજ્જત કે હુકમ કી મુહતાજ, પાની ડુબોને મેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈજ્જત કે હુકુમ કા મુહતાજ, આગ જલાને મેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈજ્જત કે હુકુમ કી મુહતાજ, છુરી કાટને મેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈજ્જત કે હુકમ કી મુહતાજ, ગાય, ભેંસ, બકરી, દુધ કે દેને મેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈજ્જત કે હુકમ કી મુહતાજ.

ગર્ઝ દુનિયા કી સારી ચીજે નફા ઔર નુકશાન કે દેને મેં, કામ્યાબી ઔર નાકામ્યાબી કે દેને મેં, ઈજ્જત ઔર ઝિલ્લત કે દેને મેં, મૌત ઔર હયાત કે દેને મેં, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈજ્જત કે હુકમ કી મુહતાજ હે ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈજ્જત નફા ઔર નુકશાન કે દેને મેં,

કામ્યાબી ઔર નાકામ્યાબી કે દેને મેં, ઈજ્જત ઔર ઝિલ્લત કે દેને મેં, મૌત ઔર હયાત કે દેને મેં, કિસી ચીઝ કે મુહતાજ નહીં.

વહ સારી શકલો સે પાક હે ઔર તને તન્હા હય ઔર વો તને તન્હા કરતે હેં, બિલા શિર્કતે ગૈરે કરતે હેં ઔર અપની કુદરત સે કરતે હય, હર ચીઝ કે દેનેવાલે અલ્લાહ, નફા ઔર નુકશાન કે દેનેવાલે અલ્લાહ. કામ્યાબી ઔર નાકામ્યાબી કે દેનેવાલે અલ્લાહ. ઈજ્જત ઔર ઝિલ્લત કે દેનેવાલે અલ્લાહ. મૌત ઔર હયાત કે દેનેવાલે અલ્લાહ. રાહત ઔર તકલીફ કે દેનેવાલે અલ્લાહ, રાત ઔર દિન કે બનાને વાલે અલ્લાહ. માલદારી ઔર ફકીરી કે દેનેવાલે અલ્લાહ. સિહત ઔર બીમારી કે દેનવાલે અલ્લાહ.

અલ્લાહ જો ચાહે વો કરતે હય, અલ્લાહ ચાહે તો નફે કે નકશે મેં રખકર નુકશાન દે શકતે હેં.

નુકશાન કે નકશે મેં રખકર નફા દે શકતે હેં,
કામ્યાબી કે નકશે મેં રખકર નાકામ્યાબી દે,
નાકામ્યાબી કે નકશે મેં રખકર કામ્યાબી દે
ઈજ્જત કે નકશે મેં રખકર ઝિલ્લત દે.
ઝિલ્લ્ત કે નકશે મેં રખકર ઈજ્જત દે.
રાહત કે નકશે મેં રખકર તકલીફ દે,
તકલીફ કે નકશે મેં રખકર રાહત દે
માલ કે નકશે મેં રખકર ગુર્બત દે
ગુર્બત કે નકશે મેં રખકર માલ દે

મેરે મુહતરમ બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો!

યેહ સારી ચીઝો કો તો અલ્લાહ ને જરીએ કે તૌર પર ઈસ્તેમાલ કીયા હય. બાદલ બારિશ કે બરસાને મેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈજ્જત કા મુહતાજ હૈ.

જમીન ગલ્લે કે ઉગાને મેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝજત કી મુહતાજ હય. ભૈંસ દૂધ કે પહોંચાને મેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈજ્જત કી મુહતાજ હય, ઈસી તરહ દુકાન રોઝી પંહોંચાને મેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈજ્જત કી મુહતાજ હય.

બાદલ બારિશ કા મઝહર હય, બારિશ કા ખાલિક નહીં, ઈસી તરહ મેરે મુહતરમ બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો જમીન ગલ્લે કી મઝહર હય ગલ્લે કી ખાલિક નહીં.

ભેંસ દૂધ કી મઝહર હય દૂધ કી ખાલિક નહીં. મેરે મોહતરમ બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો અગર યેહ દુધ કી ખાલિક હોતી, દુધ કી માલિક હોતી ઔર ખુદ મુખ્તિયાર હોતી તો સાલ ભર દુધ દેતી રહતી, મગર હમને ઔર આપને દેખા હે કી યહ સાલ મેં કુછ દિન દૂધ દેતી હે કુછ દિન દુધ દેના બંધ કર દેતી હે તો યેહ તો અપને અમલ સે કેહતી હે - લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ - કે દુધ કા પહોંચાના મેરે કબ્ઝે મેં નહી યેહ તો ઉપર કે ખઝાને મેં સે આતા હે યાને કી અલ્લાહ કે ખઝાને મેં સે આતા હે.

ઈસી તરહ મેરે મુહતરમ બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો! દુકાન રોઝી કી મઝહર હય, રોઝી કી ખાલિક નહીં. મિસાલ કે તૌર પર હમારે મકાન કા દરવાજા બંધ હય કિસીને આકર દરવાજા ખટખટાયા હમને દરવાજા ખોલા દેખા તો પોષ્ટમેન ખડા હે, કેહને લગા કે ૨૦૦/- રૂા. આપકો દેને આયા. તો હમ ફૌરન સમજ જાતે હે કી યેહ પોષ્ટમેન અપને જેબ સે રૂપીયા નહી દેતા બલ્કે યેહ તો કિસી કે ભેજે હુએ રૂપીયે લેકર આયા હે યે તો બીચ મેં જરીયા હે. રૂપિયા કા ભેજનેવાલા કોઈ ઔર હે. ઈસી તરહ

મેરે મુહતરમ બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો દુકાન ખુદ રોઝી નહી દેતી, રોઝી પહોંચાનેવાલા કોઈ ઔર હે યેહ તો અલ્લાહ કે ખઝાને મેં સે આતા હે, યેહ દુકાન તો બીચ મેં જરીયા હે.

ઈસી તરહ સે સારી ચીજે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝત કે તાબે હે, ઈસ બાત કા હમકો યકીન બનાના હય, રસૂલે ખુદા સલ. ને ઈસી યકીન કો બનાને કે લીયે લોગો પે મેહનત કી, ૧૩ સાલ મક્કી જીંદગી મેં ઔર ૧૦ સાલ મદની જીંદગી મેં યકીન કે બનાને પર હી મેહનત કરતે રહે. યહાં તક કે ઉલમાએ-કિરામ ફરમાતે હૈં કે, મક્કી જીંદગી મેં સહાબાઓંકા અભી ઈમાન કામિલ નહી હુવા તો કુર્આન મેં ભી યા અય્યહુન્નાસ સે ખિતાબ હુઆ ઔર જબ ઈમાન કામીલ હુઆ ૧૧, સાલ યા ૧૩ સાલ મેહનત કે બાદ તો ફીર મદની જીંદગી મેં કુર્આન જો ઉતરા ઔર સહાબા રદિ. કે બારે મેં અલ્લાહ તઆલા ને જો ખિતાબ ફરમાયા યા અય્યુહલ લઝીના આમનુ. સે ખિતાબ હુઆ ઔર ઈમાન કી ડીગ્રી મીલી.

મૌલાના મો. ઈલ્યાસ સાહબ રહ. ફરમાતે થે કે ઈમાન વાલોં સે કેહદો કે ઈમાન કે ધોકે સે નીકલ જાય. અસલ મેં હમ સબ ધોકે મેં ચલ રહે હય. લફઝે ઈમાન હમારે પાસ હય, અલ્ફાઝે ઈમાન હમારે પાસ હય ઈમાન કી હકીકત જો બડી મેહનત કે બાદ ઔર મુજાહેદે કે બાદ ઔર કુર્બાનીઓંકે બાદ અંદર મેં આતી હય વોહ આજ હમારે પાસ નહિ હય.

મેરે મુહતરમ બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો! હમ ઔર આપ, હમ સબ મુકદ્દર સે મુસલમાન કે ઘર પૈદા હો ગયે ઔર સમજતે હય ઈમાનવાલે હો ગયે. મુસલમાન કે ઘર પૈદા હો જાના યેહ ભી ઉસીકા એહસાન હય, વરના વોહ કિસી ગૈર કે યહાં પૈદા કર દેતા તો હમ ઉસકા કુછ નહિ બિગાડ શકતે. મુકદ્દર સે મુસલમાન કે ઘર પૈદા હો ગયે ઔર સમજતે હય ઈમાન હમમે આ ગયા. જબ કે હમ સબ અચ્છી તરહ સે જાનતે હય કે કોઈ લડકા અગર મુકદ્દર સે ડોકટર કે ઘર પૈદા હો જાતા હય તો વોહ ડોકટર નહિ બનતા બગૈર ઉસ લાઈન કી મેહનત કે ઐસે હી કોઈ બચ્ચા મુકદ્દર સે શૈખુલ હદીસ કે ઘર પૈદા હો જાએ તો બગૈર ઉસ લાઈન કી મેહનત કે શૈખુલ હદીસ નહી બનતા. કોઈ બચ્ચા મુકદ્દર સે પીર કે ઘર પૈદા હો જાએ તો બગૈર ઉસ લાઈન કી મેહનત કે પીર નહી બનતા. બલ્કે પુરી દુન્યા કા ઈસ પર ઈત્તેફાક હે કે યાને જીસકે ઘર મેં બચ્ચા પૈદા હો ઔર વોહ ઉસકે બાપ કે ફન કો બગૈર ઉસ લાઈન કી મહેનત કરે હાસિલ નહી કર સકતા, બાપ કા ફન ઉસે બગૈર મહેનત કે હાસિલ નહિ હોતા હમ સબ મુસલમાન કે ઘર પૈદા હો ગયે ઔર હમમેં ઈમાન આ ગયા.

ડોકટર કે ઘર મેં પૈદા હોનેવાલા બચ્ચા ડોકટરી લાઈન કી મહેનત કે બગૈર ડોકટર નહિ બનતા ઔર મુસલમાન કે ઘર મેં પૈદા હોનેવાલે હમ સબ સમજતે હય કી હમ મોમિન હો ગયે. ઈમાનવાલે હો ગયે ઐસા નહિ. કુર્આન ઈસ કી વજાહત કરતા હય આપ સલ. કી ખિદમત મેં એક ગાંવ કે રહનેવાલે આયે. અભી અભી મુસલમાન હુએ થે. આકર કેહને લગે,

યા રસૂલલ્લાહ સલ. હમ મોમિન હો ગયે. આપ સલ. ને ફરમાયા અભી તુમ તો ઈસ્લામમેં દાખિલ હુએ હો અભી તો તુમ મુસલમાન હુએ ઈમાન અભી તુમમે નહીં આયા.

ઈસલીયે પીરાને પીર (ગૌસપાક) રહ. ફરમાતે હય હર મુસલમાન સાહિબે મોમિન નહી હોતા ઔર હર મોમિન સાહિબે અરકાન નહી હોતા. મોમિન હય લેકીન યકીન કી ઈન્તેહા હાસિલ હો જાએ, યકીન કી દૌલત નસીબ હો જાએ. જીસે કામિલ યકીન, હક્કુલ યકીન કેહતે હય. તીન અલગ અલગ ચીજ હય એક હય ઈસ્લામ, ઈમાન ઔર યકીન કી ઈન્તેહા. મીસાલ કે તૌર પર જૈસે એક હય એડમીશન. એક હય ડીગ્રી ઔર એક હય ઉસ ડીગ્રી મેં પી.એચ.ડી. કા હાસિલ કરના.

કિસી ડીગ્રી કો હાસિલ કરને કે લીયે કિસી સ્કુલ યા કોલેજ મેં એડમીશન લેના પડતા હય. બાદ મેં ચંદ સાલ કી મેહનત કે બાદ ડીગ્રી મિલતી હય ઔર ફીર ઉસ ડીગ્રી મેં આગે બઢના હોતો મહેનત કે બાદ પી.એચ.ડી. કી પદવી ઔર મરતબા મીલતા હય. ઐસે હી હમે અભી મુસલમાન કે ઘર મેં પૈદા હોકર ઈમાન કા એડમીશન મીલા હય. ડીગ્રી કો હાસિલ કરના હય યાને ઈમાન કો બનાના હય ઔર ફીર પી.એચ.ડી. કી તરહ ઐનુલ ઈમાન, હક્કુલ ઈમાન, યકીન કી ઈન્તેહા તક પહુંચના હય.

આજ હમ સબને એડમીશન કો ડીગ્રી સમજ લીયા. જૈસે હમારે ગાંવ કા એક બચ્ચા કાયદા કાનુન કી કોલેજ મેં (એલ.એલ.બી.) એડમીશન લેલે ઔર ફીર કાલા કોટ પહનકર ગલે મેં ટાઈ બાંધકર, કુછ કિતાબે હાથ મેં લે ઔર કહે એડવોકેટ (વકીલ) બન ગયા. તો હમ સબ કહેંગે યેહ પાગલ બન ગયા કે એડમીશન કો ડીગ્રી સમજ લીયા. ભાઈ ઈસે મેન્ટલ હોસ્પીટલ મેં દાખલ કરો. યેહ બચ્ચા પાગલ હો ગયા યા હમ જ્યાદા પાગલ હય, હમને ભી તો એડમીશન લીયા હય હમ ઉસકો ડીગ્રી સમજ રહે હય. ઈમાન કી ડીગ્રી તો ૧૧ાા સાલ કે બાદ સહાબા રદિ. કો મીલી. હય અભી એડમીશન મીલા હય - લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ કા ડીગ્રી તો ૧૧ાા કે બાદ મિલી સહાબા રદિ. ને ૧૧ાા સાલ તક મહેનત કી, જબ જાકર એક અલ્લાહ સે હોને કા યકીન ઉતરા ઔર ગૈર સે હોને કા યકીન નીકલા, ચીજો સે હોને કા યકીન નીકલા.

આજ હમ સબ કા યકીન ચીજો સે હોને મેં બના હુઆ હય. અગર હમ અપની જુબાન સે નહી કેહતે મગર હમારે આમાલ ઈસ બાત કી દલીલ હય કી હમારે દીલોમેં ચીઝો સે હોને કા યકીન હમારે દિલો મેં ઉતરા હુઆ હય. હમ સબ ધોકે મેં ચલ રહે હય. ધોકા હર એક કા અપની અપની મૌત પર ખુલેગા, મૌત પર પતા ચલેગા જિસે હમને ઈમાન કા હિરા સમજા થા વોહ સચ્ચા હિરા નીકલા યા કાચકા તુકડા નીકલા.

મુહતરમ બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો, સહાબા રદિ. કો ૧૧ાા સાલ તક ઈમાન શીખલાયા ગયા ઔર વહ ભી દાઅવત કે મેદાન મેં શીખલાયા ગયા. ઐસા કભી નહી હુઆ કે સહાબા રદિ. કે સામને રસૂલે પાક સલ.ને હમારી તરહ ઈસી તરહ કોઈ

લછ્છેદાર તકરીર ઔર બયાન કર દીયા હો ઔર સહાબા રદિ. કા ઈમાન બન ગયા હો ઔર ફિર સબ કે સબ અપને અપને ઘરો મેં, કારોબાર મેં, દુકાન મેં, બીબી બચ્ચો મેં હમારી તરહ ચલે ગએ હો, બલ્કે મેરે મુહતરમ બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો સહાબા રદિ. ને હાલાત કે મેદાન મેં અપને આપકો લગાયા, ભૂખ કી હાલત મેં, નામુનાસિબ હાલત મેં, તંગદસ્તી કે હાલત મેં, હમ અંદાઝા નહીં કર શકતે કૈસી કૈસી હાલત મેં સહાબા રદિ. કો ડાલા ગયા ઔર સહાબા રદિ. ખૂશી સે ઉન હાલાત મેં સબ્ર કે સાથ જમે રહે ઔર અપને ઈમાન કો બનાતે રહે, દૌરે ફારૂકને, હઝરત ઉમર રદિ. ને, હઝરતે ખબ્બાબ રદિ. સે ઉન હાલાત કી તફસીર પૂછી જો ઉન્હે ઈસ્લામ કે કુબૂલ કરને પર ઈબ્તેદાઈ જમાને મેં પહોંચાઈ ગઈ થી. ઉન્હોંને અપની જુબાન સે કુછ નહી કહા બલ્કે અપના કુર્તા ઉઠાકર કમર દીખાઈ. ફરમાયા હઝરતે ઉમર રદિ. ને વલ્લાહ ! ઐસી કમર તો મૈને કિસી કી નહી દેખી. શીર્ફ હડ્ડી રહ ગઈ થી. કહા હઝરતે ખબ્બાબ રદી.ને કે મુઝે આગ કે અંગારો પર ડાલકર ઘસીટા ગયા થા. મેરી ચરબી ઔર ખૂન સે વો આગ બુઝી થી ગોશ્ત સારા ગલકર અલગ હો ગયા થા. ઐસે દૂસરે સહાબા રદિ. ને ભી ઈસ ઈમાન કો બનાને કે લીયે બડી બડી કુર્બાનીયાં દી હે. ઐસે હી હઝરત બિલાલ રદિ. ને માર ખાઈ હે તપતી હુઈ રેત પર લેટાયા ગયા, રાત ભર કોડે મારે ગયે, અબુ ફકીહા કી પસલીયા તોડી ગઈ. સૈયદના ઝમીરા કી દોનો આંખે નીકાલી ગઈ ઔર અસલ દુશ્મની તો આપ સલ. સે થી ફીર અંદાઝા લગાઓ આપકો કીતના સતાયા હોગા ઔર આપ પર કયા કયા ગુજરી હોગી. યે સબ હાલાત આએ નહીં બલ્કે લાએ ગયે, ઉનકે ઈમાન કો બનાને કે લીએ ઔર ઈમાન કો પકાને કે લીયે. ઈમાન તો દઅવત કે મૈદાને મેં બનતા હે, ઈમાન કે શીખને કા ફિલ્ડ દઅવત હે ઔર ઈમાન તો મુખાલિફ હાલાત મેં બનતા હે. સહાબા રદિ. કે ઉપર હાલાત લાએ ગએ થે. ખુદા કી તરફ સે ઉનકે ઈમાન કે બનાને કે લિએ, ઈમાન કો શીખને કા ફિલ્ડ દઆવત કા મેદાન હે.

ઔર જૈસે દુનયા કે હર કામ કો શીખને કે લીએ ઉસી ફીલ્ડ મેં જાના પડતા હય ઔર શીખના પડતા હય. જૈસે મિસાલ કે તૌર પર એક આદમી કો તૈરને કી લાઈન કા માહીર બનના થા ઔર પ્રેકટિસ રેગીસ્તાન મેં કર રહા થા. કિસી દેખનેવાલે શખ્સને કહા ભાઈ ખૈરિયત તો હય ? આજ કુછ નઈ બાત દેખ રહા હું, કયા બાત હય? ઉસને કહા ભાઈ વર્લ્ડ તૈરાક બનના હય, ઈસલીયે તૈરના શીખ રહા હું. અરે આપ કો અગર વર્લ્ડ તૈરાક બનના હય તો ફીર પાનીમેં કુદના પડેગા, કિસી નદી, નાલે યા તાલાબ મેં કુદના હોગા, ઉસકા મૈદાન તો પાની હય. ઐસે હી ઈમાન કો અગર શીખના હય તો ફિર દઅવત કે મૈદાન મેં અપની જાન ઔર માલ કો લેકર છલાંગ લગાના હોગા. તબ જાકર ઈમાન સમજમેં આએગા ઔર ઈમાન શીખા ભી જાએગા ઔર દઅવત હી કે જરીએ સહાબા રદિ. કો ઈમાન

શીખલાયા ગયા. હમ કયા સમજે ! ઘર બૈઠે બન જાએગા. ઘર બેઠે અગર બન જાતા તો સહાબા રદિ. કા બન જાતા, ઉન્હેં મસ્જિદે નબવી કી નમાઝ મિલી થી. રસૂલલ્લાહ સલ. કી સોહબત મીલી થી. ફિર ભી ઉન્હેં ઈમાન કે લીયે મહેનત કરની પડી, તકલીફે ઉઠાની પડી ; અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં નીકલના પડા ઔર અપની જાન ઔર માલ કો કુરબાન કરના પડા ઔર આજ હમ સબ ઈમાન કે બારે મેં ધોકે મેં પડે હુએ હય બલ્કે પૂરી ઉમ્મત ઈમાન કે બારે મેં ધોકે મેં ચલ રહી હય. ઈસ વકત ઉમ્મત કી સબસે બડી માયા જો લૂંટી હય વો સ્રીફ ઈમાન કી માયા લૂંટી હય ઔર આખેરત મેં નજાત ઔર કામ્યાબી કા સારા દારોમદાર અલ્લાહને રખ્ખા હય વોહ ઈમાન પે રખ્ખા હય. ઈમાન અસલ સરમાયા હય, આખેરત મેં નજાત ઔર કામ્યાબ હોને કે લીએ. આખેરત મેં આમાલ પે કામ્યાબી કા ફેસલા નહી હોગા, આમાલ તો સપોટેડ હય. આમાલ કા દર્જા સેકન્ડરી હય, પ્રાયમરી દર્જા તો ઈમાન કા હય. જૈસે મેરે આંખો કી હેસીયત સેકન્ડરી હય, બલ્કે હર આઝાઓ કી મિશન સેકન્ડરી હય ઔર જો મેરે અંદર કી રૂહ જો હય ઉસકી મિશાલ પ્રાયમરી હય, રૂહ હય તો બદન કા હર ઉઝવ કામ દેગા, રૂહ નીકલ જાએગી તો પુરે બદન કા ઢાંચા બેકાર હો જાએગા. ઐસે હી હર આમાલ કી રૂહ ઈમાન હય.

સેકન્ડરી તમામ ચીજે આજ હમારે પાસ હય બલ્કે સહાબા રદિ. કે પાસે થી ઉસસે જ્યાદા અસબાબ કી લાઈનસે દેખો તબ ભી ઔર આમાલ કી લાઈન સે દેખો તબ ભી, અસબાબ જ્યાદા હમારે પાસ, ૬૦ મુલ્કો કી હુકુમત હમારે પાસ. કહા ઈતની સારી હુકુમતે ફિર ભી દુન્યા મેં ટટ્ટુ કી તરહ નાચતે હય, ડીગ્રીયાં હય, ઓહદે હય, ડોકટર હય, વકીલ હય, એન્જિનીયર હય, એમ.એલ.એ., એમ.પી. હય, ડી.એસ.પી. હય, સબ કુછ આપકો મુસલમાન મીલેગેં, અસબાબ સેકન્ડરી લાઈન કે જો ઉનસે જ્યાદા ઔર આમાલ ભી જ્યાદા, વોહ પૂરે કે પૂરે અગર હજ કો ચલે જાઓ તો સવાલાખ ઔર હમ તો હર હર સાલ ૨૦ લાખ, ૨૫ લાખ, જા રહે હય, વો સવા લાખ થે ઔર ઈજ્જતવાલે થે ઔર હમ સવા સો કરોડ હય મગર દુન્યા મેં ઝલીલ હય, વજહ ઈસકી કયા હય ? રોને કી બાત હય, સોચના ચાહિયે, આખીર કૌનસી ઈમ્ત્યાઝી ચીઝ ઉનકી જીંદગી મેં થી જીસે હમ ભૂલ ચૂકે હય. બલ્કે એક દીનદાર આદમી ભી અપને આપકો ખુદા કે દરબાર મેં મુજરિમ શુમાર નહી કરતા, દુઆ કે જરીએ કે મૈને દઅવત કે કામ કો અઝીમ મહેનત કો છોડા હય જો મહા પાપ હય. યાને બડા પાપ હય. સબ પાપો મેં ઉંચા પાપ જીસકે છોડને પર વોહ બંદરી સહાબાઓકા બાયકાટ કીયા ગયા. તીન બદરી સહાબા જો સિર્ફ એક મરતબા અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ન જા શકે. હાલાકી હર નેક અમલ ઉનકી જીંદગી મેં થા બલ્કે ઈસકે અલાવા કે હર ગઝવેમેં વોહ શરીક થે. ફિર ભી બાયકાટ કીયા ગયા ઔર આજકાલ દીનદાર મુસલમાન, નમાઝી

મુસલમાન, તસ્બીહ પઢનેવાલા મુસલમાન ઔર તિલાવત કરનેવાલા મુસલમાન ઔર અપને આપ કો દીનદાર સમજનેવાલા ભી કભી અપને આપકો યેહ ઈસ્તેહઝાર ભી પૈદા નહી હોતા કી તુ તો મહા પાપી હય. અઝીમ કામ જો તેરી ઝીંદગી કા મકસદે હયાત થા વોહ તેરી ઝીંદગી સે ગાયબ હય કભી ઉસ લાઈન કી ફીક્ર ભી તેરે પાસ નહી હય ઔર આપ સોચે ઉમ્મત કી સબસે બડી માયા લૂંટ ચુકી હય.

ઈમાન મેં જો કમજોરી હય વોહ દઅવત કે અઝીમ કામ કે છુટને પર આયી હય ઔર માહોલ બીગડા હય ઈસ મહેનત કે છૂટને પર. પુરી ઈન્સાનીયત આજ સિસક રહી હય, દુન્યા મેં કુર્ફાનીયાં, ખરાબીયાં, બુરાઈયાં આયી ઈસી કામ કે છુટને પર વોહ ઈમ્ત્યાઝી કામ જો સહાબાઓકી ઝીંદગી મેં થા તો તમામ ખરાબીયાં સે વોહ પાક થે. સારી અચ્છાઈયાં, ખૂબીયાં ઉનકી ઝીંદગી મેં થી - વોહ યકીન કી છાંવ કી પનાહમેં ચલ પડે, મંઝીલોને ઉન્હેં પનાહ દી. વોહ મુલ્ક - માલ કી બુનીયાદો પે નહી ચલે. દુન્યા કી ચીઝો કી, બુન્યાદે બોદી, મુલ્ક માલ, અહદે સબ બોદી દુન્યા હય. ઈમાન ઔર ઈસ્લામ કે દુન્યા મેં ચલને કી બુન્યાદ દઅવત કી બુન્યાદ હય.

જૈસે અંબિયા અલયહિમુસ્સલામ કો કૌમો કી હિદાયત કે લીએ ભેજા ગયા થા. ઐસે હી રેહતી દુન્યા કે તમામ ઈન્સાનો કી હિદાયત કે લિએ ઈસ ઉમ્મત કો ભેજા ગયા હય. યેહ ઉમ્મત દઅવત કે કામ કરને કી, નબુવતવાલે કામકો કરને કી જિમ્મેદાર હય.

ઝુહર બાદ કી તારૂફી બાત

ભાઈઓ દોસ્તો ઔર બુઝુર્ગો! આજ હુઝૂર સલ. વાલી મેહનત નીકલ ગઈ હય ઈસ મેહનત કે નિકલેનપર આજ હમારી ઝીંદગીઓમેં સે દીન નીકલતા જા રહા હય સુન્નત તરીકે નિકલ ગએ. યહાં તક કે ફરાઈઝ ભી હમ છોડે જા રહે હૈ. ઔર તમામ ફરાઈઝ મેં અફઝલ ઔર જિસ્કો ખુદાને ઈમાન કે બાદ સબસે અવ્વલ ફર્ઝ કીયા હો ઔર જિસ્કો ઈસ્લામ કા સર તસ્લીમ કીયા હો કી જૈસે બગૈર સર કા આદમી નહી ઐસે બગૈર નમાઝ કે મુસલમાન નહી વોહ નમાઝ જૈસે અમલ સે ભી આજ મુસલમાન દુર હય. યેહ મુસલમાન ચીઝો સે ઔર ચીઝો કે અચ્છી બનાને સે ઔર ઉસ્કી મેહનત સે કીમતી નહી બનેગા બલ્કે ચીજે કીમતી બનેગી ઔર ખુદ બેકીમત બનતા ચલા જાએગા. ઈન્સાન કીમતી બનેગા તો સિર્ફ ઈમાન ઔર આ'માલ કે રાસ્તે સે હી બનેગા. ઈસલીયે યેહ ઈમાન ઔર આ'માલ હમારી હર એક કી ઝીંદગી મેં આયે ઉસ્કે લીયે.

એક મેહનત હય ઔર યેહ મેહનત જો સિર્ફ હમારે લીયે નહી બલ્કે હર મુસલમાન કે લીએ જરૂરી હય હર મુસલમાન ઈસકો શીખનેવાલા બને હર એક કી ઝીંદગી મેં ઈમાન ઔર અમલ આયે ઈસલીયે હમ ચાહતે હૈં કે હર મુસલમાન કે ઘર પર જાકર ઉસે ફીકર દીલાએં.

ભાઈ હમ યહાં નયે હય આપ મકામી સાથી સાથ દોગે તો હમ કામ પર કાબુ પા

શકેંગે. ઔર મેહનત જમ કર હો શકેગી. ઈસલીયે અબ સે લેકર જબ તક આપકી મસ્જિદ મેં યેહ જમાઅત કયામ કરે, વહાં તક કૌન હય જો હમારા સાથ દેગા. તાકે હમ સબ મિલકર બસ્તી મેં અલ્લાહ કે દીન કી મેહનત કરે. ઈસલીયે હિંમત કરકે બતલાઓ, કૌન હમારા સાથ દેગા.

નોટ - મકામી સાથીઓ કી ચિલ્લે ઔર ચાર મહિને કી તશ્કીલ ન કરેં. બલ્કે ઈસ વકત ઘંટે, દો ઘંટે કી તશ્કીલ કરે, તાલીમ કી દઅવત દે ઔર મજમોં કો જલ્દી સે છોડ દીયા જાએ.

ફઝાઈલે ઝિક

એહમિયત : મુહતરમ બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો, અસર કી નમાઝ કે બાદ કા વકત ઔર ફજર કી નમાઝ કા વકત બહોત કીમતી હય. જીસ તરહ મહિનો કે એતેબાર સે રમઝાન કા મહિના ઔર દીન કે એતેબારસે જુમ્આ કા દિન ઔર રાત એતેબાર સે લયલતુલ કદ્ર કી રાત કી ફઝીલત ઔર કીમત રખતે હય. ઉસી તરહ વકત કે પુરે ૨૪ ઘંટે મેં ફઝર કી નમાઝ કે બાદ કા વકત ઔર અસર કી નમાઝ કે બાદ કા વકત બહોત હી કીમત ઔર ફઝાઈલ રખતે હય. ભાઈ દોસ્તો જૈસે કપડે ઔર બદન કે મૈલ કો દુર કરને કે લીયે સાબૂન કી જરૂરત હોતી હય ઔર લોહે કે જંગ કો દૂર કરને કે લીએ આગ કી ભટ્ટી કી જરૂરત પેશ હોતી હય. ઉસી તરહ હમારે દિલ કે જંગ કો દુર કરને કે લીયે ઔર દિલ કી રૂહાની શિફા કે લીયે અલ્લાહ કે ઝિક કી જરૂરત હોતી હય, કુર્આને પાક ભી ફરમાતા હય - "અલા બિ ઝિક્રિલ્લાહિ તત્મઈન્નુલ કુલૂબ" - ખુબ સમજલો કે અલ્લાહ કે ઝિક્ર મેં દિલોં કો ઈત્મીનાન હો જાતા હય (શુ. ૨અદ) ઔર એક જગહ હય - **વ લ ઝિકરૂલ્લાહિ અકબર - ઉઝકુરૂલ્લાહ ઝિકરન કસીરા** - અલ્લાહ કા ઝિક્ર ખૂબ કસરત સે કરે.

મકસદ : અલ્લાહ કે ઝિક્ર સે ચાહા જાતા હય કે હમારે દિલ મેં અલ્લાહ કી મુહબ્બત, અલ્લાહ કી બડાઈ ઔર અલ્લાહ કા ધ્યાન દુન્યા કી તમામ ચીઝો સે જ્યાદા પેદા હો જાયે તાકે હમકો હર વકત હર કામ મેં અલ્લાહ કા ધ્યાન રહે. ઉસીકા ડર રહે. અલ્લાહ કા ધ્યાન હોગા તો તન્હાઈ મેં ઔર ખલ્વત મેં ભી ગુનાહ કરને સે ડરેંગે ઔર હમે યકીન હોગા મેરા અલ્લાહ મુઝે દેખ રહા હય ઔર જબ યેહ હાલાત બન જાએ તો ફિર કોઈ છોટા સે છોટા ગુનાહ ભી નહી હો શકતા ઔર અગર યેહ બાત નહી યાને અલ્લાહ કા ધ્યાન ઔર ડર નહી તો ફિર ખુલ્લમ ખુલ્લા ઔર ભરે બજાર મેં બડે સે બડે ગુનાહ કરને સે શર્મ નહી આયેગી. ઈસલીએ હમે અપને અંદર અલ્લાહ કા ધ્યાન પૈદા કરના બહોત જરૂરી હય. ઈસલીયે અલ્લાહ કા ઝિક્ર ખૂબ કસરત સે કરના ચાહિયે.

ફઝીલત : (૧) એક હદીસે પાક કા મફહૂમ હય કી હુઝૂર સલ. અલ્લાહ જલ્લે શાનહુ કા પાક ઈર્શાદ નકલ ફરમાતે હય કે તુ સુબ્હ કી નમાઝ કે બાદ ઔર અસર કી નમાઝ કે બાદ થોડી દેર મુઝે યાદ કર લીયા કર મેં દરમ્યાની હિસ્સે મેં તેરી કિફાયત કરૂંગા.

કિફાયત કરૂંગા.

(૨) એક હદીસ મેં આયા હે કે અલ્લહ કા ઝિક્ર કિયા કર વોહ તેરી મતલબ બરઆરી મેં મદદગાર હોગા. અહાદિસ મેં કસરતસે ઈન દોનો વકતોં મેં અલ્લાહ કે ઝિક્ર કે ફઝાઈલ વારિદ હુએ હય.

(૩) એક હદીસ કા મફહૂમ હય કી હુઝૂર સલ. ને એક મરતબા સહાબા રદિ. સે ઈર્શાદ ફરમાયા કે કયા મેં તુમકો ઐસી ચીઝ ન બતાલાઉ જો તમામ આમાલ મેં બેહતરીન ચીઝ હો ઔર તુમ્હારે માલિક કે નઝદીક સબસે જયાદા પાકિઝા ઔર તુમહારે દર્જો કો બહોત ફાયદા ઔર બુલંદ કરનેવાલી ઔર સોના, ચાંદી કો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કરને સે ભી જ્યાદા ઔર જિહાદ મેં તુમ દુશ્મન કો કત્લ કરો ઔર વહ તુમ્હે કત્લ કરે ઉસસે ભી બઢ઼ી હુઈ. સહાબા રદિ. ને અર્ઝ કીયા જરૂર બતલાઈએ, આપ સલ. ને ઈર્શાદ ફરમાયા કે, 'અલ્લાહ કા ઝિક્ર.'

(૪) એક હદીસ પાક કા મફહૂમ હય હુઝૂર સલ. ને ફરમાયા જન્નત મેં જાને કે બાદ એહલે જન્નત કો દુન્યા કી કિસી ચીઝ કા કલક ઔર અફસોસ નહી હોગા સિવાય ઉસ ઘડી (વકત) કે જો દુન્યામેં અલ્લહ કે ઝિક્ર કે બગૈર ગુજર ગઈ હો.

(૫) એક હદીસે પાક કા મફહૂમ હય કી જો લોગ અલ્લાહ કે ઝિક્ર કે લીયે જમા હુએ હો ઔર ઉનકા મકસદ સિર્ફ અલ્લાહ કી રઝા હોતી હય તો આસમાન સે ફરીશ્તા આવાઝ દેતા હય કિ તુમ બખ્શ દિએ ગયે ઔર તુમ્હારી બુરાઈયાં નેકીઓસે બદલ દી ગઈ.

(૬) એક હદીસ કા મફહૂમ હય કિ અલ્લાહ કે ઝિક્ર સે બઢકર કિસી આદમી કા કોઈ અમલ અઝાબે કબ્ર સે જયાદા નજાત દેનેવાલા નહિ હય.

(૭) હદીસ કા મફહૂમ હય કિ જબ તુમ જન્નત કે બાગોં સે ગુજરો તો ખૂબ ચરો, કિસીને પુછા યા રસૂલુલ્લાહ સલ. જન્નત કે બાગ કયા હય ? ફરમાયા, ઝિક્ર કે હલ્કે.

(૮) હઝરત અબૂ દરદા રદિ. ફરમાતે હય કે જીન લોગોં કી ઝૂબાન અલ્લાહ કે ઝિક્ર સે તરો તાઝા રેહતી હય વોહ કલ હસતે હુવે જન્નત મેં દાખિલ હોંગે.

તરીકાએ મશ્ક : ઈસલીએ બુઝુર્ગોને ઈસ અવકાત મેં તીન તસ્બીહાત કી પાબંદી કરને કો બતલાઈ હય. અગર કોઈ શખ્સ અપને શેખ સે બયઅત હો (મુરીદ હો) તો ઉનકી બતલાઈ હુઈ તશ્બીહાત કી પાબંદી કરે વરના આમ તૌર પર બુઝુર્ગોને દીનને યહ તીન તસ્બીહાત કી પાબંદી બતલાઈ હય જિંસે સુબ્હ - શામ હમ પઢનેવાલે બને. પહેલી તસ્બીહ તીસરે કલમે કી, દુસરી તસ્બીહ દુરૂદ શરીફ કી ઔર તીસરી તસ્બીહ ઈસ્તિગફાર કી.

(અ) પહેલી તસ્બીહ તીસરે કલમે કી :-

سُبْحَانَ اللّٰهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاللّٰهُ اَكْبَرُ ۝ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ ۝

સુબ્હાનલ્લાહિ વલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ વલાઈલાહ ઈલલલ્લાહુ વલ્લાહુઅકબર વલા હવલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહીલ અલિય્યીલ અઝીમ.

તરજુમા : પાક હે અલ્લાહ ઔર તમામ

તારીફ અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂ કે લિયે હય, ઔર અલ્લાહ કે સિવા કોઈ મા'બુદ નહી ઔર અલ્લાહ બળા હય, ઔર ગુનાહોં સે બચને કી તાકત ઔર નેક કામ કરને કી કુવ્વત અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂ હી કી તરફસે હે જો આલીશાન ઔર અઝમતવાલા હે.

જબ બંદા યેહ કલમા પઢતા હય તો જન્નત મેં હર કલમે કે બદલે એક દરખ્ત લગા દીયા જાતા હય.

હઝરતે ઉમ્મે હાની રદિ. ફરમાતી હય કે, એક મરતબા હુઝૂર સલ. મેરે ઘર તશરીફ લાએ મૈંને અર્ઝ કિયા યા રસૂલુલ્લાહ સલ. મેં બુઢ્ઢી હો ગઈ હું ઔર કમઝોર હું, ઐસા અમલ બતા દીજીયે કે મેં બેઠે બેઠે કરતી રહા કરૂ. હુઝૂર સલ. ને ફરમાયા કે ૧૦૦ મરતબા સુબ્હાનલ્લાહ પઢ લીયા કરો ગોયા તુમને ૧૦૦ અરબ ગુલામ આઝાદ કીયે ઈતના સવાબ તુમ્હારે નામ - એ આમાલ મેં લીખા જાએગા ઔર ૧૦૦ મરતબા અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ પઢ લીયા કરો, ગોયા તુમને ૧૦૦ ઘોડે માલ સામાન લગામ કે સાથ જિહાદ મેં સવારી કે લિએ દીએ ઈતના સવાબ લીખા જાએગા. ઔર ૧૦૦ મરતબા અલ્લાહુ અકબર પઢ લીયા કર, ગોયા તુમને ૧૦૦ ઊંટ કુરબાની મેં ઝબ્હ કીયે ઔર વોહ ભી કુબુલ હો ગયે. ઈતના સવાબ આમાલનામે મે લીખા જાએગા ઔર ૧૦૦ મરતબા લાઈલાહ ઈલ્લ લ્લાહ પઢ લીયા કરો ઉસકા સવાબ તો જમીન ઔર આસમાન કી ખલા કો ભર દેતા હય. યાને જમીન આસમાન કે દરમ્યાન કી ખાલી જગાહ નેકીયોં સે ભર દી જાતી હય.

(બ) દુસરી તસ્બીહ દુરૂદ શરીફ કી :-

جَزَى اللّٰهُ عَنَّا مُحَمَّدًا مَا

هُوَ اَهْلُهٗ

જઝલ્લાહુ અન્ના મુહમ્મદમ મા હુવા અહલહુ.

તરજુમા : અલ્લાહ જલ્લ શાનુહૂ જઝા દે મુહમ્મદ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ) કો હમ લોગો કી તરફ સે જિસ બદલે કે વહ મુસ્તહિક હય.

ભાઈ દોસ્તો હુઝૂર સલ. કે હમારે ઉપર બહોત સે એહસાનાત હય આપ સલ. ને ઈસ ઉમ્મત કે લીએ બહોત સી મુશ્કેલીયાં ઔર તકલીફે ઝેલી હય ઈસ ઉમ્મત કે લીએ હર વકત દુઆએ માંગી ઔર નમાઝેં રાત રાત ભર પઢી. ઈસ ઉમ્મત કો મરતે વકત ભી નહિ ભુલે ઔર કલ આખેરત મેં ભી નહિ ભૂલેગેં ઈસ ઉમ્મત કો અબ હમે ચાહિયે કી આપ સલ. કો ખૂશ કરને કે લીયે આપ પર હમ રોઝાના સુબ્હ શામ દુરૂદ શરીફ પઢકર ભેજા કરે. જબ હમ દુરૂદ શરીફ પઢતે હેં તો એક ફરીશતા જો ઈસ બાત પર મુતઅય્યન હેં કે જબ કોઈ દુરૂદ પઢે તો વોહ ફરીશતા પઢનેવાલે કે નામ ઔર ઉસ્કે બાપ કે નામ કે સાથ આપ સલ. કે સામને હાઝિર હોકર વોહ દુરૂદ શરીફ પેશ કરતા હય ઔર ઈસ ઉમ્મત કે આમાલ જ્યાદા સે જ્યાદા દુરૂદ શરીફ કા હોના આપ સલ. કે લિયે ખૂશી ઔર ફરહત કા સબબ બનેગા. દુરૂદ શરીફ કા પઢના બહોત હી અફઝલ ઔર ફઝીલતવાલા હેં ઈસસે હમારા હી ફાયદા હય.

(૧) એક હદીસ કા મફહૂમ હય હઝરત

અબૂ દરદા રદિ. હુઝૂર સલ. કા ઈરશાદ નકલ ફરમાતે હેં કે જો શખ્સ મુઝ પર સુબ્હ શામ ૧૦ મરતબા દુરૂદ શરીફ પઢે. ઉસકો કયામત કે દિન મેરી શફાઅત પહોંચેગી.

(૨) એક ઔર હદીસ કા મફહૂમ હે કે હઝરત અબુ હુરૈરહ રદિ. હુઝૂર સલ. કા ઈરશાદ નકલ ફરમાતે હેં કે મુઝ પર દુરૂદ કા પઢના પુલ સિરાત પર સે ગુઝરને કે વકત નૂર હે ઔર જો શખ્સ જુમ્આ કે દિન મુજ પર ૮૦ મરતબા દુરૂદ ભેજે ઉસ્કે ૮૦ સાલ કે ગુનાહ માફ હોંગે.

(૩) એક ઔર હદીસ કા મફહૂમ હે કે જબ બંદા એક મરતબા દુરૂદ શરીફ પઢતા હે તો ઉસ્કે આમાલ નામા મે ૧૦ નેકીયાં લીખી જાતી હે, ૧૦ ગુનાહ માફ કર દિએ જાતે હે, ૧૦ રેહમતે ઉસ પર નાઝીલ હોતી હે ઔર ૧૦ દરજે ઉસ્કે જન્નત મેં બુલંદ હોતે હે. દુરૂદ કા પઢના બહોત હી ફાયદામંદ ઔર મુફીદ હે, બડે ફઝાઈલ આયે હે, હદીસ મેં આતા હે કે હુઝૂર સલ. ને ફરમાયા કે કયામત કે દિન મેરે નઝદીક વોહ આદમી હોગા જો સબસે જ્યાદા દુરૂદ પઢતા હોગા.

(૪) કઅબ અહબાર રદિ. સે રિવાયત હે કે અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત મૂસા અસ. પર વહી ભેજી કી કયા તુમ ચાહતે હો કે કયામત કે દિન તુમ્હે પ્યાસ ન લગે ? અર્ઝ કિયા મૂસા અસ. ને જી હા! ઈર્શાદ ફરમાયા ખુદાતઆલા ને કે મોહંમદ સલ. પર જ્યાદા સે જ્યાદા દુરૂદ ભેજા કરો.

(૫) આપ સલ. ને ફરમાયા જો શખ્સ મુઝ પર દુરૂદ પઢના ભૂલ ગયા વોહ જન્નત કે રાસ્તે સે ભટક ગયા, અલ્લાહતઆલા હમે જ્યાદા સે જયાદા દુરૂદ પઢને કી તૌફિક દે ઔર આપ સલ. કી સચ્ચી ઔર પક્કી મોહબ્બત અતા ફરમાવે. આમીન. ઈસલિએ ઈસ તસ્બીહ કો હમ સુબ્હ શામ ખાસ પાબંદી સે પઢે ઔર ઈસ બાત કી આદત ડાલે કી હમારી જુબાન હર વકત અલ્લાહ કે ઝિક્ર મેં રત્બુલલિશાન રહે ઔર નબી પર દુરૂદ ભેજતી રહે.

(ક) તીસરી તશ્બીહ ઈસ્તીગફાર કીઃ- મુહતરમ બુઝુર્ગો ઔર દોસ્તો! હમ સબ કે સબ ગુનાહગાર હય, હમસે ન જાને કિતને ગુનાહ હો જાતે હય જીસ કા હમે પતા ભી નહી ચલતા, ચલતે ફિરતે ઉઠતે બેઠતે, હાથ પાઉ સે, દિલો દિમાગ સે, આંખો સે, જુબાન સે, કાનો સે, જીસકા હમે ખ્યાલ ભી નહી ગુજરતા ઔર હમ ગુનાહ ભી નહી સમઝતે હાંલા કે વહ ઈતને બડે ખતરનાક ગુનાહ હોતે હય કિ ઈમાન તક સલ્બ કીયા જાતા હય ઔર હમે ઉસકી પરવાહ ભી નહીં. અલ્લાહ હમે માફ ફરમાએ ઔર સચ્ચી પક્કી તૌબા કી તૌફિક દે. આમીન. ઈસલિયે હમે હર વકત અલ્લાહ સે ડરતે રેહના ચાહિયે ઔર અપને ગુનાહો કી મુઆફી ચાહતે રેહના ચાહિયે. ગુનાહો પે નદામત ઔર ઈસ્તિગફાર કરતે રેહના ચાહિએ, જબ કે આપ સલ. માસૂમ ઔર બેગુનાહ હોને કે બાવજુદ ઈસ ઉમ્મત કે સબબ કે લિએ રોઝાના ૭૦ સે ૮૦ મરતબા ઈસ્તિગફાર કીયા કરતે થે. ઈસલિએ હમે ભી ચાહિયે કી હમે રોઝાના ૧૦૦ મરતબા સુબ્હ ઔર ૧૦૦ મરતબા શામ કો જરૂર પાબંદી સે ઈસ્તિગફાર કરતે રહે.

ભાઈ દોસ્તો હદીસે પાક મેં

ઈસ્તીગફાર કે બહોત સે ફાયદે ઔર ફઝાઈલ આયે હય.

(૧) એક હદીસ પાક કા મફહૂમ હય કે જો શખ્સ સુબ્હ ફજર કે નમાઝ કે બાદ તીન મરતબા -

أَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ الَّذِيْ لَا إِلٰهَ
إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّوْمُ وَأَتُوْبُ إِلَيْهِ

અસ્તગફિરુલ્લાહલ્લઝી લાઈલાહ ઈલ્લાહુવલ હય્યુલ કય્યૂમ વ અતૂબુ ઈલયહી - પઢે.

તરજુમા : મેં ઉસી અલ્લાહ સે જો ઝિંદા હે. હમેશા રહનેવાલા હે ઉસકે સિવા કોઈ મા'બૂદ નહી હે. અપને ગુનાહોં કી મગફિરત માંગતા હું ઔર ઉસકી તરફ રૂજૂઅ કરતા હું. તવબા કરતા હું.

તો ઉસકે સારે ગુનાહ માફ હો જાતે હે, ચાહે સમન્દર કે ઝાગ કે બરાબર હો. ઈસી તરહ અસર કી નમાઝ કે બાદ ભી જો શખ્સ તીન મરતબા પઢે તો ઉસકે સારે ગુનાહ માફ હો જાએંગે.

(૨) એક હદીસ કા મફહૂમ હય કે, જો શખ્સ ઈસ્તિગફાર પઢતા હે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકે લીએ જન્નત કા રાસ્તા આસાન ફરમાતે હેં ઔર ઉસકી રોઝી મેં બરકત હોતી હે.

(૩) એક ઔર હદીસ કા મફહૂમ હે ફરમાયા હુઝૂર સલ. ને કલ કયામત કે દિન સબસે જ્યાદા ખૂશનસીબ આદમી વોહ હોગા જીસકે આમાલનામામેં સબસે જ્યાદા ઈસ્તિગફાર મૌજુદ હો.

ભાઈ દોસ્તો હમે ચાહિયે કે હમ રોઝાના ઈસ્તિગફાર પઢા કરે, હઝરતે લુકમાન અલ. ને અપને બેટે કો નસીહત હય કે બેટા રબ્બીગં ફિર લી - બહોત કસરત સે પઢતે રહા કરો, અલ્લાહ જલ્લેશાનહુ કે અલ્તાફ મેં બાઝ અવકાત ઐસે હોતે હય કે ઉન્મે જો કુછ આદમી માંગતા હય વો મિલ જાતા હય, ઈસલીએ મગફીરતસે બઢકર ઉંચી કોઈ ચીઝ નહિ. અગર આદમી કી મગફીરત હો ગઈ ઔર ખુદાને માફ ફરમા દીયા તો ઈસ્સે બઢકર ઔર કયા નેઅમત હો શકતી હય ? ઈસલિએ હમે રોઝાના ઈન તસ્બીહાત કે પાબંદી કરના ચાહિયે, ખુદા હમે અમલ કી તૌફિક દે. (આમીન)

અબ સારે સાથી કિબ્લા રૂખ બેઠકર સુકૂન કે સાથ ઈન તસ્બીહત કો પેહલે પઢ લે ઉસકે બાદ અપને અપને મામલાત કો અદા કરે ઔર ઈસકે સાથ કુર્આને પાક કી તિલાવત રોઝાના કરે ઔર મૌકે મહલ કી મસ્નુન દુઆઓં કા એહતેમામ કરે. - વમા તવફીકી ઈલ્લા બિલ્લાહી - આમીન સુમ્મ આમીન.

ફઝાઈલે ગશ્ત

ભાઈ દોસ્તો બુઝુર્ગો અલ્લાહ તઆલા ને હમે અસર/મગરીબ કી નમાઝ પઢને કી તૌફિક દી. યેહ મહઝ ઉસીકા કરમ ઔર ઈન્આમ હે. ઈસમેં હમારા ઝાતી કોઈ કમાલ નહીં.

અબ હમેં ફિકર કરના'હે ઉન લોગો કી જો મસ્જિદ સે ઔર મસ્જિદવાલે આમાલ સે દૂર હે ઔર ઈસ માહોલ સે બીછડે હુએ હય ઉન લોગોં કે પાસ જાકર ઉન્હેં મસ્જિદવાલે આમાલ કી દઅવત દેના

હે ઔર ઉન્હેં ઈસ માહોલ મેં જોડના હે, મેહનત કરના હય બાકી તૌફિક કા દેના ઔર મસ્જિદમેં લાના અલ્લાહ કે કબ્ઝે કુદરત મેં હે.

ભાઈ દોસ્તો અલ્લાહ જિસ્સે મુહબ્બત કા ઈરાદા ફરમાતે હેં ઉસે દીન કી સહી સમજ અતા ફરમાતે હેં. અલ્લાહ કે દીન કે લિયે મસ્જિદ મેં આકર બૈઠ જાના ઔર ફીકરેં કરના ઔર દીનકો પુરે આલમ મેં જીંદા કરને કી મહેનત કરના, ઈસ બાત કી ગવાહી હય કે ખુદા હમસે રાઝી હે ઔર હમસે મુહબ્બત કા મામલા ફરમા રહે હય. ઈસ મહેનત કે સીલસીલે મેં અબ હમે ગશ્તવાલા અમલ કરના હય, જીસકો તમામ નબીઓને કીયા, કમો બેશ સવા લાખ નબી ઈસ દુન્યા મેં આયે સબને ઈસ કામ કો કીયા ઔર તમામ સહાબા રદિ. ને, તબે-તાબિઈન રહ. ઔર ઔલીય-એ કિરામ રહ. ઔર બુઝુર્ગોને દીનને ઈસ કામ કો અંજામ દીયા.

નબીઓ કા આનેકા મકસદ હી દા'વતવાલે કામ કો કરના થા, ન ઉનકો માલ કમાના મકસૂદ થા ન તિજારત કરના ન હુકુમત ઔર ન બીબી-બચ્ચોં મેં અપની જીંદગી ગુઝારને કા થા, બલ્કે ઈસ મહેનત કે જરીએ ખુદા કે બંદો કો ખુદા સે જોડના અસલ મકસદ થા. અલ્લાહ તઆલાને મુહમ્મદ સલ. કે તુફેલ મેં ઈસ કામ કો ઈસ ઉમ્મત કો મરહમત ફરમાયા.

ભાઈ દોસ્તો, ગશ્તવાલા અમલ બહોત ઊંચા હય, જિસ્કો ખુદાને અપને કલામે પાક મેં બેહતર હોના ઈર્શાદ ફરમાયા હો ઉસ્કા નફા ઔર ફઝીલત હમ કયા બયાન કર શકતે ? ઈસ કામ કે લિયે અલ્લાહ ને અપને પ્યારે ઔર લાડલે નબીઓકો ચુના હો ઉસકે લિએ હમે પસંદ કર લે ઔર હમસે ઈસ મહેનત કો કરવા લે. યેહ અલ્લાહ કા બડા હી ઈન્આમ હેં. યેહ બડા અઝીમુશ્શાન કામ હે. દીન કે અંદર ઈસકી મિસાલ હમારે બડે રીડ કી હડ્ડી કી તરહ બતાતે હેં જૈસે આદમી કી બદન કે અંદર રીડ કી હડ્ડી હોતી હે. જિસ્કી બુનિયાદ પર પૂરા જિસ્મ સહીસલામત ઔર તંદુરસ્ત રેહતા હે ઔર આદમી ચલ ફિર શકતા હે, ઉઠ બૈઠ કર શકતા હે, ખડા રહ શકતા હે ઔર અગર યેહ હડ્ડી ન હોં યા તૂટ જાએ તો ફિર પૂરા જિસ્મ ગોશ્ત કા લોથડા બન જાતા હે ઔર ન ચલ ફિર શકે, ન ઉઠ-બૈઠ શકે ઔર ન ખડા રેહ શકે. ઈસીતરહ ગશ્તવાલે અમલ સે દીન કે અરકાન ઔર ગશ્તવાલા અમલ જીંદગી મેં ન રહે તો ફિર દીન કે દુસરે અરકાન - ફરાઈઝ - સુન્નત પર ચલના મુશ્કીલ ઔર દુશ્વાર હો જાએ ઔર યેહ દીન સે, દીનવાલી જીંદગી સે કૌસો દૂર હોતા ચલા જાએ. ઈસલીયે ગશ્તવાલે અમલ કો બડી એહમીયત સે કરના ચાહીયે.

મકસદ : ગશ્ત કા મકસદ હઝરત જી રહ. ફરમાતે થે કે - ઉમ્મત કા હર ફર્દ દીન કા દાઈ - વ-હામી બન જાએ યાને હર ફર્દ દીન કી મેહનત કો લેકર ચલનેવાલા બને. ઔર બેગરજ બનકર અપને કમજોર ઈમાન કો લેકર મસ્જિદવાલે આમાલ કી દા'વત બાઝારવાલે માહોલ મેં જાકર કવી ઈમાન કી દા'વત ઉન બેતલબ બંદો મેં દેના હે તાકે હમારા ઈમાન ભી કવી બન જાએ.

ફઝીલત : ઈસ કામ કે કરને પર ખુદા

તઆલા કી તરફ સે બડે બડે ફવાઈદ ઔર ઈન્આમ અલ્લાહ કે રસૂલ સલ.ને બયાન ફરમાએ. જૈસે કોઈ એકલૌતા બેટા અપની માં સે બીછડ જાએ ઔર ગુમ હો જાએ ઔર કોઈ ઉસે ઉસકી માં સે મીલાદે તો વોહ મા ઉસકે બેટે કો લાનેવાલે સે કિસકદર ખૂશ હોતી હે ઔર ફિર ઉસ પર ઉન લાને વાલે કો કિતની દુઆએ દેગી ઔર ઈન્આમ દેગી. બસ ઈસી તરહ ઉસ માલિક ઔર ખાલિક કે બંદો કો ઉસ્સે મીલા દે જો ઉસસે બીછડા હુઆ હો તો વોહ માલિક કીતના ખૂશ હોગા કે ૭૦ માંઓ સે જ્યાદા પ્યાર ઔર મુહબ્બત અપને બંદો સે કરતા હો ફિર ઈસ પર ખુદા ઉસ બંદે સે કીતના ખૂશ હોગા જો ઉસકે બિછડે હુએ બંદો કો ઉસકે ઘર મેં મસ્જિદોમેં લાકર ઉસે મીલા દે. કિસકદર ઈન્આમાત સે નવાઝેગા હમ ઉસકા તસવ્વુર નહી કર સકતે. અલ્લાહ ને ઈસ કામ કે કરને પર અપની મદદ કા વા'દા ફરમાયા હે. ઈસ પર હમારા યકીન આ જાએ ઔર હમ મેહનત કો અપના કામ સમજ કર કરનેવાલે બને. ખુદા હમે મોત તક ઈખ્લાસ કે સાથ ઔર ઈસ્તીખ્લાસ કે સાથ ઈસ્તેકામત દે. તૌફીક દે. આમીન.

હદીસે પાક મેં ઈસ કામ કે કરને પર અલ્લાહ કે રસૂલ સલ. ને જો ફઝીલત બયાન ફરમાયી હય ઉનમેં સે...

● એક હદીસે પાક કા મફહૂમ હય કે, ફરમાયા આપ સલ. ને કે એક સુબ્હ ઔર શામ કા અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં નીકલ જાના દુન્યા - વ - માફીહા સે બેહતર હે.

● દુસરી હદીસ કા મફહૂમ હય કે ફરમાયા આપ સલ. ને અગર કોઈ શખ્સ રમઝાનુલ મુબારક જૈસે બા-બરકત ઔર કિંમતી ઔર અફઝલ મહિને મેં ઔર ફિર લયલતુલ કદ્ર કી રાત મેં જો હઝારો મહિનો સે બેહતર હે ઔર ફિર બયતુલ્લાહ જૈસે અફઝલ તરીન મુકામાત પે હજરે અસ્વદ કે સામને ખડા હો કર અફઝલતરીન ઈબાદત મેં યાને નમાઝ મે પૂરી રાત ગુઝાર દે તો ઉસસે ભી બઢકર ઔર બેહતર હે કે થોડી દેરકા અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં નીકલ જાના, યહ થોડીદેર કા નીકલના ચાહે દો ચાર કદમ હી કયું ન હો.

ઈસ હદીસે પાક સે હમે પતા ચલતા હે કે કિસ કદર કીમતી ઔર અફઝલ અમલ હે યેહ ગશ્તવાલા અમલ. ઈસમે હમે ખૂશી ખૂશી ઔર બગૈર હિચકિચાહટ કે જુડના ચાહિયે.

● એક ઔર હદીસ કા મફહૂમ હય કે થોડી દેર અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં નિકલજાના અપને ઘર કે ૭૦ સાલ નફીલ ઈબાદત સે બેહતર હે, અફઝલ હે.

● એક હદીસ કા મફહૂમ હે કે અલ્લાહ કે રાસ્તેમે નિકલને પર જો ગર્દો-ગુબાર (ધુલ મીટ્ટી) વગૈરાહ અપને જિસ્મ પર લગતા હે, કયામત કે દિન જહન્નમ કી આગ તો દર કિનાર જહન્નમ કા ધુંવા ભી નહી છુએગા ઉસ જગા કો.

● એક ઔર હદીસ કા મફહૂમ હે ફરમાયા આપ સલ. ને કે ઈસ રાસ્તે મેં નિકલને પર જો એક મરતબા - સુબ્હાનલ્લાહ - પઢે ઉસે ૭ લાખ મરતબા સુબ્હાનલ્લાહ પઢને કા સવાબ મિલેગા ઔર હર કદમ પર ૭૦૦ નેકી મિલેગી (હર અમલ કા ભાવ ૭ લાખ ગુના હોગા)

● ગશ્તવાલા અમલ હરેક નબી અસ. કી સુન્નત હે ઔર હમારે આકા જનાબે મુહમ્મદ સલ. કી સબસે બડી સુન્નત યેહી દા'વતવાલા અમલ યાને ગશ્તો મેં ચલ ફિર કર લોગોં મેં અલ્લાહ કે દીન કી ઔર આમાલ કી દા'વત દેના હય ઔર આપ સલ. ને ફરમાયા હય કે જીસ જમાને મેં દીન મીટ રહા હો. સુન્નતો કો ધક્કે દેકર મીટા રહે હો ઉસ વકત એક સુન્નત કો જિંદા કરના યાને અમલ મેં લાના ૧૦૦ શહીદો કા સવાબ રખતા હય. અબ જબ કી ઈસ કામ કી ઔર ઈસી મહેનત કી ફઝીલત હમારે સામને આ ગઈ તો હમે ચાહિયે કે ઉસ દિન ન કોઈ દિનાર ઔર દિરહમ, રૂપીયા, પૈસા કામ આ શકતા હો, ન મુલ્કો માલ, હમે નફા પહુંચા શકતા હો, સિવાઈ કે હમારે નેક આમાલ ઔર યેહ નેકીયાં હમે કામ આયેગી ઉસ નેકીયોં કો કમાને કે લિયે યહ એક બેહતરીન મૌકા હે ઔર બેહતરીન અમલ હે, ઈસ કે લિયે હમ સબ તૈયાર હો જાએ. કયા ભાઈ-દોસ્તો ઔર બુઝુર્ગો આપ સબ ઈસ મહેનત કે લીએ તૈયાર હો ?

આદાબ : અચ્છા, તો અબ જિસ કદર યેહ અમલ ઉંચા હે ઔર બડા હે તો ઈસકે કુછ આદાબ-વ-ઉસૂલ ભી હેં જિસ કે તહત હમ ઈસ કામ કો અંજામ દેંગે તો ઈ.અ. ઈસકા બહોત બડા ફાયદા હોગા ઔર અલ્લાહ કે તરફ સે હિદાયત પૂરી દુન્યા મેં ફૈલેગી. દીન પૂરે આલમ મેં ચમકેગા, ફૈલેગા. ઈસ લિયે જબ હમ ઈસ અમલ કે લિએ જાએ તો અપની નિય્યત કો ભી સહી કરલે ઔર નિય્યત કો બનાલે, હમે યે નિય્યત કર કે જાના હે કે હુઝૂર સલ. કા લાયા હુવા મુબારક દીન મેરી ઔર કયામત તક કે લિએ આને વાલે હર ઈન્સાન કી જીંદગી મેં જીંદા હો જાએ. ઔર મૈં અપની ઈસ્લાહ કે લીએ જાતા હું, મેં કિસી કો હિદાયત નહી દે શકતા. જબ કે મૈ ખુદ ઈસમે નીકલને પર હમ હિદાયત કો ખુદા સે માંગે, ખુદા હર ઈન્સાન કો હિદાયત દે ઈસ નિય્યત કો લેકર જાએ. જાને સે પહેલે એક જમાઅત બનાલે. ઈસ લિએ કે જમાઅત કે ઉપર અલ્લાહ કા હાથ હોતા હે ઔર વોહ જમાઅત શૈતાન સે મેહફૂઝ રેહતી હે, ઈસ મેં તીન શખ્સ કો મુકર્રર કરલે. એક મુતકલ્લિમ, એક રેહબર ઔર એક અમીર. જીસ જમાઅત કા અમીર નહી હોતા ઉસ જમાઅત કા અમીર શૈતાન બન જાતા હે, અબ તીનો કામ અલગ અલગ હોગેં.

રેહબર : રેહબર કા કામ હોગા કે વોહ અપને મકામી ભાઈ કી મુલાકાત મુતકલ્લિમ સે કરાએ અપને ભાઈ કો આવાઝ દે તો બડે અચ્છે નામ સે, ઈકરામ સે બુલાએ. ઉસકે આને પર ઉસકી ખૂબીયાં બયાન કરે, બુરાઈયોં કો બયાન ન કરે. કીસ નિય્યત કા ઔર મિજાજ કા સાથી હય ઉસકે બારે મેં પેહલે સે મુતકલ્લિમ કો આગાહ કર દે.

મુતકલ્લિમ : મુતકલ્લીમ કા કામ હે કે વોહ આનેવાલે ભાઈ કો સલામ કરે, ઉસ્સે મુસાફહા કરે ઔર ઉસકી ખૈરીયત માલૂમ કરે, ઔર ખંદા પેશાની સે ઉસ્સે પેશ આયે' ઉસ્કા ઈકરામ કરતે હુએ ઉસે દીન કી દઅવત દે, કબર - હશર કી ફિકર દીલાએ. મૌત કી ઔર મૌત કે બાદ કી જીંદગી કા એહસાસ દીલાતે હુએ ઉસ્સે

ચંદ મિનટ બાત કરે. દીન કી ફિકર દીલાતે હુએ ઉસે નકદ સાથ મસ્જિદ મેં લાને કી કોશિશ કરે. તુકલ્લિમ બાત મેં નરમી ઈખ્તીયાર કરે. હાકેમાના અંદાજ ન હો ઔર તન્કીદી બાતે ન કરે, વઈદ કી બાતે ન કરે, બલ્કે ફઝાઈલ કી બાત હો. આમાલ કે ફાયદે બયાન કરે. બાત કરતે વકત મુતકલ્લીમ મૌકાશનાસી, મરદુમશનાસી, વકતશનાસી ઔર મિજાજસનાસી કા ખ્યાલ કરતે હુએ બાત કરે. મુતકલ્લિમ જબ બાત કરે તો તમામ સાથી આને વાલે ભાઈ કે ઈર્દ ગીર્દ, ચારો તરફ ખડે હો જાએ ઔર મુકતલ્લીમ કી બાત સુને, મુતકલ્લીમ કો ભી ચાહિયે કી વોહ સબ સાથીઓસે જૈસે બાત કર રહા હય. સિર્ફ આનેવાલે ભાઈ કી તરફ તવજ્જુઅ ન લગાએ. સબ સાથીઓસે નજર મિલાતે હુએ બાત કરે.

અમીર : અમીર કા કામ હે કે સારે સાથીઓ કો જોડતા હુઆ ચલે. રાસ્તે કી એક બાજુ સબ ચલે, ઝિક્ર કી તલ્કીન કરતે હુએ, ઝિકર ઔર ફિકર કે સાથ જમાઅત કો ચલાએ. જમાઅત જબ મસ્જિદ સે નીકલે તો દુઆ કરતે હુએ નીકલે, નીચી નિગાહો કે સાથ ઝિક્ર કરતે હુએ ફિકર કે સાથ ચલે, દુન્યવી બાત ચીત ન હો, હસીં મજાક ન હો, ગલીકુચે સે ગુજરે તો તીસરા કલમા પઢે ઔર બાઝાર સે ગુજરતે વકત ચૌથા કલમા પઢે. કિસી કે ઘર કે સામને ન ખડે રહે, બલ્કે એક તરફ કો ખડે રહે, રાસ્તે મેં અગર તકલીફ દેને વાલી ચીઝ હય તો ઉસકો હટાતે હુએ ચલે. વાપસી મે ઈસ્તિગફાર કરતે હુએ આએ. ઈસલીએ કે યેહ નબીઓવાલા કામ થા ઈસ મે અગર કોઈ ગલતી હુઈ હો તો યા કોઈ બેઉસૂલી હુઈ હો તો ખુદા ઉસે માફ કરે ઔર આકર મસ્જિદ મેં બેઠકર ઉન લોગોં કે લીયે દુઆ કરે, જિનસે ગશ્ત મેં મુલાકાત હુઈ થી. દઅવત ઔર દુઆ કા જોડ હોગા તો ઈ.અ. હિદાયત આએગી.

૧૬ બાતે

ઘર ઘર રહ કર ઉમુમન ઔર દા'વત કે કામ નીકલને પર ખુસૂસન જીસ્મે જ્યાદા સે જ્યાદા વકત, કમ સે કમ વકત, બિલ્કુલ હી ન કરને કી ઔર ખિદમત કી લાઈન કી બાતેં.

★ અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં નિકલને પર ચાર ચીજો મેં જ્યાદા સે જ્યાદા વકત લગે.

(૧) દઅવતે ઈલલ્લાહ (૨) તાલીમ ઔર તઅલ્લમુ (શીખના-શીખાના) (૩) ઈબાદત (નમાઝ, કુર્આન પાક કી તિલાવત, તસ્બીહાત, દુઆએ) (૪) ખિદમત

★ કમ સે કમ વકત લગાના (બકદ્ર જરૂરત વકત લગે)

(૧) ખાના - પીના (૨) સોના (નીંદ, આરામ) (૩) પેશાબ પાખાના (૪) આપસ કી જરૂરી બાતચીત

★ બિલકુલ ન કરના (ઈન બાતો સે અપને કો બચાના)

(૧) દિલ કા સવાલ (૨) ઝબાન કા સવાલ (૩) ફુઝૂલ ખર્ચી (૪) કિસી કી ચીજ બગૈર ઈજાજત ન લેના ઔર જિસ કામ કે લિએ લી હો ઉસે ઉસી કામ મેં ઈસ્તિમાલ કરના.

★ ખિદમત કી લાઈન કી ચાર બાતે

(૧) અપની ખિદમત (૨) સાથી કી

ખિદમત (૩) અમીર કી ખિદમત (૪) મખ્લુક કી ખિદમત

★ **દઅવતે ઈલ્લલ્લાહ મેં પાંચ બાતે**

(૧) તાલીમી ગશ્ત (૨) ખુશૂશી ગશ્ત (૩) ઉમૂમી ગશ્ત (૪) તશ્કીલી ગશ્ત (૫) વસૂલી ગશ્ત

★ **તાલીમ ઔર તઅલ્લુમ મેં ચાર બાતે**

(૧) છે નંબર કા મુઝાકરા કરના (૨) નમાઝ-કુર્આન કે મુઝાકરે કરના, (૩) કિતાબ કા પઢના ઔર સુન્નના (૪) ઉસૂલ ઔર આદાબ કે મુઝાકરે.

ભાઈ અ. વહ્હાબ કી પાંચ બાતેં

(૧) સાથીયો કી ઈસ્લાહ કી ફિકર મે મત પળો. (૨) સાથીયોં કો ઉસૂલ પર લાને કી ફિકર મેં મત પળો. (૩) સાથીયોં કી ખિદમત કરો. (૪) સાથી કા ઈકરામ કરો. (૫) સબસે અહમ બાત ખૂદ ઉસૂલ પર જમે રહો.

મૌલ્વી ફારૂક સાહબ કી પાંચ બાતેં જીનસે દિલ જુડતે હૈ.

૧. સલામ કરને સે.
૨. ઈકરામ કરને સે.
૩. હદિયા દેને સે.
૪. પીઠ પીછે તારીફ કરને સે.
૫. તનહાઈ મે ઉસકા નામ લેકર દુઆ કરને સે.

દાઈ કી ૮ (આઠ) સિફાત

૧. ઉમ્મતકે સાથ મુહબ્બત કા હોના.
૨. અપની ઈસ્લાહ કી નિય્યત સે દા'વત દેના.
૩. જાનો માલ ઔર વકત કી કુર્બાની કા જઝબા હોના.
૪. તકબ્બુર ઔર બળાઈ કે બજાએ આજીઝી વ ઈનકિસારી હોના.
૫. કામયાબી મીલને પર અલ્લાહ કી મદદ સમઝના.
૬. લોગોં કે ન માન ને પર નાઉમ્મીદ ના હોના.
૭. લોગોં કે તકલીફ દેને પર સબ્ર કરના.
૮. હર નેક અમલ કે આખિર મેં ઈસ્તગફાર કરના (બેશક અલ્લાહ કે નઝદીક દીન સિર્ફ ઈસ્લામ હે) (આલે ઈમરાન)

<u>ઈસ્તિકામત કે સતરહ (૧૭) ઝરાએઅ</u>

હઝરત અલ્હાજ મૌલાના સઈદ અહમદખાં સાહબ મદની (રહ.)

૨. જો રોઝાના દા'વત દેગા ઉસ્કે જઝબાત બનતે રહેંગે. જો દા'વત નહીં દેગા ઉસ્કે જઝબાત ટુટતે રહેંગે.

૩. જો માહોલ મેં રહેગા વો જમેગા, જો માહોલ સે હટેગા વો મહરૂમ હો જાએગા.

૪. જો ઈસ્મે રખ્ના (રૂકાવટ) ડાલેગા વો મહરૂમ હો જાએગા.

૫. અમીર કી ઈતાઅત ઔર મશ્વેરો કા પાબંદ રહેનેવાલા જમેગા.

૬. જો કિસી કે એબ કો દેખેગા મહરૂમ હોગા ઔર જો કિસી કી અચ્છાઈયાં દેખેગા વો જમેગા.

૭. જો તવાઝુઅ કે સાથ ચલેગા વો જમેગા, તકબ્બુર કે સાથ ચલને વાલા મહરૂમ હો જાએગા

૮. બાઝ ગુનાહ ઐસે હોતે હય જિનકી વજહ સે ઈન્સાન કામ સે મહરૂમ રેહ જાતા હય. ગીબત, અગરાઝ, તનકીદ, બદનઝરી, શહવત વગૈરહ.

૯. જો નદામત, તવબહ ઔર ઈસ્તિગફાર કે સાથ ચલેગા વો જમેગા.

૧૦. જો દૂસરોં કી ગલ્તી અપને સર લેગા વો જમેગા ઔર જો દુસરો પર ડાલેગા વો નહી જમ શકેગા.

૧૧. હુઝૂર સલ. કે સાથ મુનાફિક ચલે મગર નફા નહી ઉઠા સકે હત્તા કે ઈમાન ભી નસીબ નહી હુવા.

૧૨. જો દુસરોં કી ગલત બાત કી તાવીલ કરકે અચ્છા માઅને વ મતલબ નિકાલેગા વો જમેગા ઔર જો હર બાત કા ઉલ્ટા મતલબ લેગા વો નહી જમેગા.

૧૩. જો આદમી અલ્લાહપાક સે ડરતે હુએ ઔર માંગતે હુએ ચલેગા વો જમેગા, પુખ્તગી કે લિયે માંગના પડેગા વરના હિલ જાએગા.

૧૪. હુઝૂર સલ. ભી ઈસ્તિકામત કી દુઆ માંગતે થે, હઝરત ઈબ્રાહીમ અલ. ને ભી દુઆ માંગી - અય હલ્લાહ મુઝે બુતપરસ્તો કી બુતપરસ્તી સે બચા હાલાં કે ઉનસે બુતપરસ્તી કા ઈમકાન ભી ન થા, ઉન્હોંને માંગા તો હમ કયા ચીઝ હેં ?

૧૫. જો ઈખ્લાસ સે કુર્બાની દેગા, અલ્લાહ તઆલા ઉસે હર હાલત મેં પુખ્તા કર દેગે, ઐસે મૌકે પર જબ લોગોં કે કદમ ઉખળ રહે હોગે અલ્લાહ તઆલા આઅલા દરજે કી રિઝા નસીબ ફરમાએગા.

૧૬. જો યે કહેગા કે મેરી વજહ સે કામ હો રહા હે અલ્લાહ ઉસે અપની તરફ બુલા લેગા. હઝરતજી રહ. ફરમાયા કરતે થે જો નકલ પર ઉખડેગા વો અસલ પર કૈસે જમેગા. હમ તો નકલ કરનેવાલે હેં.

૧૭. જો પૂરી ઉમ્મત કા ગમ લેકર ચલેગા ઉસ્કે કલ્બ કી કૈફીયત કો અલ્લાહ તઆલા પૂરે આલમ પર ડાલ દેગા.

મશ્વેરે કે આદાબ

૧. સબ સે પેહલે મશ્વેરે સે અમીર તય કર લિયે જાએ.

૨. મશવેરે કી દુઆ કોઈ મખ્સૂસ નહીં, અસલ ફિકર હે, આદમી જીતના ફિકર કે સાથ બેઠેગા ઉસકા અસર હોગા. બેફિકરી કો દા'વત કા મેદાન કબૂલ નહી કરતા, જૈસે મરી હુઈ મચ્છી કો તાલાબ હો યા સમન્દર કબૂલ નહી કરતા ઐસે હી બેફિકર ઈમાન ઈસ દા'વતવાલે કામ મેં ચલ નહી શકતા. ઈસલિયે ફિકર કે સાથ બૈઠે હસી-મજાક ન હો.

૩. ઈનફીરાદી તૌર પર યેહ દુઆ પઢ લેના બેહતર હે.

- અલ્લાહુમ્મા અલ્હિમના મરાશિદ ઉમૂરિના વ-અઈઝના મિન શુરૂરી અન ફુસના.

૪. મશવેરે કે જરીએ ચાહા જાતા હય કે ઈત્તેહાદી ફિક ઔર ઈજતેમાએ કુલૂબ એક હો જાએ, મતલબ સબ કી ફિકર એક હો જાએ ઔર સબ કે દિલ ભી જુડ જાએ યહી અસલ મકસદ હે કી આપસ મેં મેલ ઔર મુહબ્બત પૈદા હો.

૫. દીની કામ હો યા દુન્યવી કામ મશ્વેરે કરકે કામ કરના ચાહિયે, હા ! અલબત્તા જબ ભી ઘર મેં અપને મશ્વેરા કરે તો ઔરતો કો અમીર ન બનાએ ઉનસે રાય પૂછી જાએ ઔર અગર રાય બેહતર માલૂમ હો તો ઉનકી રાય પર ફૈસલા ભી કિયા જાએ. હઝરત ઉમર રદિ. ફરમાયા કરતે થે કી હમેશા ઓરતો કી રાય કે ખિલાફ ફૈસલા કિયા જાએ.

૬. મશ્વેરા કરના અલ્લાહ કા હુકમ ઔર રસૂલુલ્લાહ સલ. કા સુન્નત તરીકા હે.

૭. આપ સલ. વહી કે આને કે બા-વજૂદ

સહાબા રદિ. સે મશ્વેરા કીયા કરતે થે. જીસ્સે આપસ મેં જોડ બાકી રહે ઔર ઉમ્મત કો સબક મિલે.

૮. મશ્વેરા મેં ખૈરો-બરકત હે જો કામ મશ્વેરે સે કીયા જાએગા ઉસમેં ઈ.અ. અલ્લાહ કો મદદ જરૂર હોગી.

૯. અમીર જિસ્સે રાય પૂછે વહી અપની રાય કો અમાનતદારી કે સાથ દે કિસી દુસરે સાથી કી રાય કો કાટે નહિ, દીન કા ફાયદા સામને રખતે હુએ રાય દે.

૧૦. માનને કે જઝબે સે રાય દે, મનવાને કે જઝબે સે રાય ન દે.

૧૧. જીસ શખ્સ કી રાય પસંદ કરલી જાએ વોહ તો અલ્લાહ સે ડરે ઔર અલ્લાહ સે ઉસ કામ બેહતર હોને કી ઔર ખૈર કી દુઆએ માંગે ઔર જીસ શખ્સ કી રાય પસંદ ન કી જાએ વોહ તો ખૂશ હો ઔર સમજે કે હો શકતા થા કી ઈસમેં કોઈ શર હોગા (બુરાઈ હોગી) જીસ્સે ખુદાને હમ સબ કો બચાયા.

૧૨. અમીર કીલ્લતે રાય (લઘુમતી) ઔર કસરત રાય (બહુમતી) કા પાબંદ નહીં.

૧૩. જીસ શખ્સ કે જીમ્મે જો કામ તય હો જાએ વોહ શખ્સ અમાનતદારી સે ઉસ કામ કો પૂરા કરે ઔર યકીન કરે કે મેરા ખુદા મેરી જરૂર મદદ કરેગા.

૧૪. ઔર અગર કોઈ કામ મશ્વેરે સે કીયા ઔર ઉસમેં ખુદા ન ખ્વાસ્તા કોઈ નુકશાન નઝર આયે તો કોઈ શખ્સ ભી કિસી દુસરે સાથી કે યેહ ન કહે કી તેરી રાય પે યેહ હુઆ. બલ્કે યું કહે કી ખુદાને જો ચાહા વહી હુઆ ઔર ઈસીમે હમારા ભલા હય.

પ્યારે નબી સલ. કી પાકીઝા ઝીંદગી

પાની પીને કે આદાબ

૧. પાની સીધે હાથ સે પીના.

૨. પાની દેખકર પીના યાને જો ભી પીને કી ચીઝ હો ઉસે દેખકર પીના.

૩. બેઠકર પીના, ઝમઝમ કા પાની કિબ્લે કી તરફ ખળે હોકર પીના.

૪. બિસ્મિલ્લાહ પળ્હકર પીના.

૫. તીન સાંસ મે ઈસ તરહ પીના કે હર મરતબા મુંહ ઔર બરતન કો અલગ કરના

૬. પાની પીને કે બાદ અલહમ્દુ લિલ્લાહ પળ્હના.

૭. આપ સલ. પાની ચુસકર આવાઝ કે બગૈર પીતે થે. ગટ-ગટ કરકે આવાઝ કે સાથ નહીં પીતે થે.

૮. આપ સલ. કો મીઠે પાની કા શૌખ થા. ઈસલિયે આપ સલ. દૂર-દૂર સે યાને બહોત દૂર સે મંગા કે ભી પીતે થે.

૯. આપ સલ. કી પાક બીબીઓમેં હઝરતે આઈશા રદિ. જિસ બરતન મેં સે ઔર જીસ જગાહ સે પાની પીતે થે ઉસી જગાહ સે આપ સલ. ભી અપને લબ (હોઠ) મુબારક લગાકર પાની પીતે થે.

૧૦. પીને કી ચીઝ મેં આપ કો દૂધ બહોત પસંદ થા. દૂધ કભી બગૈર કિસી મીલાવટ કે તો કભી ઠંડે પાની કો મીલાકર પીતે થે.

૧૧. વુઝૂ કા બચા હુવા પાની ખળે હોકર પીના ઈસમેં બીમારીઓં કે લીયે શિફા હૈ.

૧૨. આપ સલ. જબ પીને કી ચીઝ કો મજલિસ મેં તકસીમ ફરમાતે થે તો ઈર્શાદ ફરમાતે થે કે જો ઉમ્ર મેં બળા હો ઉસસે ઈબતિદા કરે.

૧૩.આપ સલ. જબ અપને દોસ્તો કો કોઈ ચીજ પીલાતે થે તો આપ સલ. સબ સે આખીર મેં પીતે ઔર ફરમાતે સાકી યાને પીલાનેંવાલા સબસે આખીર મેં પીતા હૈ.

૧૪.આપ સલ. ને કાચ, મીટ્ટી, તાંબા ઔર લકળે કે બરતન મેં પાની પીયા હૈ.

૧૫.સોને ચાંદી કે બરતન મેં ખાને પીને સે આપ સલ. ને મના ફરમાયા હૈ.

ખૂશ્બૂ (અત્તર) લગાને કે આદાબ

૧.આપ સલ. રાત કે આખિર મેં તહજ્જુદ કે વક્ત ખૂશ્બૂ કા ઈસ્તિમાલ ફરમાતે થે.

૨. નીંદ સે જબ ઉઠતે તો કઝાએ હાજત સે ફારીગ હોકર વુઝૂ ફરમાતે ઔર ખૂશ્બૂ મંગાકર કપળે પર લગાતે.

૩. આપ સલ. કો જબ ખુશ્બૂ કા હદીયા પેશ કીયા જાતા તો આપ ઉસે જરૂર કબૂલ ફરમાતે થે. ખૂશ્બૂ આપ કો બહોત પસંદ થી.

૪. રૈયહાન કી ખૂશ્બૂ આપ કો બહોત પસંદ થી.

૫. આપ સલ. મુશ્ક ઔર ઉદ કી ખૂશ્બૂ કો દુસરી તમામ ખૂશ્બૂ સે ઝયાદા પસંદ ફરમાતે થે.

૬. આપ સલ. ખૂશ્બૂ સર મુબારક પર ભી લગાયા કરતે થે.

કપળે પેહનને કે આદાબ

૧. કપળો મેં આપ સલ. કુરતા જ્યાદા પસંદ ફરમાતે.

૨. કુરતે કી આસ્તીન ન ઝિયાદહ ચોળી ઔર ન જ્યાદા સકળી, લંબી રખતે થે.

૩. આપ સલ. કા સફર કા કુરતા વતન મેં યાને મકામ પે પેહનને કે કુરતે સે દામન મેં ઔર આસ્તીન મેં થોળા છોટા રેહતા થા.

૪. આપ સલ. કે કુરતે કા ગિરેબાન સીને મુબારક પર રેહતા થા.

૫. કભી-કભી આપ સલ. અપને કુરતે કા ગિરેબાન ખોલ દેતે થે. જીસ્સે આપ કા સીના સાફ દીખાઈ દેતા થા ઔર ઈસી હાલ મેં આપ નમાઝ ભી અદા ફરમાતે થે.

૬. જબ આપ સલ. કુરતા પહેનતે થે તો સબસે પહેલે સીધા હાથ સીધી આસ્તીન મેં ઔર બાયા હાથ બાયી આસ્તીન મેં ડાલતે થે.

૭. આપ સલ. ને પાયાજામા કભી ભી નહી પેહના. હંમેશા તેહબંદ (લુંગી) હી બાંધી હૈ. અલબત્તા પાયાજામા પસંદ જરૂર કીયા હૈ ઔર ખરીદા ભી હૈ ઔર અપને દોસ્તો કો પેહનતે હુએ દેખા ભી.

૮. આપ સલ. તેહબંદ કા અગલા હિસ્સા પીછે કે હિસ્સે થોળા નીચા રેહતા થા.

૯. આપ સલ. તેહબંદ હંમશા નાફ કે નીચે સે બાંધતે ઔર આધી પીંડલી સે નીચે રખતે થે ઔર ટખનો સે ઉપર હોતા થા.

૧૦. આપ સલ. કી ચાદર ઓઢને કી જીસકી લંબાઈ ૪ ગઝ કી ઔર ચોળાઈ ૨ ગઝ એક બાલીશકી રેહતી થી.

૧૧. કભી આપ સલ. ચાદર કો ઈસ તરહ ઓઢતે થે કે ચાદર કો સીધી બગલ સે નીકાલ કર બાયે મૂઢે (ખભે) પર ડાલતે.

૧૨.આપ સલ. ને અપને પેહનને કે કપડે જૈસા કે કુરતા, તેહબંદ (લુંગી), ચાદર ઔર જૂતે (બુટ-ચંપલ)વગૈરહ કી કોઈ દુસરી જોડ બનાકર નહી રખ્ખી.

૧૩. આપ સલ. જબ નયા પહેનને કા કપળા ઈસ્તિમાલ કરતે તો જુમ્આ કે દિન સે શુરૂઆત કરતે.

૧૪. સફેદ લિબાસ આપકો પ્યારા થા ઔર હરા રંગ ભી આપકો પસંદ થા.

૧૫. જબ આપ સલ. નયા કપડા પેહનતે થે તો કપડે કા નામ લેકર અલ્લાહ તઆલા કા ઈન અલ્ફાઝ મેં શુક્રિયા વ એહસાન માનતે. **અલ્લાહુમ્મ લકલ હમ્દુ કમા કસવતનિહી અસ અલૂક ખયરહુ વ ખયર મા સુનીઅ લહુ વ અઊઝુબિક મિન શરરિહી વ શર્રીમા સુનીઅ લહું.**

૧૬. જબ કપડા ઉતારતે તો બિસ્મિલ્લાહ કેહકર ઉતારતે.

૧૭. ઉતારને મેં પહેલે બાયી આસ્તીન સે હાથ નીકાલના ઔર ફિર દાઈ આસ્તીન સે દાયા હાથ નીકાલના. ઐસે હી પાયજામા અગર હમને પેહના હય તો પેહલે દાયા પૈર નીકાલના ઔર બાદ મેં સીધા પૈર નીકાલના.

૧૮. કપડે પહેનને કી દુઆ : **અલહમ્દુલિલ્લાહિલ લઝી કસાની મા ઉવારી બિહિ અવરતી વઅતજમ્મલુ બિહિ ફી હયાતી.**

૧૯. કપડે પેહનતે વક્ત ઉસે ઝાળ દેના. ઝટક દેના જીસ્સે કોઈ તકલીફ દેહ જાનવર વગેરહ સે હિફાઝત હોગી.

૨૦. કપડે પેહનને ઔર ઉતારતે વકત બૈઠકર ઉતારના. ઈસ અમલ કો કરના સુન્નત હે.

ઈમામા બાંધને કે આદાબ

૧. હુઝૂર સલ. ઈમામા (સાફા) બાંધતે થે.

૨. અગર ઈમામા ન હોતા તો સર ઔર પેશાની મુબારક પર એક પટ્ટી બાંધતે.

૩. આપ સલ. કા ઈમામા તકરીબન ૭ ગઝ કા હોતાથા.

૪. આપ સલ. જબ ભી ઈમામા બાંધતે થે તો શમલા જરૂર રખતે થે.

૫. આપ સલ. કા શમલા તકરીબન એક બાલીસ્ત (વેંત) કા રખતે થે.

૬. આપ સલ. કા શમલા દોનો મોઢે કે દરમ્યાન પીછે કમર કી જાનિબ રહેતા થા.

૭. ઈમામા બાંધતે વકત આખરી પેંચ આગે કે બજાએ પીછે લપેટ લે તે થે.

૮. ગરમી કી વજહ સે કભી શમલા સર કે ઉપર ડાલ લેતે થે.

૯. ઈમામા કે નીચે ટોપી આપ જરૂર પેહનતે થે. ટોપી કા ન પહેનના ખિલાફે સુન્નત હૈ.

૧૦. ઈમામા હંમેશા ખળે હોકર બાંધતે થે.

૧૧. જ્યાદા તર આપ સલ. કાલે કલર કા ઈમામા બાંધતે થે. ઔર જીસ દિન આપ સલ. ને મક્કા ફતહ કીયા હે ઉસ રોઝ આપ સલ. ને કાલે કલર કા ઈમામા બંધા હુઆ થા.

૧૨. ઈમામા બાંધને સે ઈ.અ. આદમી મેં હિલ્મ કી તાકાત આયેગી જીસે હમ બરદાસ્ત કરના (સહનશીલતા) કેહતે હે.

૧૩. નમાઝ કે વકત ઈસ બાત કા ધ્યાન રખ્ખા જાએ કી સજદે મેં હમારી પેશાની જમીન સે લગે. ન કી ઈમામા યા ટોપી. ઈસલીયે થોડા ઉપર ઈમામા બાંધા જાએ.

આપ સલ. કી ટોપી

૧. આપ સલ. સફેદ ટોપી પેહનતે થે.

૨. મકામ મે આપ સલ. સર સે લગી હુઈ ટોપી પેહનતે થે.

૩. આપ સલ. કી સફર કી ટોપી ખળી કિનારીવાલી હોતી થી. જીસે આપ કભી નમાઝ પઢતે વકત સામને રખ દેતે થે. ગોયા ઉસસે સુતરે કા કામ લેતે.

૪. આપ સલ. ને જૈસે ગુંથી હુઈ જાળી ટોપી ભી પેહની હૈ.

આપ સલ. કી અંગુઠી

૧. આપ સલ. ચાંદી કી અંગુઠી પેહનતે થે.

૨. આપ સલ. ને સીધા ઔર બાયા હાથ કી છોટી ઉંગલી મેં અંગુઠી પેહની હે.

૩. અંગુઠી કા નગીના કભી આપ સલ. ને ચાંદી કા રખ્ખા ઔર કભી હબ્શી પત્થર કા.

૪. આપ સલ. કી આદતે શરીફા થી કી અંગુઠી કા નગીના બહાર રખને કે બજાએ હાથ કે અંદર કી જાનીબ હથેલી તરફ રખતે થે.

૫. આપ સલ. કી અંગુઠી કે ઉપર તીન લાઈન મેં મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ લીખા (મોહર કી તરહ) હુઆ થા. મુહમ્મદ એક લાઈન મેં રસૂલ દુસરી લાઈન મેં ઔર અલ્લાહ તીસરી લાઈન મેં.

આપ સલ. કે જુતે

૧. આપ સલ. ચંપલ જૈસે યા ખળાઉ કી તરહ જુતે પેહનતે થે.

૨. જુતે પેહનતે વકત પેહલે સીધા પૈર સીધે જુતે મેં ઉસકે બાદ બાયા પૈર બાયે જુતે મેં ડાલતે ઔર નીકાલતે વકત પેહલે બાયા પૈર નીકાલતે ઉસ્કેબાદ સીધા પૈર નીકાલતે. આપ સલ. કભી ખળે હોકર જુતા પહેનતે કભી બૈઠકર.

૩. આપ સલ. કે અપને જુતે ઉઠાતે તો બાયે હાથ કે અંગુઠે ઔર ઉસકે પાસ વાલી ઉંગલી સે ઉઠાતે.

૪. આપ સલ. કે જુતે કી લંબાઈ એક બાલીશ્ત, દો ઉંગલ થી.

સર મેં તેલ ડાલને ઔર કંગઈ કરને કે આદાબ

૧. આપ સલ. સોતે વકત મીસ્વાક કરતે વુઝૂ ફરમાતે ઉસ્કે બાદ સર કે બાલ ઔર દાઢી મુબારક મેં કંગઈ કરતે.

૨. આપ સલ. સફર મેં હો યા અપને વતન મેં હો સાત ચીજે અપને પાસ સિરાહને (તકીયે કે પાસ) રેહતી થી.

તેલ કી શીશી, કંગઈ, સુરમા દાની, કતરની, મિસ્વાક, આયના, લકળે કી એક છોટીસી લકળી જો સર મેં ખુજલાન વગૈરાહ મેં કામ આતી હૈ.

૩. આપ સલ. હાથી દાંત કી કંગઈ રખતે થે.

૪. આપ સલ. પેહલે દાઢી મેં ઔર સરમેં તેલ ડાલતે, ઉસ્કે બાદ કંગી કરતે

૫. દાળ્હી મેં આપ સલ. તેલ ડાલતે તો પેહલે સીધી તરફ વોહ હિસ્સા જો ગરદન સે મીલા હય ઉસી જાનીબ લગાતે. બાદ મેં દુસરી જાનીબ (બાઈ જાનીબ) ઉસ્કે બાદ નીચે થોળી મેં લગાતે.

૬. આપ સલ. સર મેં તેલ ડાલતે તો પેહલે પેશાની કી તરફ સે શુરૂ કરતે.

૭. આપ સલ. ને અપની જીંદગી કે ઝયાદાતર અવકાતમેં બાલ રખ્ખે હૈ. કભી કાન કી લવસે ઉંચે, કભી કાન કી લવ તક ઔર કભી મુઢે (ખભે) તક.

૮. આપ સલ. સરમેં બીચ મેં માંગ નીકાલતે થે.

૯. સર કે બાલ મેં જ્યાદા તેલ ડાલને કી વજહ સે આપ સલ. સર પર એક કપડા ડાલે રખતે થે. કપડે ઔર ટોપી તેલ સે બચે રહે.

૧૦. ઔર જબ આપ સલ. આયને મેં

અપના ચેહરા દેખતે તો આપ યેહ દુઆ પળ્હતે - **અલ્લાહુમ્મ હસ્સન્ત ખલકી-ફહસ્સીન ખુલુકી.**

નાખુન કાટને કે આદાબ :

ફઝીલત : જો શખ્સ જુમ્આ કે દિન નાખૂન કાટે અગલે જુમ્આ તક બલાઓસે અલ્લાહ તઆલા ઉસકો પનાહ દેંગે (શામી)

- નાખૂન જુમ્આ કી નમાઝ સે પહેલે કાટના સુન્નત હૈ.

૧. હાથ કે નાખુન કાટને કા તરીકા - સબ સે પેહલે આપ સલ. સીધે હાથ કી શહાદત કી ઉગલીસે નાખૂન કાટને કી શરૂઆત કરતે. ઉસ્કે બાદ બીચ કી બળી ઉગલી, ઉસ્કે બાદ બાજુ કી ઔર આખરી છોટી ઉગલી ઉસ્કે બાદ બાયે હાથ કી છોટી ઉંગલી, ઉસ્કે બાદ કી, બીચ કી બળી ઉગલી ઔર શહાદત કી ઉંગલી ઔર અંગૂઠા ઉસ્કે બાદ સીધે હાથ કા અંગૂઠા.

૨. પાઉ કે નાખૂન કાટને કા તરીકા - સીધા પૈર - સબસે પેહલે આખરી છોટી ઉંગલી શરૂઆત કરતે ઔર અંગુઠા પર સીલસીલેવાર પુરા કરતે. ઉલ્ટા પૈર - અંગૂઠે સે છોટી ઉંગલી તક. (શામી)

પૈશાબ - બૈયતુલખલા કે આદાબ:

૧. બયતુલખલા મેં દાખિલ હોને સે પેહલે આપ સલ. દુઆ પળ્તે -

બિસ્મિલ્લાહિ - અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અઊઝૂબિક મીનલ ખુબુસિ વલ ખબાઈસ.

૨. દુઆ કે બાદ આપ પેહલે બૈયતુખલા મેં ઉલ્ટા પૈર યાને બાયા પૈર દાખિલ કરતે ઔર જબ બૈયતુલખલા સે બાહર નીકલતે તો પેહલે સીધાપૈર નીકાલતે.

૩. ઔર બૈયતુલખલા મે સે નીકલને કે બાદ આપ સલ. યેહ દુઆ પળ્તે-

ગુફરાનક, અલ્હમ્દુલિલ્લાહીલ લઝી અઝહબ અન્નીલ અઝા વ આફાની.

૪. જબ આપ સલ. રફએ હાજત કે લીયે બેઠતે તો જમીન કે નઝદીક હોને કે બાદ હી આપ અપના સતર ખોલતે થે.

૫. જબ હાજત સે ફરાગત હાસિલ કરને કે લીયે જંગલ મેં જાતે તો ઈતના દૂર હોજાતે કે નજર મેં ન આયે. કભી કભી ૨-૨ મીલ દૂર નીકલ જાતે.

૬. ઔર જબ આપ પેશાબ કરને કે લિયે બૈઠતે તો આપ સલ. નરમ જગા દેખકર બૈઠતે ઔર અગર નરમ જગા ન મિલતી તો આપ સલ. લકળી વગૈરહ કિસી ભી ચીઝસે સખ્ત જમીન કો ખોદ કર નરમ કરતે ઉસ્કે બાદ પૈશાબ કરને કે લીયે બેઠતે થે.

૭. આપ સલ. બૈયતુલખલા મેં જાતે વકત જુતે પેહનતે, સરકો ટોપી વગૈરાહ સે ઢાંકતે ઔર અંગુઠી ઉતારતે.

૮. આપ સલ. અપની પાક બીબીઓસે હમબિસ્તર હોતે વકત સર ઢાંકતે.

૯. જબ પેશાબ કે લીયે બૈઠતે તો દોનો રાનોં કે દરમ્યાન જ્યાદા જગા રખતે.

૧૦. હાથ પાની (આબેદસ્ત) લેને કે બાદ હાથ કો મટ્ટી પર મસલકર પાક ફરમાતે.

૧૧. કજાએ હાજત કે લિયે બૈઠતે તો રેતી યા મીટ્ટી કા ટીલા યા કોઈ ખજૂર વગૈરાહ કે દરખ્ત કી આળ કો પસંદ ફરમાતે.

૧૨. આપ સલ. જબ હાજત કે લિયે બેઠતે તો કીબ્લે કી તરફ ન મુંહ કરતે ઔર ન પીઠ.

૧૩. રફએ હાજત કે બાદ આપ સફાઈ કે લિયે ઢેલે કા ઈસ્તેમાલ કરતે, જીનકી તા'દાદ તાક અદદ મેં યાની એક, તીન, પાંચ રેહતી થી.

છીંક ને કે આદાબ

૧. આપ સલ. કો જબ છીંક આતી તો ફરમાતે - અલ્હમ્દુલિલ્લાહ - ઉસ્કે બાદ જવાબ મેં અગર કોઈ સાથ બૈઠને વાલા - યર્ હમુક લ્લાહુ કહેતા તો આપ ફિર જવાબ મેં યહદી કુમુલ્લાહ કહેતે.

૨. આપ સલ. છીંકને મેં બુલંદ આવાઝ કો નાપસંદ ફરમાતે ઔર ધીમી આવાઝ સે છીંકને કો પસંદ ફરમાતે.

૩. આપ સલ. છીંકતે વકત મુંહ પર હાથ રખતે થે યા કોઈ કપડા રખતે.

૪. છીંક ખાનેવાલે કો આપ દો મરતબા જવાબ દેતે ઉસ્સે જયાદા અગર છીંક આતી તો આપ ફરમાતે ઈસે શરદી હો ગઈ હૈ અબ જવાબ કી જરૂરત નહીં.

૫. અગર કોઈ આદમી છીંક ખાને કે બાદ અલ્હમ્દુલિલ્લાહ ન કહે તો આપ ઉસ્કા જવાબ ન દેતે. ઉસકી શીકાયત પર આપ ફરમાતે જૈસે તુમ અલ્લાહતઆલા કો ભૂલ ગયે વૈસે હમને તુમ કો ભૂલા દીયા.

મુતફર્રિક આદાબ

૧. આપ સલ. જબ ઘર મેં તશરીફ ફરમા હોતે તો ઉસ વકત કોઈ આદમી મુલાકાત કે લિયે હાજર હોને કે લિયે આપ રીવાજ કે મુતાબિક કેહતે કી અંદર આઉ તો આપ સલ. અપને ખાદિમ સે કેહતે જાકર ઉસે અંદર દાખિલ હોને કા તરીકા શીખાઓ કે પેહલે સલામ કરે ઔર બાદ મેં ઈજાજત માંગે.

૨. અગર કોઈ આદમી બગૈર ઈજાજત કે દાખિલ હો જાતા તો આપ ઉસે વાપસ ફરમા દેતે ઔર ઉસે કેહતે કે જાઓ ઔર સલામ કરકે ફિર વાપસ આઓ.

૩. અગર કોઈ આપ કી ખીદમત મેં હાઝિર હોને કે લિયે ઈજાજત માંગતા ઔર આપ સલ. ઉસે પુછતે કૌન હૈ ? ઔર વહ ઉસકે જવાબ મેં કેહતા મેં હું - મૈં હુ કયા કહતે હો - અપના નામ કયું નહી લેતે હો. યાને જવાબ મેં અપના નામ કેહના ચાહિયે.

૪. અગર કિસી આદમી કો કિસી દુસરે શખ્સ કે જરીએ બુલાતે તો વોહ શખ્સ લાને વાલે કે સાથ બગૈર ઈજાજત અંદર દાખિલ હો જાતા તો ઈસ કો આપ નાપસંદ ફરમાતે.

૫. કભી અગર આપ સલ. કિસી શખ્સ કી મુલાકાત કે લિએ તશરીફ લે જાતે તો આપ તીન મરતબા ઉસકે ઘર પે સલામ કરકે ઈજાજત ચાહતે ઉસ વકત અગર જવાબ ન મિલતા તો આપ વાપસ લૌટ જાતે.

૬. આપ સલ. કી આદતે શરીફા થી કી આપ કભી ભી દરવાજે કે સામને ખળે હોકર ઈજાજત ન માંગતે બલ્કે દરવાજે કે દાયે યા બાયે ખળે હોકર સલામ કરકે ઈજાજત ચાહતે.

૭. કિસી વકત કોઈ અપની ખાનગી બાત આપ (સ.અ.વ.) કે કાન મેં કેહતા તો જબ તક વો અપના મુંહ ન હટા લેતા વહાં તક આપ સલ. અપના સર હટાતે ન થે.

૮. જબ કોઈ આદમી આપકી મુલાકાત કે લીયે આપ કા હાથ પકળતા થા તો જંહાં તક વોહ છોળ ન દેતા આપ અપના હાથ

ન લેતે થે.

૯. જબ કોઈ આપકે સાથ બાત કરતે વકત અપના ચેહરા આપકે સામને રખતા તો જબ તક વોહ અપના ચેહરા ન હટાતા થા વહાં તક આપ ભી અપના ચેહરા નહી હટાતે થે.

૧૦. રસ્તે મેં આપ સલ. કી મુલાકાત કિસી શખ્સ સે હો જાતી તો આપ પેહલે સલામ કરને કી કોશીશ કરતે.

૧૧. જબ કિસી પર ખબર ભેજતે તો આપ સલ. સલામ જરૂર ભેજતે.

૧૨. રાત કે વકત અગર કિસી કે પાસ જાતે તો આપ ઈસ તરહ આવાજ સે સલામ કરતે કે જાગનેવાલા સુનલે ઔર સોનેવાલે કી નીંદમેં ખલલ ન પળે.

૧૩. મુલાકાત કે વકત આપ સલ. કભી હાથ મિલાતે ઔર કભી મુઆઅનેકા કરતે (ભેટતે) કભી પેશાની પર બોસા દેતે.

૧૪. ખાસ ખાસ આબરૂદાર, ઈજ્જતદાર આદમીઓકી મેહમાની આપ અપને હાથ સે હી કરતે.

સુરમા લગાને કે આદાબઃ

૧. સોતે વકત આપ સલ. કે સરહાને એક સુરમાદાની રેહતી થી. સોતે વકત હર રાત આપ સલ. સુરમા લગાતે થે.

૨. આપ સલ. કાલે રંગ કી સુરમાદાની રખતે થે ઔર ઈસફહાની સુરમા પસંદ ફરમાતે થે.

૩. આપ સલ. દોનો આંખો મેં તીન - તીન સલાઈ લગાતે થે. ઔર કભી દોનો આંખો મેં દો - દો સલાઈ લગાતે થે ઔર એક જયાદહ સલાઈ સે દોનો આંખો મેં લગાતે થે.

૪. સુરમા લગાતે વકત કી દુઆ - **અલ્લાહુમ્મ અતમિમ લના નૂરન વગફિરલના ઈન્નક અલા કુલ્લી શૈયઈન કદીર.**

તરજુમા : અય હમારે અલ્લાહ ! તૂ હમારે લિયે પૂરા કર દે, ઔર હમે મુઆફ કર દે. બિલા શુબા તૂ હર ચીઝ પર કુદરત રખતા હય.

૫. સુરમા લગાને કી સલાઈ પે સુરએ વલ અસર કી સુરત તીન બાર પળ્હકર દમ કરે. ઔર ઉસ્કે બાદ ઉસ સલાઈ સે સુરમા લગાએ. ઈન્શાઅલ્લાહ આંખો કી તમામ બીમારી દૂર હો જાએગી.

મસ્જિદ કે આદાબ :

૧. સબસે પેહલે મસ્જિદ પર નિગાહ પળતેહી દુરૂદ શરીફ પળ્હના ચાહીયે.

૨. મસ્જિદ મેં સીધે કદમ સે દાખિલ હોના.

૩. જુતે યા ચંપલ પેહનની હો તો પેહલે જુતે-ચંપલ ઉતારને કી સુન્નત અદા કરે ઔર દાયા (સીધા) પૈર ચંપલ સે નીકાલ કર સીધા મસ્જિદ મેં દાખિલ કરના. ઈસ તરહ દોનો સુન્નત અદા હોગી.

૪. ઐસે હી મસ્જિદ સે નીકલતે હુએ બાયા પૈર મસ્જિદ સે પેહલે નીકાલકર ઉસે ચંપલ પર રખ દેના ઔર ફિર સીધા પૈર સીધી ચંપલ મેં દાખિલ કરના ઈસ તરહ દોનો સુન્નત અદા હોગી.

૫. મસ્જિદ મેં દાખિલ હોકર મસ્જિદ મેં દાખિલહોને કી દુઆ પળ્હના. અલ્લાહુમ્મફતહલી અબવાબ રહમતિક

૬. જબ તક ઠેહરે વહાં તક હમેં સુન્નત એઅતેકાફકા સવાબ મિલે ઈસલીયે એઅતેકાફ કી નિય્યત કર લેના ઉસ્કી મસ્નૂન દુઆ

એઅતેકાફ કી નિય્યત કર લેના ઉસ્કી મસ્નૂન દુઆ

બિસ્મિલ્લાહિ દખલતુ વઅલયહિ તવક્કલતુ વનવયતુ સુન્નતલ એઅતિકાફ.

તરજુમા : નામ સે અલ્લાહ કે મેં દાખિલ હોતા હું ઔર તુજ હી પર ભરોસા કરતા હું ઔર નિય્યત કરતા હું મેં સુન્નતે એતેકાફ કી.

૭. મસ્જિદ મેં દુન્યવી બાતે ન હો.

૮. ઘર સે વુઝૂ સે ફારીગ હોકર આના મુસ્તહબ હૈ મસ્જિદ મેં દાખિલ હોકર દો રકઅત નફિલ નમાઝ તહિય્યતુલ મસ્જિદ કી નિય્યત સે પળ્હે.

૯. મસ્જિદ અલ્લાહ કા ઘર હે જિતના હો સકે મસ્જિદ કા ઈહતેરામ કરના. મસ્જિદ મેં અલ્લાહ કા ઝિક્ર, તિલાવત, નમાઝ હો.

સફર કે આદાબ :

૧. સબ સે અવ્વલ કિસી એક સાથી કો અપની જમાઅત કા અમીર તે કર લે.

૨. જબ સફર કા ઈરાદા કરે તો સબ સે પેહલે યે દુઆ પઢે.

અલ્લાહુમ્મ બિક અસલુ વ બિક અહુલુ વ બિક અસીર.

૩. ઘર સે નીકલતે વકતે યા મસ્જિદ સે નીકલતે વકત - બિસ્મિલ્લાહિ તવકલ્લતુ અલલ્લાહિ લાહવલા વ લાકુવ્વાતા ઈલ્લા બિલ્લાહ.

૪. સવારી જબ દેખે તો - લિઈલાફી કુરયશીન કી પુરી સૂરહ પઢે.

૫. જબ સવારી પર સવાર હો તો સીધા કદમ રખને કે સાથ બિસ્મિલ્લાહ પઢે.

૬. જબ સવાર હો જાએ તો શરૂ મેં અલ્હમ્દુલિલ્લાહ ઔર ઉસકે બાદ યુ દુઆ પઢે. **સુબ્હાનલલઝી સખ્ખર લના હાઝા વમા કુન્ના લહુ મુકરિનીન વ ઈન્ના ઈલા રબ્બિના લમુન કલી બુન.**

૭. ઉસ્કે બાદ તીન મરતબા - **અલ્હમ્દુલિલ્લાહ.** તીન મરતબા **અલ્લાહુઅકબર.** ઔર તીન મરતબા - **લાઈલાહ ઈલલલ્લાહ** પઢે.

૮. બાદ મેં ઈસ્તિગફાર પઢે. - **સુબ્હાનક ઈન્ની ઝલમ્તુ નફસી ફગફીરલી ફઈન્નહુ લાયગફિરૂઝ ઝુનુબ ઈલ્લાઅન્ત.**

૯. બાદ મેં તીન મરતબા - **અલ્હમ્દુલિલ્લાહ કહે ઔર દિલ મેં ખૂશી મેહસુસ કરે.**

૧૦. દરિયાઈ યાને પાની કા સફર હો તો ઉસ વકત - **બિસ્મિલ્લાહી મજરીહા વ મુરસાહા ઈન્ન રબ્બી લગફુરૂર રહીમ.**

૧૧. જબ ઉંચાઈ યાને ચઢના હો તો **અલ્લાહુઅકબર** પઢે ઔર નીચે કી તરફ ઉતરના હો તો - **સુબ્હાનલ્લાહ** પઢે.

૧૨. અગર કોઈ નદી નાલે મેદાન સે ગુજરે તો **લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ** ઔર **અલ્લાહુ અકબર** ઔર પુલ પર સે ગુજરતે વકત - **અલ્લાહુમ્મ યા રબ્બી સલ્લી વ સલ્લિમ** પઢે.

૧૩. જબ પૈદલ ચલના હો તો બડી ખૂશી સે ચલે ઈસ્મે નબીએ કરીમ સલ. ઔર સહાબા રદિ. કી પેરવી હય. આખિરત કે ફાયદે કો સામને રખતે હુએ ઔર યકીન કરતે હુએ અપને આપકો ઉસ્મે ઈસ્તિમાલ કરે, તકલીફ કો બરદાશ્ત કરે, ચલતે ચલતે અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરે યા ફિર શીખના

શીખાના હો.

૧૪. જબ પાઉં ફીસલ જાયે યા કોઈ હાદસા પેશ આ જાયે તબ **બિસ્મિલ્લાહ** પઢે.

૧૫. જબ કોઈ સ્ટેશન યા મંઝીલ પર ઉતરતે તો - **અઉઝુબિ કલિમાતિલ્લાહિ તામ્મ'તિ મિન શર્રી મા ખલક.** **કયામગાહ** કે કરીબ ભી યહી પઢે.

૧૬. જબ મંઝીલ પર પહુંચે તો - **રબ્બિઅ અન્ઝિલની મુન્ઝેલમ્ મુબારકંવ વ અન્ત ખયરૂલ મુન્ઝેલીન** પઢે.

૧૭. જબ કોઈ બુલંદ મકામ પર પહુંચે તો યેહ પઢે. - **અલ્લાહુમ્મ લકશશરફુ અલાકુલ્લી શરફીંવ વલકલ હમ્દુ અલા કુલ્લી હાલિન.**

૧૮. જબ બસ્તી મેં દાખિલ હોને લગે તબ યેહ દુઆ તીન મરતબા પઢે. - **અલ્લાહુમ્મ બારિક લના ફીહા.** ઉસ્કે બાદ **અલ્લાહુમ્મર ઝુક્ના જનાહા વ હબ્બિબના ઈલા અહલીહા વ હબ્બીબ સાલીહી અહલીહા ઈલયના.**

૧૯. બસ્તી મેં દાખિલ હોને પર જબ કિસી મસ્જિદ પર નીગાહ પડે તો દુરૂદ શરીફ પઢે.

૨૦. બસ્તી મેં જબ જમાઅત દાખિલ હો તો ઉપર કી સબ દુઆએં પઢે ઉસ્કે બાદ સબ સાથી મિલકર દુઆ કરે ઔર ફિર બસ્તી મેં દાખિલ હો.

૨૧. જબ સફર મેં હોતો અપને અમીર કી ઈતાઅત કરે ઔર અમીરકી હર બાત પર અપને આપ કો પેશ કરે. અમીર ચાહે અપને સે ઉમ્ર મેં છોટા હો, કાલા હો, કદમે છોટા હો યા ઈલ્મ મેં કમતર હો ફિર ભી અમીર કી હર બાત પર અમલ કરે.

૨૨. જબ સફર મેં હો તો વકતન-ફ વકતન યે પાંચ સુરતે-બિસ્મિલ્લાહ કે સાથ પઢે હર સુરત કો બિસ્મિલ્લાહ કે સાથ સુરુ કરે ઔર બિસ્મિલ્લાહ કે સાથ ખત્મ કરે.

૧. કુલ યા અય્યુહલ કાફિરૂન ૨. ઈઝાઝા અ-નસરૂલ્લાહ

૩. કુલ હુવલ્લાહુ અહદ ૪. કુલ અઉઝૂ બિરબ્બીલ ફલક

૫. કુલ અઉઝૂ બિરબ્બીન્નાસ.

૨૩. સફર મેં તન્હાઈ કે વકત અલ્લાહ કી તરફ ધ્યાન લગાએ રહે ઔર ઝિયાદા સે ઝિયાદા અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરતા રહે ઔર બુરે ખ્યાલાત કો પાસ આને ન દે. યા ફિર શીખને શીખાને મેં અપના વકત ખર્ચ કરે.

૨૪. હદીસ પાક મેં આયા હય કિ જો શખ્સ ઈસ તરહ સફર મેં કરતા હય તો અલ્લાહ તઆલા એક ફરીશ્તે કો ઈસકે હમ સફર કર દેતે હય ઔર જો શેર - શાયરી વગૈરાહ લગ્વ બાતોં મેં ઔર દુન્યવી કામો રોઝી કે અલાવા મેં લગા રેહતા હે અલ્લાહતઆલા ઈન કે પીછે એક શયતાન લગા દેતે હે. સફર મેં અપને સામાન કી ખૂદ હિફાઝત કરે ઔર હર ચીઝ કો જબ એક મસ્જિદ સે દુસરી મસ્જિદ જાના હો તો દેખ લે મસ્જિદ કી કોઈ ચીઝ હમારે પા સ ન આ જાએ ઓર હમારી કોઈ ચીઝ મસ્જિદ મેં ન રેહ જાએ. મસલન તસ્બીહ, કિતાબે, મિસ્વાક વગૈરહ.

૨૫. સફર મેં નિકલને કે વકત ૬ બાતોં કો ખૂબ ધ્યાનં મેં રખ્ખે ઔર ઉસી પર અમલ કરે.

૨૬. સફર મેં સાથીઓમેં એક દુસરે સે મુહબ્બત હો, જોડ હો, તોડ કી કોઈબાત

ન હો. એક દુસરે કી ખિદમત કરને મેં પીછે ન હટે, ખૂબ ખિદમત કરે. હદીસ મેં આયા હય કી સફર મેં વહ સરદાર હય જો ખિદમત કરને મેં ઔર સાથીઓસે બઢ જાએ ઉસ્કે સાથી શહાદત કે બગૈર ઉસ્સે આગે બઢ નહી શકતે.

૨૭. સફર મેં અપના સામાન હલકા ફુલકા રખ્ખે, જયાદા બોજ ન રખ્ખે ઔર કોઈ બગૈર જરૂરત કી ચીજ ન ખરીદે, ફુઝુલખર્ચી સે બચે ઔર અપને અવકાત જ્યાદા સે જ્યાદા મસ્જિદ કી ચાર દિવારી કે અંદર હી ગુઝારે ઔર ઈબાદત મેં અપના વકત ગુઝારે.

૨૮. ખાસ તૌર સે તબ્લીગ મેં દો સીફતો કે સાથ ચલના હય.

૧. સાથીઓકો માફ કરતે જાએ. ૨. સાથીઓસે માફી માંગતે જાએ.

૨૯. સફર મેં સાદગી કો ઈખ્તિયાર કરના, અલ્લાહ હી સે માંગતે રેહના. શીખને કી નિય્યત સે ચલના ઔર કમ ખર્ચ કરના. ઈન બાતો પે અમલ કરને સે ઈ.અ. અલ્લાહતઆલા ઉસે તબ્લીગે મેં લગાએ રખ્ખેગા.

૩૦. અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં નીકલને પર દો નિય્યતે કરના-

૧. ખુદ અપની જાત સે દીન પર ચલના શીખે ઔર

૨. અલ્લાહ કે દુસરે બંદો કો અલ્લાહ કે હુકમો પર ચલાને કી મહેનત કરને કી.

૩૧. અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં નીકલને પર અલ્લાહતઆલા બરકત, મુહબ્બત, સુકૂન, ઈત્મીનાન ઔર દુઆ કી કબુલિયત જૈસી નેઅમતો સે નવાઝતા હે.

૩૨. અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ઔર ખુસૂસન ૪૦ દિન ઔર ચાર મહિને યા ઈસસે જ્યાદા વકત નીકલને પર ખાસ ઈહતેમામ કરના.

૧. ૪૦ દિન પાંચો નમાઝો કો તકબીરે ઉલા કે સાથ પઢના.

૨. તહજ્જુદ કી નમાઝ કા ખાસ ઈહતેમામ કરના.

૩. ૭૦ હજાર મરતબા - લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ કા વઝીફા પૂરા કરે. બખ્શે. ઈ.અ. ઈસ પર અલ્લાહતઆલા જહન્નમસે છુટકારા અતા ફરમાતે હે.

૩૩. સફર સે જબ ઘર વાપીસ આયે તો અપની બસ્તી મેં દાખિલ હોતે વકત યેહ દુઆ પઢે. આઈબૂન તાઈબૂન આ બિદુન લિરબ્બિના હામિદુન.

૩૪. હુઝૂર સલ. સફર સે જબ વાપીસ હોતે તો અકસર આદતે શરીફા કે મુતાબીક ચાશ્ત કે વકત દાખિલ હોતે ઔર સબસે પેહલે મસ્જિદ મેં તશરીફ લે જાતે ઔર વહાં દો રકાઅત નમાઝ અદા ફરમાતે ઔર લોગોં સે મુલાકાત ફરમાતે. ઉસ્કે બાદ ઘર તશરીફ લાતે.

૩૫. હુઝૂર સલ. જુમેરાત કે દિન સફર કે લિએ રવાના હોને કો પસંદ ફરમાતે ઔર જબ વાપીસ ઘર મેં દાખિલ હોતે તો યેહ દુઆ પઢતે. - અવબન, અવબન બિ રબ્બીના તવબન લાયુગદીરૂ અલયના હવબન. ઉસ્કે ઘર મેં દાખિલ હોને કી દુઆ - અલ્લાહુમ્મા ઈન્ની અસ અલૂક ખૈરલ મવલજી વખૈરલ મખરજી બિસ્મિલ્લાહી વલજના બિસ્મિલ્લાહી ખરજના વ અલલ્લાહી રબ્બિના તવક્કલના. બાદ મેં સલામ કરે. અસ્સલામુ અલયકુમ વ.વ.

૩૬. સફર કે દૌરાન હમારે હર સાથી કે પાસ લોટા હોના ચાહીયે.

૩૭. સ્ટેશન પે જબ ટીકીટ લેને સાથી જાએ તો ઉસ વકત દો સાથીઓકો સામાન કી નિગરાની કે લીએ તે કરના. ઉન્હેં સામાન કે પાસ બગૈર અમીર કી ઈઝાજત હટના નહી ચાહિયે. દુસરે સાથી ભી ઈસમેં ચોકન્ના રહે ઔર જબ સવારી મેં ચઢે તબ અપના સામાન ખુદ ઉઠાએ. અગર કિસી કા સામાન હમને રખ્ખા હો તો ઉતરતે વકત ભી હમ ઉસે લેકર ઉતરે.

૩૮. અમીર સાહબ કો ચાહિયે કે અપને સાથીઓ મેં ટીકીટ કો બાટ દે, હર એક કો અપના અપના ટીકીટ દે દેના ચાહિયે.

૩૯. સ્ટેશન પે અગર ગાડી કે (સવારી કે) આને કા વકત ન હો ઔર નમાઝ કા વકત હો તો જલ્દીસે પેહલે નમાઝ સે ફારીગ હો જાના ચાહિએ ઔર જ્યાદા વકત હો તો તાલીમ ભી શુરૂ કર દેના, મગર સહાબા રદિ. કે જેહાદ કે વાકીયાત ન પઢે. નમાઝ - ઝિકર મેં સે પઢે.

ખાને કે આદાબ

૧. દસ્તરખાન બિછાકર જમીન પે બૈઠકર ખાના ખાયા જાએ.

૨. દોનો હાથો કો પહુંચે તક ધો લે ઔર હો શકે તો કુલ્લી ભી કરલે ઔર ધોએ હુએ હાથો કો રૂમાલ વગૈરહ કીસી ભી કપડે સે પોછે નહીં.

૩. જબ ખાના સામને આ જાએ તો - **બિસ્મિલ્લાહ વઅલા બરકતિલ્લાહ** યહ દુઆ પઢકર શુરૂ કીયા જાએ.

૪. જબ આપ સલ. ખાના શરૂ ફરમાતે તો ફરમાતે - અલ્લાહુમ્મ બારિક લના ફીમા રઝકતના વકીના અઝાબન્નાર. બિસ્મિલ્લાહ - ફિર પેહલે લુકમે પર યા વાસિઅલ મીનહુ.

૫. સીધે હાથ સે ખાના ખાયા જાએ.

૬. શુરૂ મેં અગર દુઆ પઢના ભૂલ જાએ તો બાદ મેં જબ ભી યાદ આએ તો બિસ્મિલ્લાહિ અવ્વલહુ વ આખિરહુ પઢે.

૭. અપને સામને સે ખાના ખાયે અગર મુખતલીફ ચીજે હે તો પ્લેટ કી તરફ હાથ બઢા શકતે હેં મગર ઉસી પ્લેટ મેં સે અપની જાનિબ સે હી ખાયા જાએ બીચ મેં સે ન ખાયે કયું કે બીચ મેં અલ્લાહ કી બરકત ઉતરતી હે.

૮. તીન ઉંગલીયો સે ખાએ. યાને છોટે લુકમો સે ખાએ.

૯. યહુદ ઔર નસારા કે તરીકો પે યાને ટેબલ ખુરશી પર બૈઠકર ન ખાએ.

૧૦. તીન તરીકો મે સે કિસી એક તરીકે પર બૈઠકર ખાના ખાએ.

૧. એક જાનું, ૨. દો જાનું. ૩ ઉકળું બૈઠકર

૧૧. પેટ કે અંદર તીન હિસ્સે કરતે હુએ ખાયે, એક હિસ્સા ખાને કા, દુસરા હિસ્સા પાની કા, ઔર તીસરા હિસ્સા હવા કા.

૧૨. સબ સાથી મીલકર બૈઠકર ખાના ખાયે.

૧૩. ખાના ગરમ-ગરમ, ફુંક મારકર, જલા હુઆ, ટેક લગાકર, એબ લગાકર, સૂંઘ કર ન ખાએ, ઈસલિયે કે ઐસા કરને મેં બરકત નહી હોતી.

૧૪. મસ્જિદ મેં બૈઠકર કચ્ચી પયાજ ઔર લસન ન ખાએ ઔર અગર મસ્જિદ કે બાહર ભી ખાયા હો તો અપને મુંહ કી બદબું કિસી ભી તરીકે સે દૂર કરકે આએ. મસલન મીસ્વાક કરલે.

૧૫. સાથીઓ કા ખ્યાલ કરતે હુએ

ખાએ, દુસરો કા ઈકરામ કરતે હુએ ખાએ, મેરા સાથી મુઝસે જયાદા ખાએ ઐસે જઝબે સે ખાએ.

૧૬. અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરતે હુએ ખાએ, દુન્યવી બાતે ન હો, હા! દીન કી બાત કર શકતા હય. અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરને મેં સુબ્હાનલ્લાહ અલ્હમ્દુલિલ્લાહ ઔર અલ્લાહુમ્મ લકલ હમ્દુ વલકશ શુક્ર ઔર યા વાજીદુ - વગૈરહ અલ્લાહ કા નામ લેતે હુએ ખાના ખાએ.

૧૭. અગર કોઈ લુકમા દસ્તરખાન પે ગીર જાએ તો ઉસે શયતાન કે લીયે ન છોડે બલ્કે ઉસે ઉઠાકર ખા લે જીસ્સે અલ્લાહ કે રસૂલ સલ. કી સુન્નત જીંદા હોગી ઔર ઉસસે અપને અંદર સે ઘમંડ, તકબ્બુર દૂર હોગા ઔર અપને ઘર નેક ઔર સાલેહ અવલાદ કે વુજૂદ મેં આને કા ઝરીયા બનેગા.

૧૮. શુરૂ મેં નિય્યત યેહ હો કી ઈસ ખાને સે જો તાકાત પેદા હોગી, ખૂન બનેગા ઉસે મેં અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં કામ મે લાઉંગા, ખર્ચ કરૂંગા.

૧૯. ઔર ઈસ બાત કા ખ્યાલ કરે કી પેટ ખાને સે નહિ ભરેગા બલ્કે અલ્લાહ ભરેગા ઈસ યકીન કે સાથ ખાએ કે, ખુદા કી જાત પર યકીન હો.

૨૦. ખાનાખાને સે પેહલે દેખે કે ખાના જાઈઝ હય યા નાજાઈઝ, કિસ કમાઈ સે યેહ ખાના તૈયાર કીયા ગયા હય. ઈસ બાત કા ઈલ્મ હોના ભી જરૂરી હય.

૨૧. દા'વત કે ખાને મે સિવાઈ પાની કે કોઈ ચીઝ ભી ન માંગે, અલબત્તા, અગર મેઝબાન પૂછે તો અગર નમક કી જરૂરત હો તો માંગ શકતા હય, વરના નમક ભી ન માંગે.

૨૨. મેઝબાન કા ખ્યાલ કરતે હુએ ખાના ખાએ.

૨૩. સર ઢાંકકર (ટોપી વગૈરહ સે) ખાના ખાએ.

૨૪. સબ સાથી એક સાથ ઉઠે અગર કોઈ જલ્દી સે ફારિગ હો ચુકા હો ઔર ઉસે ઉઠના હય તો દુસરે સાથીઓકી ઈઝાઝત લેકર ઉઠે.

૨૫. અપને આગે કી બરતન કી જગાહ સાફ કર લે.

૨૬. અપને આગે કી દસ્તરખ્વાન પે જો ભી ખાના પડા હો, રોટી કા ટુકડા હો યા ચાવલ કા દાના ઉસે ઉઠાકર ખા લે.

૨૭. અપને હાથ કી ઉંગલીયો કો અચ્છી તરહ સાફ કર લે, બાદ મેં હાથ ધોએ, ઉંગલીયાં સાફ કરને મે ભી સબસે પેહલે બીચ કી બડી ઉંગલી, ફિર દુસરે નંબર કી યાને શહાદત કી ફિર અંગુઠા ઉસકે બાદ અગર ચૌથી, પાંચવી ઉંગલી, કો ઈસ્તિમાલ કીયા હે તો પેહલે ચૌથી, આખીર મેં પાંચવી ઉંગલી કો ઈસ્તિમાલ કીયા હે તો પેહલે ચૌથી ઔર આખીર મેં પાંચવી.

૨૮. ખાને પીને કી ચીજ કો જીસ બરતન મેં ભી રખ્ખી હો ઉસે ઢાંકકર રખના ચાહિયે.

૨૯. ખાના ખાને કે બાદ દુઆ - **અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિલ્લઝી અતઅમના વ સકાના વ જઅલના મિનલ મુસ્લિમીન.**

૩૦. હિસાબ સે મેહફુઝ હોને કે લીયે - **અલ્હમ્દુલિલ્લાહીલ્લઝી હુવા અસબાઅના વ-અરવાના વ અનઅમ અલયના વ અફઝલ.**

૩૧. ખાને કે બાદ પઢને સે ગુનાહ

માફ હો ઔર સવાબ મિલે **અલ્હમ્દુલિલ્લાહિલ્લઝી અત અમની હાઝાત્તઆમ વરઝુકની.**

૩૨. દા'વત ખાને કે બાદ દુઆ - **અલ્લાહુમ્મ અતઈમ મન અતઅમની વસ્કિ મન સકાની.**

સોને કે આદાબ

૧. સબસે પેહલે વુઝૂ કર લે ઔર દો રકઅત નફીલ નમાઝ સલાતુત્તવબહ કી નિય્યત સે પઢ લે. વુઝૂ કે સાથ સોને કા ફાયદા યેહ હોગા કી અગર મૌત આઈ તો શહાદત કા દર્જા મિલેગા ઔર રાત મેં જબ ભી આંખ ખુલે ઉસ વકત જો ભી દુઆ માંગે વોહ ઈન્શાઅલ્લાહ કબૂલ હોગી.

૨. ફિર અપના બિસ્તર સાફ કરલે, તીન મરતબા ઝાળ લે, મસ્જિદ કે અંદર ન ઝાળે બલ્કે મસ્જિદ કે બાહર ઔર બિસ્તર ઈસ તરહ બિછાએ કે સરહાના શિમાલ (ઉત્તર) કી ઔર પાઉં જુનૂબ કી તરફ, મસ્જિદ મેં બિસ્તરા કરે તો મોટા કપડા ઈસ્તેમાલ કરે ઔર એઅતેકાફ કી નિય્યત કે સાથ સોએ.

૩. સોને સે પેહલે કુછ છોટે મોટે અમલીયાત જો હે ઉનમેં સે કુછ અમલીયાત ઈસ તરહ સે હે કે.

૧. સૂરએ સજદહ ઔર સૂરએ મુલ્ક પઢકર સૌએ. જિસ્કા ફાયદા યેહ હોગા કી ઈન્શાઅલ્લાહ અઝાબે કબ્ર સે ઔર અઝાબે જહન્નમ સે હિફાઝત હોગી.

૨. આયતુલ કુર્સી પઢે જિસ્સે અલ્લાહ પાક ઉસ્કી ઔર આસપાસ કે ઘરવાલો કી હિફાઝત ફરમાતે હેં ઔર સુબ્હ તક શયતાન ઉસ્કે પાસ નહી આતા ઔર એક ફરિશ્તા અલ્લાહ તઆલા ઉસ્કે સરહાને મુકર્રર ફરમાતે હેં જો ઉસ્કી મૌત કે અલાવા હર ચીઝ સે હિફાઝત કરતા હેં.

૩. સુરએ બકરહ કી આખરી તીન આયાતે - લિલ્લાહી માફીસ્સમાવાતિ વમા ફીલ અર્દી... સે ફન્સુરના અલલ કવમીલ કાફિરીન તક પઢે. જબ તક આપ સલ. ઈન આયાતો કો ન પઢલેતે થે વહાં તક ન સોતે થે હઝરત અલી રદિ. ફરમાતે હય - મેં નહીં સમજતા કે કોઈ અકલમંદ ઈન તીન આયતો કો પઢે બગૈર સો જાએ.

૪. તસ્બીહે ફાતિમહ ૩૩ મરતબા - **સુબ્હાનલ્લાહ,** ૩૩ મરતબા **અલ્હમ્દુલિલ્લાહ,** ૩૪ મરતબા **અલ્લાહુ અકબર** પઢે.

૫. સોતે વકત દોનો હાથ મિલાકર સૂરએ ઈખ્લાસ, સૂરએ ફલંક ઔર સુરએ નાસ પઢકર હાથોં પર દમ કરે ઔર ઉન હાથો કો બદન પર જહાં તક હાથ પહુચે ફેર લે, ઈસ તરહ તીન મરતબા કરે.

૬. સૂરએ કાફેરૂન પઢકર સોએ. ફાયદા - ઈન્શા અલ્લાહ હર મૂઝી જાનવર સે હિફાઝત હોગી.

૭. સૂરએ ફાતિહા ઔર સૂરએ ઈખ્લાસ પઢકર સોએ. ઈન્શા અલ્લાહ મૌત કે અલાવા હર ચીઝ સે હિફાઝત હોગી.

૮. સોને સે પેહલે અલ્લાહ કા કુછ ન કુછ તો ઝિક્ર જરૂર કર લે. ઔર કલામે પાક કી કોઈ ભી સૂરત પઢ લે, હો શકે તો સુરએ વાકિઅહ પઢ લે.

૪. સોને સે પેહલે સોને કી દુઆ પઢલે - અલ્લાહુમ્મ કીની અઝાબ કયવમ તબ્અસુ ઈબાદતક.

- અલ્લાહુમ્મ બિ ઈસ્મિક અમૂતુ વ અહયા

૫. દોનો આંખો મેં તીન તીન સલાઈ સુરમા લગાકર સોએ. આપ સલ. હર રાત સુરમા લગાકર સોતે થે. - દુઆ અલ્લાહુમ્મ અતમિમ લના નૂરના વગફિરલના ઈન્નક અલા કુલ્લિ શયઈન કદીર. હર આંખ મેં સુરમા લગાને સે પેહલે સલાઈ પે તીન મરતબા સુરએ વલઅસ્ને પઢકર દમ કરે ફિર લગાએ.

૬. જબ કભી રાત કો આપ સલ. કી આંખ બેદાર હોતી તો કજાએ હાજત સે ફારિગ હોને કે બાદ સિર્ફ અપને ચેહરે ઔર હાથો કો ધોકર સો જાતે, તહુજ્જુદ કી નિય્યત કર કે સોએ ઔર જબ આંખ ખુલ જાએ તો નમાઝ પઢ લે. ઔર અગર આંખ ન ભી ખુલેગી તબ ભી તહુજ્જુદ કા સવાબ મિલેગા ઔર જબ નમાઝ કે લીએ ખડા હો તો ૧૦ મરતબા - **અલ્લાહુ અકબર, ૧૦ મરતબા અલ્હમ્દુલિલ્લાહ** ઔર ૧૦ મરતબા **ઈસ્તિગફાર** ઔર ૧૦ મરતબા **અલ્લાહુમ્મગફિરલી વહદિની વરઝુકની વઆફીની.** સુબ્હ ઉઠે તબ સબસે પેહલે જો ભી નજર આયે ઉસે સલામ કરે ઔર કલમા પઢે, ઉઠને કે બાદ અપને દોનો હાથ પહોંચો તક ધોયે ઔર ઉઠતે વકત યે દુઆ પઢે. - **અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ લ્લઝી અહયાના બાદ મા અમાતના વ ઈલયહિન નુશૂર.**

૭. રાત મેં જબ કિસી વકત કોઈ હાજત પેશ આએ ઈસ્તિનજા, ગુસલ વગૈરાહ કે લીએ તો અકેલા ન જાએ બલ્કે કિસી સાથી કો સાથ મેં લે જાએ. રાત તહજ્જુદ કે લીયે ઉઠને કે લીયે સૂરએ કહફ કી આખરી આયતે - ઈન્નલ્લઝીન આમનુ સે સૂરએ ખત્મ તક પઢકર સોએ, ઉસ વકત જો ભી દિલ મેં ઈરાદા કરોગે ઉસ વકત પે ઈન્શાઅલ્લાહ આંખ ખુલેગી.

ગુસલ

ફર્ઝ : ૧. ગળગળા કરના, રોઝા હો તો કુલ્લી કરના.

૨. નાક કી નરમ હડ્ડી તક પાની પહોંચાના.

૩. સારે બદન પર પાની ઈસ તરહ બહાના કે એક બાલ કે બરાબર ભી સૂકા ન રહે.

વાજિબ : ૧. કુલ્લી કરના. ૨. નાક મેં પાની ચઢાના, ૩. ઔરં અપની ચોટી ખોલકર પાની મેં ભીગોએ. ૪. નાક મેં જો મેલ જમ જાતા હય ઉસે નિકાલકર સાફ કરે.

સુન્નત : ૧. દોનો હાથ ગટ્ટો તક ધોના. ૨. ઈસ્તિનજા કરના ઔર બદન પર જીસ જગાહ નજાસત લગી હો ઉસે ધોના ૩. નાપાકી દૂર કરને કી નિય્યત કરના. ૪. વુઝૂ કરના. ૫. તમામ જીસ્મ પર તીન મરતબા પાની બહાના.

મુસ્તહબ્બાત : ૧. બંધ જગાહ મે ગુસલ કરના, જિસ્સે ગેર મરહમકી નજર ન પડે.

૨. સીધી તરફ સે શરૂ કરના.

૩. દાઢી કા સીધી બાજૂ કા ખિલાલ બાયી તરફ સે પેહલે કરના.

૪. પૂરે બદન પર પાની ઈસ તરહ બહાના કી પેહલે સર ફિર દાયા મૂંઢા ફિર બાયા મુંઢા

૫. જો બાતે વુઝુમે મુસ્તહબ હે વહી બાતે ગુસલ મેં ભી મુસ્તહબ હે લેકીન કિબ્લે તરફ

મુંહ કરના ઔર બચા હુઆ પાની ખડે હોકર પીના ગુસલ મેં મુસ્તહબ નહી હે.

મકરૂહાત : ૧ જરૂરત કે બીના ઐસી જગાહ ગુસલ કરના જહાં ગૈર મેહરમ કી નિગાહ પડે.

૨. માદર જાત(નંગે)ગુસલ કરનેવાલા કિબ્લે કી ઔર મુંહ કરે.

૩. ગુસલ કરતે વકત દુઆઓ કા પઢના.

૪. જરૂરત કે બગૈર બાતચીત કરના.

૫. જો ચીઝે (બાતે) વુઝૂ મેં મકરૂહ હે વહી બાતે ગુસલ મેં ભી મકરૂહ હે.

સુન્નતે ગુસલ : ૧. જુમ્આ કે દિન ફજર કી નમાઝ કે બાદ સે જુમ્આ તક ઉન લોગો પે ગુસલ કરના સુન્નત હે જિન પે જુમ્આ કી નમાઝ અદા કરના ફર્ઝ હે.

૨. ઈદ કે દિન ફજર કે બાદ જીન પર ઈદ કી નમાઝ વાજીબ હે ઉનકા ગુસલ કરના સુન્નત હે.

૩. હજ્જ યા ઉમરાહ કે એહરામ કે લિએ ગુસલ કરના સુન્નત હે.

૪. હજ્જ કરનેવાલે કે લીયે અરફાહ કે દિન ઝવાલ બાદ ગુસલ કરના સુન્નત હે.

વુઝૂ

ફર્ઝ : ૧. પૂરે ચેહરે કા ઈસ તરહ ધોના કે એક કાન કી લવ સે દુસરે કાન કી લવ તક ઔર પેશાની કે બાલો સે લેકર થુડ્ડી કે નીચે તક એક મરતબા કા ધોના ફર્ઝ હે.

૨. કોહનિયો સમેત દોનો હાથો કા ધોના.

૩. ચૌથાઈ સર કા મસહ કરના.

૪. ટખ્નો સમેત દોનો પૈરો કા ધોના.

: સુન્નત :

વુઝૂ કી તેરહ (૧૩) સુન્નતેં હેં.

૧. શુરૂ મેં બિસ્મિલ્લાહ કા પઢના. ૨. નિય્યત કરના. ૩. દોનો હાથો કા પહોંચો તક ધોના. ૪. મિસ્વાક કરના. ૫. કુલ્લી કરના. ૬. નાક મેં પાની પહોંચાના. ૭. પૂરે સર કા મસ્હ કરના. ૮. કાન કા મસહ કરના. ૯. દાઢી કા ખિલાલ કરના. ૧૦. હાથ - પૈર કી ઉગલીયો કા ખિલાલ કરના. ૧૧. હર ઉઝ્વ કો તીન બાર ધોના. ૧૨. પે-દર-પે વુઝૂ કરના. યાને એક ઉઝ્વ ખૂશ્ક હોને સે પેહલે ધો લે. ૧૩. તરતીબ સે વુઝૂ કરના.

મુસ્તહબ્બાત : ૧. કિબ્લે કી ઔર મુંહ કરના.

૨. પાક ઔર ઉંચી જગાહ પે બૈઠકર વુઝૂ કરના.

૩. દાઈ બાજુ સે શરૂ કરના.

૪. ગરદન કા મસહ કરના.

૫. વુઝુ સે ફારિગ હોને પર બચા હુઆ પાની ખડે હોકર પીના.

૬. વુઝુમેં દુસરે કા સહારા ન લેના.

મકરૂહાત : ૧. નાપાક જગાહ બૈઠકર વુઝૂ કરના

૨. સીધે હાથસે નાક સાફ કરના.

૩. દુન્યવી બાતે કરના.

૪. સુન્નત કે ખિલાફ વુઝૂ કરના.

૫. હર ઉઝ્વ કો તીન મરતબા સે જ્યાદાબાર ધોના.

૬. જ્યાદા પાની ઈસ્તિમાલ કરના.

વુઝૂ તોડનેવાલી ચીજે (આઠ બાતે)

૧. આગે સે યા પીછે સે કિસી ભી ચીઝ કા નીકલના.

૨. રીહ કા (હવા કા) ખારિજ હોના.

૩. ખૂન ઔર પીપ કા નીકલકર બેહ જાના.

૪. મુંહ ભર કર કૈય (ઉલ્ટી) કરના.

૫. નમાઝ કી હાલત મેં ખિલખિલાકર હસના.

૬. ટેક લગાકર સો જાના.

૭. પાગલપન સવાર હોના.

૮. ગશી આના યાને બેહોશ હો જાના.

તયમ્મુમ કે તીન ફર્ઝ

૧. નિય્યત કરના.

૨. દોનો હાથ મિટ્ટી પર માર કર એક બાર મુંહ પર ફેરના.

૩. ઈસી તરહ દુસરી બાર દોનો હાથ પર કુહનિયો તક ફેરના.

અઝાન

ફર્ઝ નમાઝોં સે પહેલે અઝાન દેના તાકીદી સુન્નત હય.

اَللّٰهُ اَكْبَرُ ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ ،
اَللّٰهُ اَكْبَرُ ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ ،

અલ્લાહુ અકબર - અલ્લાહુ અકબર - અલ્લાહુ અકબર - અલ્લાહુ અકબર -

(અલ્લાહ સબસે બડા હે, અલ્લાહ સબસે બડા હે,

અલ્લાહ સબસે બડા હે, અલ્લાહ સબસે બડા હે)

اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ ،
اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ ،

અશ્હદુ અલ્લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ - અશ્હદુ અલ્લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ

(મેં ગવાહી દેતા હું કે અલ્લાહ કે સિવા કોઈ મઅબુદ નહી હે, મેં ગવાહી દેતા હું કે અલ્લાહ કે સિવા કોઈ માઅબુદ નહી હે)

اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَّسُوْلُ اللّٰهِ ،
اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا رَّسُوْلُ اللّٰهِ ،

અશ્હદુ અન્ન મુહમ્મદર રસૂલુલ્લાહ - અશ્હદુ અન્ન મુહમ્મદર રસૂલુલ્લાહ

(મેં ગવાહી દેતા હું કે મુહમ્મદર સલ. અલ્લાહ કે રસૂલ હય, મેં ગવાહી દેતા હું કે મુહમ્મદ સલ. અલ્લાહ કે રસૂલ હય)

ફિર બાએ તરફ મુંહ કરતે હુવે દો બાર કહે -

حَیَّ عَلَی الصَّلٰوةِ ،

હય - ય અલસ્સલાહ

(નમાઝ કી તરફ આઓ)

ફિર દાએ તરફ મુંહ કરતે હુવે દો બાર કહે -

حَیَّ عَلَی الْفَلَاحِ ،

હય - ય અલ લ ફલાહ

(કામ્યાબી કી તરફ આઓ)

અગર ફજર કી અઝાન હો તો હય ય અલલ ફલાહ - કે બાદ યેહ ભી કહે

اَلصَّلٰوةُ خَيْرٌ مِّنَ النَّوْمِ ،

અસ્સલાતુ ખૈરૂમ્મ મિન્નનૌમ -

દો બાર કહે

(નમાઝ બેહતર હે નીંદ સે)

ફિર યું કહે -

اَللّٰهُ اَكْبَرُ ، اَللّٰهُ اَكْبَرُ ،

અલ્લાહુ અકબર - અલ્લાહુ અકબર

لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ

લા ઈલાહ ઈલ્લ લ્લાહ

ઈકામત યા તકબીર :

જબ જમાઅત કી નમાઝ ખડી હોતી હે

તો પેહલે તકબીર કેહતે હેં, વોહ ભી અઝાન કી તરહ હે ઈતના ફર્ક હે કે હય-ય અલલ ફલાહ કે બાદ કદ કામતિ સ્સલાહ કહે.

જબ મગરિબ કી અઝાન હો તો યેહ દુઆ પઢે -

અલ્લાહુમ્મ ઈન-ન હાઝા ઈકબાલુ લય લિ-ક વ ઈદબારુ નહારિક વ અસ્વાતુ દુઆઈક ફગફિર લી.

(અય અલ્લાહ, યેહ તેરી રાત કે આને ઔર તેરે દીન કે જાને કા વકત હે ઔર તેરે પુકારને કી આવાઝેં હે, પર તું મુજે બખ્શ દે.

નમાઝ

નમાઝ હર મોમિન બાલીગ મર્દ ઔરત પર દીન મેં પાંચ (૫) વકત કી ફર્જ હય.

નમાઝ કી રકાઅતેં :

	ફજર	ઝોહર	અસર	મગરીબ	ઈશા
સુન્નતે મુઅક્કદહ	૨	૪	-	-	-
સુન્નતે ગેર મુઅક્કદહ	-	-	૪	-	૪
ફર્ઝ	૨	૪	૪	૩	૪
સુન્નતે મુઅક્કદહ	-	૨	-	૨	૨
નફલ	-	૨	-	૨	૨
વિત્ર	-	-	-	-	૩
નફિલ	-	-	-	-	૨

ફર્ઝ : નમાઝ કે કુલ ૧૩ ફર્ઝ હે, સાત બાહિર કે ઔર છે અંદર કે :

સાત બાહર કે ફર્ઝ : (૧) જગાહ કા પાક હોના (૨) બદન કા પાક હોના (૩) કપડે કા પાક હોના (૪) સતર કા છુપાના (૫) વકત કા હોના (૬) કિબ્લા રુખ હોના.

છે અંદર કે : (૧) તકબીરે તેહરીમા કા કેહના (૨) કયામ કરના (૩) કિરાઅત કા પઢના (૪) રૂકુ કરના (૫) એક રકાઅત મેં દો સજદે કરના (૬) આખરી રકઅત મેં અત્તહિયાત કી મિકદાર બૈઠના (ફર્ઝ છુટને સે સજદ એ સહવ કરને સે ભી નમાઝ ન હોગી)

વાજીબ : નમાઝ મેં ૧૩ વાજીબાત હય.

(૧) અલ્હમ્દુ શરીફ કા પઢના

(૨) કિરાઅત કા પઢના (કિસી સૂરત યા તીન આયાત કા પઢના)

(૩) કિરાઅત સે પેહલે સુરએ ફાતેહા પઢના.

(૪) ફર્ઝ કી પેહલી દો રકઅત મેં કિરઅત કા પઢના.

(૫) સિર્રી નમાઝ મેં ધીરે સે કિરાઅત કા પઢના. (ઝોહર, અસર)

(૬) જહરી નમાઝ મેં જોર સે કિરાઅત કા પઢના. (મગરીબ, ઈશા, ફજર)

(૭) કૌમા કરના

(૮) જલસા કરના

(૯) અત્તહિયાત કા પઢના

(૧૦) દુઆએ કુનૂત કા પઢના.

(૧૧) લફઝ સલામ સે નમાઝ કા ખ્તમ કરના.

(૧૨) દોનો ઈદૈન કી નમાઝ મેં છે જાઈદ તકબીર કેહના.

(૧૩) તરતીબ સે નમાઝ પઢના. (કોઈ વાજિબ ભૂલકર છુટ જાએ તો સજદાએ સહવ કરના વાજિબ હોગા)

સુન્નતે : નમાઝ મે કુલ ૫૧ સુન્નતેં હે.
(૧) કયામ કી ૧૭ (૨) રૂકુ કી ૧૦
(૩) સિજદહ કી ૧૩ (૪) કાયદે કી ૪
(૫) સલામ કી ૭, કુલ ૫૧

કયામ કી ૧૮ સુન્નતે :

૧. તકબીરે તહરીમા કે વકત સીધા ખડા રેહના, સર કો પસ્ત ન કરના.

૨. દોનો પૈરો કે દરમ્યાન ચાર ઉંગલીયો કા ફાસલા રખના.

૩. તકબીરે તહરીમા કે વકત દોનો હાથો કો કાનો તક ઉઠાના

૪. ઉંગલીયોં કો અપની અૃસલ હાલત મેં સીધી રખના.

૫. હથેલીયોં કો કિબ્લેં કી ઔર રખના.

૬. મુકતદીઓ કી તકબીરે તહરીમા ઈમામ કી તકબીરે તહરીમા કે સાથ હો.

૭. દાએ હાથ કી હથેલી કો બાયે હાથ કી હથેલી કી પુશ્ત પર રખના.

૮. છોટી ઉંગલી ઔર અંગૂઠે કી પકડ કે જરીએ બાયે હાથ કા ગટ્ટા પકડના.

૯. દરમ્યાની તીન ઉંગલીયાં કલાઈ પર રખના.

૧૦. નાફ કે નીચે હાથો કો રખના.

૧૧. સના કા પઢના.

૧૨. તઅવ્વુઝ કા પઢના (અઉઝુબિલ્લાહ...)

૧૩. બિસ્મિલ્લાહ કા પઢના.

૧૪. સૂરએ ફાતેહા કે ખતમ પર આમીન કેહના.

૧૫. ફજર ઔર ઝોહર મે તિવાલે મુફસ્સલ ઔર અસર - ઈશામેં અવસાતે મુફસ્સલ ઔર મગરીબ મેં કીસારે મુફસ્સલ કા પઢના.

૧૬. ફજર કી પેહલી રકાત તવીલ કરના.

૧૭. ન જલદી જ્યાદા પઢના, ન ઠહર ઠહર કર પઢના, અવસત કા ખ્યાલ રખના.

૧૮. આખરી દો રકાત મેં સૂરએ ફાતેહા કા પઢના.

રૂકુ કી ૮ સુન્નતે :

૧. રૂકૂ કી તકબીર કેહના.

૨. રૂકૂ કી હાલત મેં ઘુટનો કો પકડના.

૩. ઘુટનો કો પકડને મેં ઉંગલીયો કો કુશાદા રખના.

૪. પીન્ડલીઓ કો સીધા રખના.

૫. પીઠ (કમર) કો સીધા રખના.

૬. સર કો સુરીન કે બરાબર રખના.

૭. રૂકુ મેં તીન બાર તસ્બીહ પઢના.

૮. ઈમામ કે સમીઅલ્લાહુ લિમન હમિદહ ઔર મુકતદીઓ કે રબ્બના લકલ હમ્દ કા પઢના.

સિજદે કી ૧૨ સુન્નતે :

૧. સજદહ કી તકબીર કેહના.

૨. સિજદે મેં પેહલે ઘુંટનો કા ટેકના.

૩. બાદ મેં દોનો હાથોં કો રખના.

૪. ફિર નાક કો લગાના.

૫. બાદ મેં પેશાની રખના.

૬. દોનો હાથો કે દરમ્યાન સજદહ કરના.

૭. સજદે મેં તીન બાર તસ્બીહ પઢના.

૮. દોનો કુહનીયોં કો પેહલુ સે અલગ રખના.

૯. કુહનીયોં કો જમીન સે અલગ રખના.

૧૦. રાનોં કો પેટ સે અલગ રખના.

૧૧. સજદહ સે ઉઠતે વકત કી તકબીર કેહના.

૧૨. ઉઠતે વકત પેહલે પેશાની, ફિર નાક ઔર ફિર દોનો હાથ.

કાયદે કી ૫ સુન્નતે :

૧. દાએ પૈર કો ખડા રખના ઔર બાયે પૈર કો બિછા કર ઉસ પર બૈઠના ઔર ઉંગલીયો કો કિબ્લે રૂખ રખના.

૨. અશ્હદુઅલ્લા ઈલાહ યે અલ્લાહ કે લફઝ પર કલમે કી ઉંગલી કો ઉઠાના ઔર ઈલ્લલ્લાહ પર ઝુકાના.

૩. કાયદે આખીર મેં દુરૂદ શરીફ પઢના.

૪. કાયદે આખિર મેં ઈસ્તિગફાર, અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની ઝલમતુ નફસી... પઢના.

૫. દોનો હાથો કો રાનો પર રખના.

સલામ કી ૮ સુન્નતે :

૧. દોનો તરફ સલામ ફેરના.

૨. પેહેલે દાઈ તરફ સે શરૂ કરના.

૩. ઈમામ કો નિય્યત કરના, ફરિશ્તોં કી, મુકતદી સાલેહ જીન્નાતોં કી.

૪. મુકદીઓ કો નિય્યત કરના, ઈમામ કી, મુકતદીઓકી, સાલેહ જીન્નાતો કી ઔર ઉન લોગો કી જો દાએ, બાયે જાનિબ હે.

૫. મુનફરીદ કો સીર્ફ ફરીશતો કી નિય્યત કરના.

૬. મુકતદીઓ કો ઈમામ કે સાથ સલામ ફેરના.

૭. દુસરે સલામ કી આવાઝ કો પેહલે સલામ કી આવાઝ સે પસ્ત કરના.

૮. મુકતદીઓ કો ઈમામ કે ફારિગ હોને કા ઈન્તિજાર કરના.

મુસ્તહબ્બાત :

કયામ મેં નજર સજદે કી જગાહ, રૂકુઅ મેં પાઉ કે અંગૂઠે પર, સજદહ મેં નાક પર, દોનો કાયદો મેં ઔર જલસે મેં ગોદ મેં, સલામ ફેરતે વકત કંધો પે રખના ઔર ખાંસી, છીંક, જમાઈ કો જ્યાદા કોશીશ સે રોકના ઔર જમાઈ કે વકત અપને હાથ કો મુંહ પર રખના.

તરકીબે નમાઝ

જો નમાઝ પઢની હો ઉસકી નિય્યત કરના ફર્ઝ હે, જૈસે નિય્યત કરે કે ફુલાં વકત કી ફર્ઝ યા સુન્નત પઢતા હું અગર ઈમામ કે પીછે પઢતા હો તો ઉસ કી ઈકતેદા કી ભી નિય્યત કરના ઝરૂરી હે, લેકિન ઈમામ કો મુકતદિયોં કા ઈમામ હોને કી નિય્યત કરના ઝરૂરી નહી હે ઔર નફલ નમાઝ કે લિયે સિર્ફ નમાઝ કી નિય્યત કાફી હે.

જબ નમાઝ પઢને કા ઈરાદા કરો તો પેહલે અપના બદન હર કિસ્મ કી નાપાકી સે પાક કરો ઔર પાક કપડે પહન કર પાક જગાહ પર કિબ્લે કી તરફ મુંહ કરકે ખડે હો, ફિર જો નમાઝ પઢની હો ઉસકી નિય્યત કરો. ફિર દોનો હાથ ઈસ તરહ કાનો તક ઉઠાઓ કે અંગૂઠે કાનોં કી લય કે સામને હો, ઉંગલીયાં ખુલી રહે. ઉસકે બાદ તકબીરે તહરીમહ યાની اَللّٰهُ اَكْبَرُ ، અલ્લાહુ અકબર (અલ્લાહ સબસે બડા હય) કેહ કર દોનો હાથ નાફકે નીચે ઈસ તરહ બાંધ લો કે સીધે હાથ કી હથેલી બાએં હાથ કી હથેલી કે પીછલે હિસ્સે પર રહે ઔર અંગૂઠે ઔર ઉંગલીયા કે હલકેસે બાએ હાથ કે પહોંચી કો પકડલો ઔર બાકી તીન ઉંગલીયાં કલાઈ પર બિછી રહે ઔર નઝર સિજદે કી જગાહ પર રહે, હાથ બાંધ કર સના પઢે.

ثنا સના :

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالٰى جَدُّكَ وَلَآ اِلٰهَ غَيْرُكَ ،

સુબ્હાનકલ્લા હુમ્મ વ બિહમિદ ક વતબારકસ્મુક વ તઆલા જદ્દુક વ લાઈલાહ ગૈરૂ-ક.

(અય અલ્લાહ ! મૈં તેરી પાકી બયાન કરતા હું ઔર તેરી તારીફ કરતા હું ઔર તેરા નામ બરકતવાલા હે, બુલંદ હે તેરી શાન ઔર નહી હે માબુદ તેરે સિવા.)

ફિર તઅવ્વુઝ પઢો, યાની

أَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ

અઊઝૂ બિલ્લાહિ મિનશ્શયતાનિર્રજીમ.

(મૈં પનાહ લેતા હું અલ્લાહ કી શૈતાને મરદુદ સે.

ઔર ઈસકે બાદ તસ્મીયહ પઢો. યાની

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

બિસ્મિલ્લાહહિર્રહમા નિર્રહીમ.

(અલ્લાહ કે નામ સે શુરૂ કરતા હું, જો બડા મહેરબાન, નિહાયત રહમવાલા હે.)

ઔર ફિર સૂરએ ફાતિહા પઢો -

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝ مٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ ۝ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِيْنُ ۝ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ ۝ صِرَاطَ الَّذِيْنَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۙ غَيْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّيْنَ ۝

અલહમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન, અર્રહમા નિર્રહીમ, માલિકી યૌમિદ્દીન, ઈય્યા-ક નઅબુદુ વ ઈયયા ક નસ્તઈન, ઈહદિ નસ્સિરાતલ્મુસ્તકીમ, સિરાતલ્લઝીન અન અમ-ત અલૈહિમ ગૈરિલ મગઝૂબિ અલૈહિમ વ લદદાલ્લીન. (આમીન)

(સબ તારીફ અલ્લાહ કે લીએ હે, જો પાલને વાલા હે, તમામ જહાંનો કા મેહરબાન, નિહાયત રહમવાલા, માલિક હે કયામત કે દિન કા, હમ તેરી હી ઈબાદત કરતે હે ઔર તુજ હી સે મદદ ચાહતે હે, હમ્કો સીધે રાસ્તે પર ચલા, ઉન લોગો કે રાસ્તે પર જીન પર તુને ઈન્આમ ફરમાયા, ન ઉનકી રાહ પર જીન પર તેરા ગઝબ નાઝિલ હુઆ ઔર ન ગુમરાહો કે રાસ્તે પર. (આમીન)

જબ સૂરત ખત્મ કર લો તો ધીરે સે આમીન કહો, ફિર કોઈ સૂરત યા એક બડી આયત યા તીન છોટી આયાત પઢે. લેકિન અગર તુમ ઈમામ કે પીછે નમાઝ પઢ રહે હો તો સિર્ફ સના પઢ કર ખામોશ ખડે રહો. ધીરે સે આમીન કહો. તન્હા હો તો અલ્હમ્દુ શરીફ કે બાદ કોઈ ભી સૂરત પઢ શકતે હો અગર ચાહો તો સુરહ કાફીરૂન પઢો

قُلْ يٰٓاَيُّهَا الْكٰفِرُوْنَ
لَآ اَعْبُدُ مَا تَعْبُدُوْنَ
وَلَآ اَنْتُمْ عٰبِدُوْنَ مَآ اَعْبُدُ
وَلَآ اَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُّمْ
وَلَآ اَنْتُمْ عٰبِدُوْنَ مَآ اَعْبُدُ
لَكُمْ دِيْنُكُمْ وَلِيَ دِيْنِ

- કુલ યા અય્યુલ કાફીરૂન લા, આઅબુદુ મા તઅબદૂન વલા અન્તુમ આબિદૂન મા અઅબુદ, વલા અન આબીદુમ મા અબંદતુમ વલા-અન્તુમ આબિદૂન મા આઅબુદ લકુમ દીનુકુમ

વલી યદીન.

(આપ ફરમા દીજીએ, અય કાફીરો ! મૈં નહી પૂંજતા હું ઉસે જીસે તુમ પૂજતે હો ઔર ન તુમ ઉસે પુજને વાલે હો, જીસે મૈં પૂજતા હું ઔર ન મેં પૂજને વાલા હું ઉસે જીસે તુમને પૂજા ઔર ન તુમ ઉસે પુજનેવાલે હો, જીસે મેં પૂજતા હું, તુમ્હારે લિએ તુમ્હારા દીન હે ઔર મેરે લીયે મેરા દીન હે.

સુરત પઢકર અલ્લાહુ અકબર કેહતે હુએ રૂકૂઅ મેં જાઓ, દોનો હાથો કી ઉંગલીયા ખોલ કર ઉનસે દોનો ઘુટનો કો પકડલો, પીઠ કો બીલકુલ સીધી રખ્ખો, હાથ પસલીયોં સે અલગ રહે ઔર પિંડલીયાં સીધી રહે, રુકૂ મેં તીન બાર યા સાત બાર રુકૂઅ કી તસ્બીહ ઈસ તરહ પઢો.

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيْمِ

સુબ્હા-ન-રબ્બિયલ અઝીમ.

(પાક હે મેરા રબ અઝમત વાલા.)

ઈસકે બાદ તસ્મીઅ પઢતે હુવે સીધે ખડે હો જાઓ ઔર તસ્મીઅ કે બાદ તહમીદ પઢો. - તસ્મીઅ

سَمِعَ اللّٰهُ لِمَنْ حَمِدَهٗ

સમિઅલ્લાહુ લિમન હમિદહ

(અલ્લાહ ને ઉસ કી સુન લી, જીસને ઉસકી તારીફ કી)

તહમીદ -

رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ

રબ્બના લકલ હમ્દ

(અય હમારે રબ! સબ તારીફ તેરે લિયે હે.)

ઈમામ સિર્ફ તસ્મીઅ પઢે ઔર મુકતદી સિર્ફ તહમીદ પઢે ઔર અકેલા નમાઝ પઢનેવાલા તસ્મીઅ ઔર તહમીદ દોનો પઢે. ફિર અલ્લાહુ અકબર કહેતે હુએ સિજદે મેં જાએ, પહેલે દોનો ઘૂંટને, ફિર દોનો હાથ, ફિર નાક, ફિર પેશાની જમીન પર રખ્ખે, ચેહરે કો દોનોં હથેલીયોં કે દરમિયાન ઔર અંગૂઠા કાન કે સામને રહે, હાથ કી ઉંગલીયાં મિલી રખ્ખે, તાકે સબ કે સર કિબ્લે કી તરફ રહે, કુહનિયાં પસલિયોં સે ઔર પેટ રાનોં સે અલગ રહે. કુહનિયાં ઝમીન પર મત બિછાઓ, સિજદે મે તીન બાર યા પાંચ યા સાત બાર ઈસ તરહ સિજદે કી તસ્બીહ કહો.

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْاَعْلٰى

સુબહા-ન રબ્બિયલ અઅ્લા

(પાક હય મેરા પરવરદિગાર, જો બહુત બુલંદ હે)

ઈસકે બાદ તકબીર યાની અલ્લાહુ અકબર કહેતે હુએ ઈસ તરહ ઉઠો કે પેહલે પેશાની ફિર નાક ફિર દોનો હાથ ઉઠે, સિજદે સે ઉઠકર સીધે બેઠ જાવો ફિર તકબીર કહેતે હુએ દુસરા સિજદા કરો ઔર ઈસ મેં ભી સિજદે કી તસ્બીહ તીન યા પાંચ યા સાત બાર પઢો. ફિર તકબીર કહેતે હુએ ઉઠો ઔર પંજો કે બલ હાથોં કો ઝમીન પર રખ્ખે બગૈર સીધે ખડે હો જાઓ ઔર ખડે હોકર હાથ બાંધલો ઔર બિસ્મિલ્લાહ ઔર સુરએ ફાતિહા ઔર કોઈ સૂરત પઢો. અગર ઈમામ કે પીછે હો તો કુછ ન પઢો, ખામોશ ખડે રહો.

قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ

اَللّٰهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ
وَلَمْ يُوْلَدْ
وَلَمْ يَكُنْ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ

સુરહ ઈખ્લાસ - કુલ હુવલ્લાહુ અહદ અલ્લાહુસ્સમદ લમ યલિદ વ લમ યુલદ વ લમ યકુલ્લહુ કુફુવન અહદ.

(કેહ દો અય મુહમ્મદ સલ. વો અલ્લાહ એક હે, અલ્લાહ બે-નિયાઝ હે, નહીં જના ઉસને કિસી કો ઔર ન વોહ જના ગયા ઔર નહીં હે ઉસકે બરાબર કોઈ !)

ફિર ઈસી કાયદેસે રુકુઅ, કૌમા ઔર દોનો સજદે કરે, દુસરે સિજદેસે સર ઉઠા કર બાયાં પાઉં બિછાકર ઉસ પર બૈઠ જાવો. દાયાં પાઉં ખડા રખ્ખો ઔર દોનો પાઉં કી ઉંગલીયોં કે સર કિબલે કી તરફ મોડ દો ઔર દોનોં હાથ રાનોં પર રખ્ખો ઈસ તરહ કે ઉંગલીયાં સીધી રહે ઔર તશહહુદ યાની અત્તહિય્યાત પઢો-

اَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ وَالصَّلَوٰتُ وَالطَّيِّبَاتُ اَلسَّلَامُ عَلَيْكَ اَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهٗ اَلسَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلٰى عِبَادِ اللّٰهِ الصّٰلِحِيْنَ ط اَشْهَدُ اَنْ لَّا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ ط

અત્તહિય્યાતુ લિલ્લાહિ વસ્સલવાતુ વ્વત્તયચ્યિબાતુ અસ્સલામુ અલૈ - ક અય્યુહન્નબીય્યુ વ રહમતુલ્લાહિ વ બર-કાતુહુ અર સલામુ અલૈના વ અલા ઈબાદિલ્લા હિસ્સાલિહીન અશ્હદુ અલ્લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહું વ અશ્હદુ અનન મુહંમદન અબ્દુહુ વ રસૂલુહ.

(તમામ ઈબાદતે, જો ઝુબાન, બદન ઔર માલ સે હો સકે અલ્લાહ હી કે લીએ હે, સલામ તુમ પર અય નબી (સલ.) ! ઔર અલ્લાહ કી રહમત ઔર ઉસ્કી બરકતે સલામતી હો હમ પર ઔર અલ્લાહ કે નેક બંદો પર, ગવાહી દેતા હું મેં કે અલ્લાહ કે સિવા કોઈ માઅબુદ નહીં ઔર મેં ગવાહી દેતા હું કે મુહંમદ સલ. ખુદા કે બન્દે ઔર ઉસકે રસુલ હેં.)

જબ અશ્હદુ અલ્લા ઈલા-હ. પર પહોંચો, તો સીધે હાથ કે અંગૂઠે ઔર બીચ કી ઉંગલીસે હલ્કા બાંધ લો ઔર ઉંગલીયાં ઔર ઉસકે પાસવાલી ઉંગલી કો બંધ કર લો, ફિર કલમે કી ઉંગલી ઉઠા કર ઈશારા કરો, આખિર તક હલ્કા બાંધે રખ્ખો.

તશહહુદ ખત્મ કરકે અગર દો રકઅત વાલી નમાઝ હે તો દુરૂદ શરીફ પઢો ઔર ઈસકે બાદ દુઆએ માસૂરહ પઢો - દુરૂદ શરીફ -

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰى اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ط

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَّعَلٰى اٰلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلٰى اِبْرَاهِيْمَ وَعَلٰى اٰلِ اِبْرَاهِيْمَ اِنَّكَ حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ط

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા મુહમ્મદિવ વ અલા આલિ મુહમ્મદિન કમા સલ્લયત અલા ઈબ્રાહીમ વ અલા આલિ ઈબ્રાહીમ ઈન્ન-ક હમીદુમ મજીદ અલ્લાહુમ્મ બારિક અલા મુહમ્મદિવ વ અલા આલિ મુહમ્મદિન કમા બારકત અલા ઈબ્રાહીમ વ અલા આલિ ઈબ્રાહીમ ઈન્નક હમીદુમ મજીદ.

(અય અલ્લાહ! રહમત ભેજ હઝરત મુહમ્મદ સલ. પર ઔર હઝરત મુહમ્મદ સલ. કી આલ પર જીસ તરહ તુને રહમત ભેજી હઝરત ઈબ્રાહીમ અ.સ. પર ઔર હઝરત ઈબ્રાહીમ અ.સ. કી આલ પર, બેશક તુ તારીફ કા હક્કદાર, બડી બુઝુર્ગીવાલા હે.

અય અલ્લાહ ! તુ બરકત ભેજ હમારે મુહમ્મદ સલ. પર ઔર હઝરત મુહમ્મદ સલ. કી આલ પર, જિસ તરહ તુને બરકત ભેજી હઝરત ઈબ્રાહીમ અ.સ. પર ઔર હઝરત ઈબ્રાહીમ અ.સ. કી આલ પર. (બેશક તુ તારીફ કા હક્કદાર હય, બડી બુઝુર્ગી વાલા હે)

દુઆએ – માસૂરહ

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ ظَلَمْتُ نَفْسِىْ ظُلْمًا كَثِيْرًا وَّاِنَّهٗ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ اِلَّا اَنْتَ فَاغْفِرْ لِىْ مَغْفِرَةً مِّنْ عِنْدِكَ وَارْحَمْنِىْ اِنَّكَ اَنْتَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ؕ

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની ઝલમતુ નફસી ઝુલમન કસીરંવ વલા યગ્ફિરૂઝ ઝુનૂ-બ ઈલ્લા અન-ત ફગ ફીરલી મગ્ફિરતમ મિન ઈન્દિક વરહમની ઈન્નક અન્તલ ગફૂરૂર્રહીમ

અય અલ્લાહ! મૈને અપની જાત પર બહોત ઝુલ્મ કિયા ઔર તેરે સિવા કોઈ ગુનાહો કા બખ્શને વાલા નહીં. તું મુજકો અપની ખાસ મગફેરત સે બખ્શ દે ઔર મુજ પર રહમ ફરમા, બેશક તું બખ્શ ને વાલા રહીમ હે)

ઈસ કે બાદ દાહની તરફ સલામ ફેરો, સલામ ફેરતે વકત દાહની તરફ કે ફરિશ્તો ઔર નમાઝીયોં કી નિય્યત કરો ફિર બાઈ તરફ સલામ કરો ઔર ઈસ તરફ કે ફરિશ્તોં ઔર નમાઝીયોં કી નિય્યત કરો ઔર અગર ઈમામ કે પીછે હો તો જીસ તરફ ઈમામ હો, ઉસ તરફ કે સલામ સે ઈમામ કી ભી નિય્યત કરો ઔર ઈમામ અપને સલામોં મે મુકિતદિયોં કી નિય્યત કરે ઔર જો શખ્સ તન્હા નમાઝ પઢ રહા હો વો દોનો સલામોં મેં સિર્ફ ફરિશ્તો કી નિય્યત કરે.

સલામ કે લફઝ યે હે

اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ ؕ

અસ્સલામુ અલયકુમ વ રહમતુલ્લાહ

(તુમ પર સલામતી હો ઔર અલ્લાહ કી રહમત)

અગર ઈમામ કે પીછે નમાઝ પઢ રહે હો ઔર દુઆએ માસૂરહ ઈસ્સે પેહલે ખત્મ હો જાએ, તો ઈમામ કા ઈન્તિઝાર કરકે ઉસકે સાથ સલામ ફેરો.

યેહ દો રકઅત વાલી નમાઝ ખત્મ હુઈ ઔર અગર તીન યા ચાર રકઅત વાલી ફર્ઝ નમાઝ હે, તો

અત્તહિય્યાત પઢકર ફૌરન તકબીર કેહતે હુવે ખડે હો જાઓ ઔર સિર્ફ બિસ્મિલ્લાહ, અલ-હમ્દુ શરીફ પઢો, સુરત ન મિલાઓ ઔર અગર ઈમામ કે પીછે હો તો કુછ ન પઢો. ખામોશ ખડે રહો. અપની નિય્યત કે મુતાબિક એક યા દો રકઅત પઢકર રુકૂઅ-સજદે કરકે બૈઠ જાઓ ઔર અત્તહિય્યાત દુરૂદ શરીફ ઔર દુઆએ માસુરહ પઢકર દોનોં તરફ સલામ ફેર કર નમાઝ ખત્મ કરો.

નમાઝે વિત્ર કી આખરી રકઅત મેં દુઆએ કુનૂત પઢે

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْتَعِيْنُكَ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنُؤْمِنُ بِكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْكَ وَنُثْنِيْ عَلَيْكَ الْخَيْرَ وَنَشْكُرُكَ وَلَا نَكْفُرُكَ وَنَخْلَعُ وَنَتْرُكُ مَنْ يَّفْجُرُكَ اَللّٰهُمَّ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَلَكَ نُصَلِّيْ وَنَسْجُدُ وَاِلَيْكَ نَسْعٰى وَنَحْفِدُ وَنَرْجُوْا رَحْمَتَكَ وَنَخْشٰى عَذَابَكَ اِنَّ عَذَابَكَ بِالْكُفَّارِ مُلْحِقٌ ؕ

ઈલાહી ! હમ તુજસે મદદ ચાહતે હેં ઔર તુજસે મુઆફી માંગતે હે, ઔર તુજ પર ઈમાન લાતે હેં ઔર તુજ પર ભરોસા રખતે હે, ઔર તેરી બહુત અચ્છી તઅરીફ કરતે હે ઔર તેરા શુક્ર કરતે હે ઔર તેરી નાશુકરી નહી કરતે ઔર અલગ કરતે હે ઔર છોળતે હે ઉસ શખ્સ કો જો તેરી નાફરમાની કરે.

ઈલાહી ! હમ તેરી હી ઈબાદત કરતે હે ઔર તેરે હી લિયે નમાઝ પઢતે હે ઔર સજદહ કરતે હે ઔર તેરી હી તરફ દૌડતે હે ઔર ખિદમત કે લિયે હાઝિર હોતે હે ઔર તેરી રહમત કે ઉમ્મીદવાર હે ઔર તેરે અઝાબ સે ડરતે હે, બેશક તેરા અઝાબ કાફિરો કો મિલનેવાલા હે.

ફાયદા : ફર્ઝ નમાઝ કે બાદ ખાસ તૌર સે દુઆ કુબૂલ હોતી હે. સલામ ફેર કર અલ્લાહ તઆલા સે અપની દીની વ દુન્યવી હાજતો ઔર ઝુરૂરતોં કા સવાલ કરો.

દુઆ કે આદાબ

દુઆ કે પાંચ આદાબ હેં. (૧) દોનો હાથ સીને કે સામને રખના (૨) દોનો હાથો કે દરમ્યાન થોડા સા ફાસલા રખના (૩) અવ્વલ ઔર આખિર મેં દુરૂદશરીફ પઢના (૪) હર લફઝ કો તીન બાર કહેના (૫) ચુપકે દુઆ માંગના, આવાઝ સે દુઆ માંગના જાઈઝ હે. ચુપેકે દુઆ માંગના અફઝલ હે.

દાએ બાએ કી ફઝીલત ઔર આદાબઃ

૧. હર ઉમ્દા ઔર અચ્છા કામ દાએ જાનિબ દાએ હાથ સે કરના. મસલન ખાના, પીના, કિતાબ ઉઠાના, કિસી કો કુછ દેના યા લેના.

૨. હર ગન્દે ઔર ખરાબ કામ બાએ જાનિબ ઔર બાએ હાથ સે કરના. મસલન નાક સાફ કરના, જૂતા ચંપલ ઉઠાના, ઈસ્તિન્જા વગૈરા કરના.

સલામ વ મુસાફહા : સલામ કો રીવાજ દે, સલામ સે આપસ મેં મુહબ્બત બઢતી હે. મુસાફહા કરને સે સલામ કી તકમીલ હોતી હે અલ્લાહ તઆલા દોનો કી મગફિરત ફરમા દેતે હે. હાથો કો

અલગ કરને સે પહેલે મુસાફહા કે વકત યે પઢે. યગ ફિરૂલ્લાહુ લના વલકુમ. (મગફિરત કરે અલ્લાહ હમારી ઔર તુમ્હારી)

આદાબે તિલાવતે કુર્આને પાક :

૧. પાક સાફ હોના ૨. બા વુઝૂ હોના ૩. કુર્આન પઢને વકત બહુત હી અદબ કે સાથ બૈઠના ૪. કુર્આન શરીફ કે સાથ રેહલ કા હોના ૫. કુર્આન શરીફ કે સાથ જુઝદાન કા હોના. ૬. તઅવ્વુઝ વ તસમીયહ સે શરૂ કરના. ૭. કુર્આન મજીદ પઢને કે દરમ્યાન બાતે ન કરના ૮. અગર બાતે કરે તો સીર્ફ તઅવ્વુઝ પઢકર શરૂ કરે. ૯. પઢનેવાલા દિલસે યે ખ્યાલ કરે કે અલ્લાહ તઆલાને કહા હે સુનાઓ કૈસા સુનાતે હો ૧૦. સુનને વાલા દિલ મેં ખ્યાલ કરે કી અલ્લાહ તઆલા કા કલામ પઢા જા રહા હે ઈસકો બહોત હી ગૌર સે સુને.

દુઆ

૧. અલ્લાહુ લા ઈલાહ ઈલ્લા હુવલ હય્યુલ કય્યૂમ, અલિફ લામ મીમ, અલ્લાહુ લાઈલાહ ઈલ્લા હુવલ હય્યૂ કય્યુમ વ અનતિલ વુજૂહ લિલ હય્યિ કય્યૂમ.

૨. લા ઈલાહ ઈલ્લા અન્ત સુબ્હાનક ઈન્ની કુન્તુ મિનઝઝાલીમીન.

૩. યા અહદસ્સમદલ્લઝી લમ યલિદ વલમ યૂલદ વલમ યકુલ્લહુ કુફુવન અહદ.

૪. રબ્બના ઝલમના અન ફુસના વઈલ લમ તગ ફિર લના વતર હમ્ના લ ન કુનન્ન મિનલ ખાસિરીન.

૫. રબ્બનગ ફીર લના વતુબ અલયના ઈન્નક અન્તત તવ્વાબુર રહીમ

૬. રબ્બિગ ફિર વરહમ વ અન્ત ખયરૂર રાહિમીન.

૭. રબ્બિગ ફિર વરહમ વતજાવઝ અમ્મા તઅલમુ ઈન્નક અન્તલ અ-અઝઝુલ અકરમ.

૮. અલાહુમ્મ ઈન્નક અફુવ્વુન કરીમુન રહીમુન તુહીબ્બુલ અફવ ફઅ્ફુ અન્ના યા કરીમ.

૯. અલ્લાહુમ્મ મુસર્રિફલ કુલૂબ સર્રિફ કુલૂબના અલા તાઅતિક યા મુકલ્લિબલ કુલૂબિ, સબ્બિત કુલૂબના અલા દીનિક.

૧૦. અલ્લાહુમ્મ ઈન્ન કુલૂબના વ નવા સીયના વ જવા રિહના બિયદિક લમ તુમલ્લિકના મીન્હા શયઅત. ફઈઝા ફઅલત ઝાલિક બિના ફકુન અન્ત વલીય્યના વહદિના ઈલા સવા ઈસ્સબીલ.

૧૧. અલ્લાહુમ્મ અરિનલ હક્ક હક્કંવ વરઝુકના ઈત્તબા-અહ, વ અરિનલ બાતિલ બાતિલંવ વરઝુકના ઈજતિનાબહ.

૧૨. અલ્લાહુમ્મર ઝુકના હુબ્બક વ હુબ્બ રસૂલિક વ હુબ્બ મંય્યન ફઉના હુબબહુ ઈન્દક યા હય્યુ યા કય્યૂમ બિરહમતિક નસ્તગીસુ નસ્તગફિરુક.

૧૩. રબ્બના વ નસ્અલુક ત્ત વબત વ અસ્લિહ લના શઅ્નના કુલ્લહુ વ લા તકિલ્ના ઈલા અન્ફુસિના તરફત ઐન. ફઈન્નક ઈન તકિલ્ના ઈલા અનફુસિના તકિલ્ના ઈલા દઅફીંવ વ અવરતિંવ વઝનબીંવ વ ખતિઆહ.

૧૪. અલ્લાહુમ્મ લા સહલ ઈલ્લા મા જઅલતહુ સહલંવ વ અન્ત તજઅલુલ હઝન સહલન ઈઝા શીઅત.

૧૫. લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુલ

હલીમુલ કરીમ સુબ્હાનલ્લાહી રબ્બિલ અરશીલઅઝીમ. અલ્હમ્દુલિલ્લાહી રબ્બિલ આલમીન. નસ્અલુક મુજિબાતિ રહમતિક વ અઝાઈમ મગફિરતિક, વલ ગનીમત મિન કુલ્લિી બિરરિંવ, વસ્સલામત મિન કુલ્લિ ઈસમિન લા તદઅલી ઝન્બન ઈલ્લા ગફરતહુ યા અરહમર રાહિમીન વલા હમ્મન ઈલ્લા ફર્રજતહુ વલા હાજતન હિય લક રિઝન ઈલ્લા કઝયતહા યા અરહમર રાહિમીન.

૧૬. ઈલયક રબ્બી ફહબ્બિબના વફી અન્ફુસિના લક રબ્બી ફજલ્લિલ્ના. વફી અઅ્યુનિન્નાસિ ફઅઅ્ઝિમ્ના વ મીન સય્યિઈલ અખ્લાકિ ફજન્નિબના વઅલા સાલિહિલ અખ્લાકિ - ફકવવિ મના. વ અલ સ્સિરાતિલ મુસ્તકીમિ ફસબ્બિતના વ અલલ અઅ્દા-ઈક વ અઅ્દા ઈલ ઈસ્લામિ ફન્સુરના .

૧૭. અલ્લાહુમ્મ ન્સુરના વલા તન્સુર અલયના અલ્લાહુમ્મ મકુરલના વલા તમકુર અલયના. અલ્લાહુમ્મઝિદના વલા તનકુસના વલા તુસલ્લિત અલયના મલ્લા યરહમુના.

૧૮. અલ્લાહુમ્મશરહ સુદૂરના લિલ ઈસ્લામ

૧૯. અલ્લાહુમ્મ જ અલ્ના મિન રાંશિ દીન.

૨૦. અલ્લાહુમ્મ હબ્બિબ ઈલયનલ ઈમાન વઝય્યિનહુ ફી કુલૂબિના વકર્રિહ ઈલયનલ કુફ્ર વલ ફુસૂક વલ ઈસ્યાન.

૨૧. અલ્લાહુમ્મ લકલ હમ્દુ અન્ત કય્યીમુસ્સમાવાતિ વલ અર્દિ વમન ફી હિન્ન વલકલ હમ્દુ અન્ત નુરૂસ્સમાવાતી વલ અર્દી વમન ફી હીન્ન. વલકલ હમ્દુ અન્ત મલિકુસ્સમાવાતિ વલ અર્દિ વમન ફી હિન્ન. વલકલ હમ્દુ અન્તલ હક્કુ વઅ્દુક લ હક્કુ વલિકાઉક હક્કુંવ વલ જન્નતુ હકકુંવ વન્નારૂ હક્કુંવ વન્નબિય્યુન હકકુંવવ મુહમ્મદુન હક્કુંવ વસ્સાઅતુ હક્કુન.

અલ્લાહુમ્મ લક અસ્લમ્તુ વ બિક આમન્તુ વ અલયક તવક્કલતુ, વઈલયક અનબ્તુ વ બિક ખાસમતુ વઈલયક હાકમતુ, ફગફિરલી મા કદમ્તુ, વમા અસરરતુ, વમ્ અઅલન્તુ વમા અન્ત અઅલમુ બિહી મિન્ની અન્તલ મુકદિમુ વ અન્તલ મુઅખ્ખિરૂ લા ઈલાહ ઈલ્લા અન્ત વલા ઈલાહ ગયરૂક.

૨૨. લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુલ મલિકુલ હક્કુલ મુબીન મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહી સાદિકુલ વઅદિલ અમીન.

૨૩. યા વાહિદુ, યા અહદુ યા વાજિદુ, યા જવ્વાદુ ઈન્ફઅ્ની મિન્ક બિ નફહતિન ખયરિન ઈન્નક અલા કુલ્લિ શય્ઈન કદીર.

૨૪. અલ્લાહુ હફીઝુન લતીફુન કદીમુન અઝલિય્યુન હય્યુન કય્યુમુલ લાયનામુ.

૨૫. અલ્લાહુમ્મ અન્ત રબ્બી લાઈલાહ ઈલ્લા અન્ત ખલકતની વઅના અબ્દુક, વ અન અલા અહદિક વ વઅદિક મસ્તતઅતુ અઉઝુબિક મિન શર્રિ મા સનઅતુ અબૂઊ લક બિનિઅમતિક અલય્ય વ અબુઉ બિઝન્બી ફગફિરલી ફઈન્નહુ લા યગફિરૂઝઝુનુબ ઈલ્લા અન્ત.

૨૬. કુલિ લ્લાહુમ્મ માલિકલ મુલ્કિ તુઅતિલ મુલ્ક મન તશાઉ, વ તનઝિઉલ મુલ્ક મિમ્મન તશાઉ વ તુઈઝઝુ મન તશાઉ વતુઝિલ્લુ મન તશાઉ બિયદિકલ ખયર, ઈન્નક અલા કુલ્લિ શયઈન કદીર.

૨૭. અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અઊઝુબિક મિનલ હમ્મિ વલ હુઝનિ, વઅઊઝુબિક

મિનલ અજઝિ વલ કસલિ. વઅઊઝુબિક મિનલ બુખ્લિ વલ જુબ્નિ અવઊઝૂબિક મિન ગલબતિદ દયનિ-વ-કહરિ રિંજાલ.

૨૮. અલ્લાહુમ્મકફિના બિહલાલિક અન હરામિક વ અગ્નિના બિફઝલિક અમ્મન સિવાક.

૨૯. અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન અબ્દિક - વ રસૂલિક - વ અલલ મુઅમિનીન વલ મુઅમિનાત વલ મુસ્લિમીન વલ મુસ્લિમાત.

૩૦. અલ્લાહુમ્મ અન્તસ્સલામ, વમિન્કસ્સલામ વ ઈલયક યરજીઉ સ્સલામ હય્યિના રબ્બના બિસ્સલામ વ અદખિલના જન્નત દારસ્સલામ તબારક રબ્બના વતઆલયત યા ઝલ જલાલિ વલ ઈકરામ. અલ્લાહુમ્મર્ઝુકની શહાદતન ફી સબીલિક વજઅલ મવતી - બિ-બલદિ રસૂલિક.

૩૧. અલ્લાહુમ્મજ અલ કુબૂરહુમ મિન રિયાઝિલ જન્નહ.

૩૨. રબ્બના વજઅલ્ના મુસ્લિમંયની લક, વમિન ઝુર્રિય્યતિના ઉમ્મતમ્મુસ્લિમતલ્લક વ અરિના મનાસિકના વતુબ અલયના ઈન્નક અનત ત્તવ્વાબુર રહીમ

૩૩. રબ્બના આતિના ફિદ દુન્યા હસનતંવ વફિલ આખિરતિ હસનતંવ વકિના અઝાબન્નાર.

૩૪. રબ્બના અફરિગ અલયના સબ્રંવ વસબ્બિત અકદામના વન સુરના અલલ કવમિલ કાફિરીન.

૩૫. રબ્બના લા તુઆખિઝના ઈન્નસીના અવ અખ્તઅના.

૩૬. રબ્બના વલા તહમિલ અલયના ઈસરન કમા હમલતહુ અલલ લઝીન મિન કબ્લિના.

૩૭. રબ્બના વલા તુહમ્મિલના માલા તાકત લના બિહ-વઅફુ અન્ના વગ્ફિર લના વરહમ્ના અન્ત મવલાના ફન્સુરના અલલકવમિલકાફિરીન.

૩૮. રબ્બના લા તુઝિગ કુલૂબના બઅદઈઝ હદયતના વહબલના મિલ લદુન્ક રહમતન ઈન્નક અન્તલ વહહાબ.

૩૯. રબ્બના ઈન્નક જામિઉ ન્નાસી લિયવમિલ લા રયબફીહી ઈન્નલ્લાહ લા યુખ્લિફુલ મીઆદ.

૪૦. રબ્બના ઈન્ના આમન્ના ફગફિરલના ઝુનૂબના વ કિનાઅઝા બન્નાર.

૪૧. રબ્બના આમન્ના બિમા અન્ઝલત વત્તબઅનર રસુલ ફકતુબના મઅશશાહિદીન.

૪૨. રબ્બનગ ફિરલના ઝુનૂબના વઈસ્રાફના ફી અમરિના વસબ્બિત અકદામના વન્સુરના અલલ કવમિલ કાફિરીન.

૪૩. રબ્બના મા ખલકત હાઝા બાતિલન સુબ્હાનક ફકિના અઝાબન્નાર.

૪૪. રબ્બના ઈન્નક મન તુદખિલિન્નાર ફકદ અખ્ઝયતહુ વમા લિઝઝાલિમીન મિન અન્સાર.

૪૫. રબ્બના ઈન્ના સમિઅના મુનાદિય્ય મંય્યુનાદિ લિલ ઈમાની અન આમિનૂ બિરબ્બિકુમ ફઆમન્ના.

૪૬. રબ્બના ગફિરલના ઝુનૂબના વકફ્ફિર અન્ના સય્યિઆતિના વતવફ્ફના મઅલ અબરાર.

૪૭. રબ્બના વઆતિના મા વઅત્તતના અલા રુસુલિક વલા તુખઝિના યવમલ કિયામતિ ઈન્નક લાતુખ્લિફુલ મીઆદ.

૪૮. રબ્બના આમન્ના ફકતુબના મઅ શ્શાહિદીન.

૪૯. રબ્બના અન્ઝિલ અલયના મા ઈદતમ મિનસ્સમાઈ તકૂનુ લના ઈદલ્લિ અવ્વલિના વ આખિરિના વ આયતમ મિન્ક વરઝુકના વ અન્ત ખયરૂર રાઝિકીન.

૫૦. રબ્બના ઝલમના અન્ફુસના વઈલ્લમ તગ ફિરલના વતરહમ્ના લનકુનન્ન મિનલ ખાસિરીન.

૫૧. રબ્બના લા તજઅલના મઅલ કવમિઝ ઝાલિમીન.

૫૨. રબ્બનફતહ બયનના વ બયન કવમિના બિલ હક્કિ વ અન્ત ખયરૂલ ફાતિહીન.

૫૩. રબ્બના અફરિગ અલયના સબ્રંવ વતવફફના મુસ્લિમીન.

૫૪. રબ્બના લા તજઅલના ફિતનતલ લિલ કવમિઝઝાલિમીન વનજ્જિના બિરહમતિક મિનલ કવમિલ કાફિરીન.

૫૫. રબ્બના ઈન્નક તઅલમુ મા નુખ્ફી વમા નુઅલિનુ વમા યખ્ફા અલલ્લાહિ મિન શયઈન ફીલ અર્દિ વલા ફિસ્સમાઈ.

૫૬. રબ્બના વ તકબ્બલ દુઆઅ.

૫૭. રબ્બન ગફિરલી વલિવા લિદય્ય વલિલ મુઅમિનીન યવમ યકૂમુલ હિસાબ.

૫૮. રબ્બના આતિના મિલ લદુન્ક રહમતંવ વ હય્યિ અૂલના મિન અમ્રરિના રશદા.

૫૯. રબ્બના ઈન્નના નખાફુ અય્યફરૂત અલયના અવ અંય્યતગા.

૬૦. રબ્બુનલ્લઝી અઅતા કુલ્લ શય્ઈન ખલકહુ સુમ્મ હદા.

૬૧. રબ્બના આમન્ના ફગ્ફિરલના વરહમ્ના વ અન્ત ખયરૂ ર્રાહિમીન.

૬૨. રબ્બના હબ લના મિન અઝવાજિના વઝુર્રિય્યાતિના કુર્રત અઅ્યુનિ વ્વજઅલ્ના લિલ મુત્તકીન ઈમામા.

૬૩. રબબના ગફિરલના ઈન્નક લગફુરૂન શકુર.

૬૪. રબ્બનસ્રિફ અન્ના અઝાબ જહન્નમ ઈન્ન અઝાબહા કાન ગરામા, ઈન્નહા સાઅત મુસ્તકરરંવ વ મુકામા.

૬૫. રબ્બના વસિઅત કુલ્લ શય્ઈર રહમતંવ વ ઈલ્મન ફગફિર લિલ્લઝીન તાબુ વત્તાબઉ સબીલક વકિહિમ અઝાબલ જહીમ.

૬૬. રબ્બના વઅદખિલ્હુમ જન્નાતિ અદનિ નિલ્લતી વ અત્તહુમ વમન સલહ મિન આબાઈહિમ વ અઝવાજિહીમ, વઝુર્રિય્યાતિ હિમ. ઈન્નક અન્તલ અઝીઝુલ હકીમ. વકિહિમુસ્સય્યિઆતિ વમન તકિસ્સય્યિઆતિ યવમઈઝિન ફકદરહિમતહુ વઝાલિક હુવલ ફવઝુલ અઝીમ.

૬૭. રબ્બનગફિરલના વલિ ઈખવાનિ ન લ્લઝીન સબકૂના બિલ ઈમાની વલા તજ અલ ફી કુલૂબીના ગિલ્લલ્લિલ્લઝીન આમનૂ.

૬૮. રબ્બના અલયક તવક્કલના વઈલયક અનબ્ના વઈલયકલ મસીર.

૬૯. રબ્બના લા તજઅલના ફીતનતલ લિલ્લઝીન કફરૂ વગફિર્લના રબ્બના ઈન્નક અન્તલ અઝીઝુલ હકીમ.

૭૦. રબ્બના અતમિમ લના નૂરના વગ્ફિરલના ઈન્નક અલા કુલ્લિ શયઈન કદીર.

૭૧. યા અરહમર રાહિમીન, યા અરહમર રાહિમીન, યા અરહમર રાહિમીન.

૭૨. રબ્બિ લા તઝરની ફરદ વ અન્ત ખયરુલ વારિસીન.

૭૩. રબ્બી હબ્લી મિલ લદુનક ઝુર્રીય્યતન તૈય્યિબતન ઈન્નક સમીઉદ દુઆઅ્.

૭૪. રબ્બી હબ્લી મિનસ્સાલિહીન.

૭૫. રબ્બી હબ્લી હુકમંવ વઅલહિકની બિસ્સાલિહીન.

૭૬. રબ્બી ઝિદની ઈલ્મા.

૭૭. રબ્બી અન્ઝિલની મુન્ઝલમ મુબારકવ વ અન્ત ખૈરૂલ મુન્ઝિલીન.

૭૮. રબ્બિજઅલની મુકીમસ્સલાતી વમિન ઝુર્રિય્યતી રબ્બના વતકબ્બલ દુઆઅ્.

૭૯. રબ્બી અદ્ખિલ્ની મુદખલ સિદ્કિંવ વ અખ્રિજની મુખ્રજ સિદ્કિંવ વજ્અલની મિલ લદુન્ક સુલ્તાનન નસીરા.

૮૦. અલ્લાહુમ્મ હાસિબ્ની હિસાબંય યસીરા (ત્રણ વાર પઢવું)

૮૧. અલ્લાહુમ્મ અજિરની મિનન્નાર. (ત્રણ વાર પઢવું)

૮૨. અલ્લાહુમ્મ ખયરમ્મિન્હા અજિરની ફી મુસીબતી વખલુફ્લી ખૈયરમ્મમિન્હા.

૮૩. અલ્લાહુમ્મગ ફિરલી ઝમ્બી, વ વસ્સિઅલી ફી દારી, વ બારિકલી ફી રિઝકી.

૮૪. અલ્લાહુમ્મગ ફિરલી વરહમ્ની, વ આફિની વહદિની, વરઝુકની.

૮૫. અલ્લાહુમ્મ બારિકલી ફીલ મૌત વફીમા બઅ્દલ મૌત (ત્રણ વાર પઢવું)

૮૬. અલ્લાહુમ્મ ઈહદિનસ્સિરાતલ્મુસ્તકીમ, સિરાતલ્લઝીન અન્અમ્ત અલયહિમ મિનન્નબિય્યીન, વસ્સિદ્દીકીન વશ્શુહદાઈ વસ્સાલિહીન વ હસુન ઉલા ઈક રફીકા.

૮૭. અલ્લાહુમ્મઅહદિન્નાસ જમીઆ.

૮૮. યા હય્યુ, યા કય્યૂમ બિરહમતિક અસ્તગીષ.

૮૯. યા વાસિઅલ ફઝલિ ઈગ્ફિરલી.

૯૦. અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસ અલુક ઈલ્મન નાફિઅંવ વ રિઝકવ વાસિઅંવ વ અમલમ્ મુતકબ્બલંવ વ શિફાઅમ મિન કુલ્લિ દાઅ.

૯૧. અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસ્અલુકલ હુદા વત્તુકા વલઅફાફ વલગિના.

૯૨. અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસઅલુકલ અફવ વલ આફિયત ફીદ દુન્યા વલ આખિરહ

૯૩ અલ્લુહમ્મ ઈન્ની અસ્અલુક બરકતન ફી ઉમરી વ સિહહતન ફી બદની વ રાહતન ફી મઈશતી વ વુસ્અતન ફી રિઝકી વ ઝિયાદતન ફી ઈલ્મી વ સબ્બિતના અલલ ઈમાન.

૯૪. અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની ઝલમતુ નફસી ઝુલમન કષીરંવ વલા યગફિરૂઝ ઝુનૂબ ઈલ્લા અન્ત ફગ્ફિરલી મગ ફિરતમ મિન ઈન દિક વરહમની ઈન્નક અન્તલ ગફૂરૂર્રહીમ.

૯૫. અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અઉઝુબિક મિન અઝાબિ જહન્નમ-વ-અઊઝુબિક મિન અઝાબિલ કબ્રિ વ અઊઝુબિક મિન ફિત્નતિલ મસીહિદદજ્જાલ.

૯૬. અલ્લાહુમ્મ ફાતિરસસમાવાતિ વલ અરદિ અન્ત વલિય્યી ફીદ દુન્યા વલ આખિરહ તવફફની મુસ્લિમંવ વ અલહિકની બિસ્સાલિહીન.

૯૭. અલ્લાહુમ્મ આફિના વનજ્જિના મિન કુલ્લિ બલા ઈદ દુન્યા વ અઝાબિલ

આખિરહ.

૯૮. અલ્લાહુમ્મ અહસિન આકિબતિના ફી ઉમુરી કુલ્લિહા-વ-અજિરના મિન ખિઝયિદ દુન્યા-વ-અઝાબિલ આખિરહ.

૯૯. અલ્લાહુમ્મગફિરલી ઉમ્મત મુહમ્મદિન સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ.

અલ્લાહુ મ્મરહમ ઉમ્મત મુહમ્મદિન સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ.

અલ્લાહુમ્મ તજાવઝ અન ઉમ્મતિ મુહમ્મદિન સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ.

અલ્લાહુમ્મફતહ લિ ઉમ્મત મુહમ્મદિન સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ.

અલ્લાહુ મ્મનસુર ઉમ્મત મુહમ્મદિન સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ.

અલ્લામુઅસ્લિહ ઉમ્મત મુહમ્મદિન સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ.

અલ્લાહુમ્મ-ફર્રિજ-અન ઉમ્મતિ મુહમ્મદિન સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ.

૧૦૦. અલ્લાહુમ્મ બારીકલહુમ ફીમા રઝકતહુમ વગફિરલહુમ વર હમ હુમ.

૧૦૧ અલ્લાહુમ્મ રબ્બિર હમ હુમા કમા રબ્બયાની સગીરા.

૧૦૨. અલ્લાહુમ્મગ ફિરલહુમ વરહમહુમ વ સકિનહુમ ફિલ્જન્નાતિ.

૧૦૩. રબ્બના તકબ્બલ મિન્ના ઈન્નક અન્તસ સમીઉલ અલીમ. વતુબ અલયના ઈન્નક અન્તત તવ્વાબુર રહીમ.

મસ્નૂન દુઆએ

(૧) સુબ્હ સોકર ઉઠને કી દુઆ :

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ اَحْیَانَا بَعْدَ مَآ اَمَاتَنَا وَاِلَیْهِ النُّشُوْرُ

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહી લ્લઝી અહયાના બઅદ મા અમાતના વ ઈલયહિ ન્નુશૂર

તરજુમા : તમામ તઅરીફે ઉસ અલ્લાહ તઆલા કે લિયે હે જિસ્ને મૌત કે બાદ ઝિંદગી અતા ફરમાઈ ઔર દો-બારા ઉસીકી તરફ જાના હે.

(૨) સુબ્હ કે વકત કી દુઆ :-

بِسْمِ اللّٰهِ الَّذِیْ لَا یَضُرُّ مَعَ اسْمِهٖ شَیْءٌ فِی الْاَرْضِ وَلَا فِی السَّمَآءِ وَهُوَ السَّمِیْعُ الْعَلِیْمُ (ترمذی)

બિસ્મિલ્લાહિલ્લઝી લા યદુર્રુ મઅ ઈસ્મિહી શયઉન ફીલ અર્દી વલા ફીસ્સમાઈ વહુવસ સમીઉલ્અલીમ.

તરજુમા : ઉસ અલ્લાહ કે નામ કે સાથ જીસ્કે નામ કે સાથ કોઈ ચીઝ નુકશાન નહી પહોંચાતી. જમીન મેં ઔર આસેમાન મેં ઔર વો સબકુછ સુન્ને ઔર જાનનેવાલા હે.

ફાયદા : જો શખ્સ સુબ્હ શામ તીન-તીન મરતબા પઢે અલ્લાહ તઆલા ઉસે હર બલાસેં નુકશાની સે મહફુઝ રખ્ખેગા.

(૩) અઊઝુ બિ કલિમાતિલ્લાહિ ત્તામ્માતિ મિન શર્રિ મા ખલક

તરજુમા : મેં અલ્લાહ કે કલિમાતે તામ્મહકી પનાહ લેતા હું ઉસકી હર મખલૂક

કે શર સે.

ફાયદા : સુબ્હ શામ તીન-તીન બાર પઢે અલ્લાહ તઆલા ઉસકો હર મખલૂક સે ખુશૂશન સાપ-બીચ્છુ ઔર જહરીલે જાનવર કે કાટનેસે બચાયેગેં.

(૪) રદીતૂ બિલ્લાહિ રબ્બંવ વબિલ ઈસ્લામિ દીનંવ વબિમુહમ્મદિન નબિય્યા (સલ.)

તરજુમા : મેં ને અલ્લાહ કો રબ ઔર ઈસ્લામકો દીન ઔર મુહમ્મદ (સલ.) કો નબી તસ્લીમ કર લિયા ઔર મેં ઈસ પર રાઝી હું.

ફાયદા : જો શખ્સ સુબ્હ શામ ૩-૩ મરતબા યે દુઆ પઢેગા અલ્લાહ તઆલા પર ઈસ શખ્સ કા હક હૈ કે વોહ ઉસે કયામત કે દિન રાઝી ઔર ખૂશ કરદે.

(૫) સુબ્હ સામ તીન તીન મરતબા :- અલ્લાહુમ્મ આફિની ફી બદની અલ્લાહુમ્મ આફિની ફી સમઅી, અલ્લાહુમ્મ આફિની ફી બસરી લાઈલાહ ઈલ્લા અન્ત.

તરજુમા : અય અલ્લાહ તુ મુઝે જિસમાની શિહત વ આફીયત અતા ફરમા, અય અલ્લાહ તું મેરી કુવ્વતે સમાઅત (સુનનેકી) મેં આફિયત વ સલામતી અતા ફરમા, અય અલ્લાહ તું મેરી કુવ્વતે બિનાઈ મેં (દેખને કી) આફિયત સલામતી અતા ફરમા, તેરે સિવા કોઈ મા'અબૂદ નહીં હૈં.

ફાયદા : ઈ.અ. અલ્લાહ બદન કી, આંખો કી ઔર કાનોકો તંદુરસ્તી મિલેગી.

(૬) જો શખ્સ યેહ દો આયતે આયતુલ કુર્સી, સૂરએ ગાફીર કી શુરૂ કી તીન આયતેં સુબ્હ કો પઢે તો શામ તક તમામ બલાસે મહફૂઝ રહેગા ઔર અગર શામકો પઢલે તો સુબ્હ તક તમામ આફતો સે બચા રહે.

(૭) ફઈન તવલ્લવ ફકુલ હસ્બિયલ્લાહુ લા ઈલાહ ઈલ્લા હુવ અલય હિ તવકકલતુ વહુવ રબ્બુલ અર્શિલ અઝીમ. સુબ્હ સામ ૭-૭ મરતબા પઢે.

તરજુમા : અલ્લાહ મેરે લિયે કાફી હૈ ઈસ્કે સિવા કોઈ ઈબાદત કે લાયક નહીં, ઉસ પર મેંને ભરોસા કીયા ઔર વહી અર્શે અઝીમ કા માલિક હૈ.

ફાયદા : હદીસેપાક મેં આયા હૈ જો શખ્સ સુબ્હ શામ સાત મરતબા યે દુઆ પઢેગા અલ્લાહ તઆલા ઉસકો દુન્યા વ આખિરત કે તમામ ગમોસે, આફતોસે બચા લેગા.

(૮) સચિદુલ ઈસ્તિગફાર :-

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ رَبِّيْ لَآ اِلٰهَ اِلَّآ اَنْتَ خَلَقْتَنِيْ وَ اَنَا عَبْدُكَ وَاَنَا عَلٰى عَهْدِكَ وَ وَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ اَعُوْذُبِكَ مِنْ شَرِّ مَاصَنَعْتُ اَبُوْءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ وَاَبُوْءُ بِذَنْبِيْ فَاغْفِرْ لِيْ فَاِنَّهٗ لَايَغْفِرُ الذُّنُوْبَ اِلَّآ اَنْتَ ۔ (مشکوٰۃ)

અલ્લાહ હુમ્મ અન્ત રબ્બી, લાઈલાહ ઈલ્લાઅન્ત ખલકતની વઅન અબ્દુક વઅન અલા અહદિક વવઅદિક મસતતઅતુ અઊઝુબિક મિન શર્રિ મા સનઅતુ. અબૂઉ લક બિનિઅમતિક અલય્ય, અબૂઉ બિઝમ્બી, ફગ્ફિરલી ફઈન્નહુ લાયગ ફિરુઝઝુનૂબ ઈલ્લા અન્ત. (મિશ્કાત)

તરજુમા :- અય અલ્લાહ તુ મેરા રબ હે, તેરે સિવા કોઈ ઈબાદત કે લાયક નહી, તુને હી મુઝે પેદા કીયા હે ઔર મે તેરા હી બંદા હું, મેં જિતના મુઝસે હો સકતા તેરે વઅદે પર ઔર અહદ પર કાયમ હું, મેં અપને કીયે કે શર સે તેરી પનાહ માંગતા હું, મુંજ પર જો તેરી નેઅમતે હય ઈનકા મેં ઈકરાર કરતા હું ઔર અપને ગુનાહો કા ભી એ'તરાફ કરતા હું, પસ તુ મુઝે બખ્શ દે. ઈસલિયે કે તેરે સિવા કોઈ ગુનાહ નહીં બખ્શ શકતા.

ફાયદા : રસુલુલાહ સલ. ને ફરમાયા કિ જો આદમી દિન મેં ઈસે પઢે ઔર મૌત આજાએ તો જન્નતી હોગા ઔર ઐસે હી રાત મેં પઢે ઔર મૌત આજાએ તો વો જન્નતી હોગા.

(૯) અલ્લાહુમ્મ ગ્ફિરલી વલિલ મુઅમિનીન વલ મુઅમિનાત - વલ મુસ્લિમીન વલ મુસ્લિમાત.

તરજુમા :- ઈલાહી ! તુ મેરી ઔર તમામ મો'મિન મર્દો કી ઔર મોમિન ઓરતો કી ઔર તમામ મુસલમાન મર્દ ઔર મુસલમાન ઔરતો કી મગફીરત ફરમા.

ફાયદા : હદીસ પાક મેં આયા હે કે જો શખ્સ દિન મેં ૨૭ યા ૨૫ મરતબા ઈસ દુઆકો પળહેગા વહ અલ્લાહ તઆલા કે નઝદીક ઉન મુસ્તજાબુ દઆવાત (જીનકી દુઆ અલ્લાહ કે યહા મકબૂલ હોતી હે) લોગોમેં શામિલ હો જાએગા. જીનકી દુઆસે જમીનવાલો કો રિઝક દીયા જાતા હે.

(૧૦) હાદસે સે બચને કી દુઆ :-

اَللّٰهُـــمَّ اَنْتَ رَبِّىْ لَآاِلٰهَ إِلَّااَنْتَ عَلَيْكَ
تَوَكَّلْتُ وَاَنْتَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيْمِ مَاشَاءَ
اللّٰهُ كَانَ وَمَالَمْ يَشَألَمْ يَكُنْ وَلَاحَوْلَ وَلَاقُوَّةَ
اِلَّابِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيْمِ اَعْلَمُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيْـرٌ وَاَنَّ اللّٰهَ قَدْاَحَـاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عِلْمًا اَللّٰهُمَّ اِنِّى اَعُوْذُبِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِىْ
وَمِنْ شَرِّ كُلِّ دَآبَّةٍ اَنْتَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَااِنَّ رَبِّىْ
عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ
(الدعاء،٣٣٣)

અલ્લાહુમ્મ અન્ત રબ્બી લાઈલાહ ઈલ્લા અન્ત અલયક તવક્કલતુ વઅન્ત રબ્બુલ અરશિલ કરીમ. માશા અલ્લાહુ કાન-વ માલમ યશઅ્ લમ યકુન વલા હવલ - વલા કુવ્વત ઈલ્લા બિલ્લાહિલ અલિય્યિલ અઝીમ. અઅ લમુ અન્નલલાહ અલા કુલ્લિ શયઈન કદીર. વ અન્નલલાહ કદ અહાત - બિકુલ્લિ શયઈન ઈલ્મા. અલ્લા હુમ્મ ઈન્ની અઊઝુ બિક મિન શર્રિ નફસી વમિન શર્રિ કુલ્લિ દાબ્બતિન - અન્ત આખિઝુમ્ બિ નાસિયતિહા ઈન્ન રબ્બી અલા સીરાતિમ મુસ્તકીમ.

તરજુમા : અય અલ્લાહ તુ મેરા રબ હે તેરે સિવા કોઈ મા'બુદ નહી હે મયને તુજ પર ભરોસા કિયા ઔર તૂહી અર્શે અઝીમ કા રબ હે. જો કુછ અલ્લાહને ચાહા વો હો ગયા. ઔર જો નહીં ચાહા નહી હુવા. કોઈ તાકત ઔર કુવ્વત નહી હે મગર અલ્લાહ કી મદદ સે જો કે અઝીમ ઔર બુલંદો બાલા હે. મેં જાનતા હું કે બેશક અલ્લાહ તઆલા હર ચીઝ પર કાદિર હે ઔર યે કે અલ્લાહ તઆલા કે ઈલ્મને હર ચીઝ કા ઈહાતા કર લિયા હે. અય અલ્લાહ મેં તેરી પનાહ ચાહતા હું મેરે નફસ કે શર સે ઔર હર ઝમીન પર ચલનેવાલે કે શર સે. કે જિસકી પેશાની તેરે કબ્ઝે મે હે. બેશક મેરા રબ સીધે રાસ્તે પર હે.

ફાયદા :- રસૂલુલ્લાહ સલ. ને ફરમાયા હૈ કે જો શખ્સ સુબ્હ કે વકત યે દુઆ પળ્હલે તો શામ તક ઈસકો કોઈ મુસીબત નહીં પહોંચેગી.

(૧૧) સુબ્હાનલ્લાહિ વબિહમ્દિહી અદદ ખલકિહી વરિઝા નફસિહીં વઝિનત અર્શિહી વ મિદાદ કલિમાતિહી. (ઈશરાક કે બાદ યા ફજર કે બાદ પળ્હે)

તરજુમા : અલ્લાહ કી તસ્બીહ કરતા હું ઔર ઉસકી તારીફ કરતા હું બકદ્ર ઉસકી મખ્લુકાત કે અદદ કે ઔર બકદર ઉસકી મરઝી ઔર ખૂશી કે, ઔર બકદર વઝન ઉસ્કે અર્શ કે ઔર ઉસ્કે કલેમાત કી મિકદાર કે મુવાફિક.

ફાયદા : સુબ્હસે લેકર ચાશ્ત કી નમાઝ તક ઝિકરૂલ્લાહ મેં મશગુલ રહે. ઈતના સવાબ ઈન કલમો કો પઢને સે મિલેગા.

(૧૨) જબ સૂરજ નીકલ આયે તબ પળહને કી દુઆ : અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિલ લઝી અકાલના ચવમના હાઝા વલમ યુહલિકના બિઝુનૂબિના.

તરજુમા :- ઉસ અલ્લાહ કા લાખલાખ શુક્ર હૈ જિસ્ને હમે આજકા દિન દિખાયા ઔર હમારે કલકે ગુનાહો કે સબબ હમે હલાક ન કર ડાલા.

(૧૩) વુઝૂ કી દુઆ :- બિસ્મિલ્લાહિલ અલિય્યિલ અઝીમી વલ હમ્દુલિલ્લાહી અલા દીનિલ ઈસ્લામ.

તરજુમા : શુરૂ કરતા હું મેં અલ્લાહ કે નામ સે જો બળા અઝમતવાલા હૈ ઔર ઈસ્લામ કબૂલ કરને પર શુકર કરતા હું. (ઈસ્લામ હક્ક હૈ (સચ્ચા હૈ) ઔર કુફ્ર બાતિલ હૈ. (જુઠા હૈ)

(૧૪) વુઝૂ કે દરમયાન કી દુઆ :-

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْلِیْ ذَنْبِیْ وَوَسِّعْ لِیْ فِیْ دَارِیْ وَبَارِكْ لِیْ فِیْ رِزْقِیْ ۔

અલ્લાહુમ્મ ગ્ફિરલી ઝન્બી વ વસ્સિઅલી ફી દારી વ બારિકલી ફી રિઝકી.

તરજુમા :- અય અલ્લાહ ! તું મેરે ગુનાહ બખ્શ દે ઔર મેરે ઘર મેં વુસ્અત દે ઔર મેરે રિઝક મેં બરકત અતા ફરમા.

(૧૫) વુઝૂ કે બાદ કી દુઆ : તીન મરતબા યે દુઆ પઢે.

اَشْهَدُ اَنْ لَّا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِيْكَ لَهٗ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَسُوْلُهٗ ۔

અશ્હદુ અલ્લાઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુ વહદહુ લા શરીકલહુ વ અશ્હદુ અન્ન મુહમ્મદન અબ્દુહૂ વ રસૂલુહુ.

તરજુમા : મેં ગવાહી દેતા હું કે અલ્લાહ કે સિવા કોઈ માઅબૂદ નહી. વો અકેલા હય. કોઈ ઉસકા શરીક નહીં ઔર મેં ગવાહી દેતા હું કે મુહમ્મદ સલ. ઉસકે બંદે ઔર ઉસ્કે રસૂલ હૈ. (ઈસ્કે બાદ યેહ દુઆ પળ્હે)

(૧૬) અલ્લાહુમ્મ. જ અલની મિનત્તવવાબીન વજઅલની મિનલ મુતતહ્હિરીન.

તરજુમા : અય અલ્લાહ તુ મુઝે કસરત સે તૌબા કરનેવાલો મેં શુમાર કર લે ઓર મુઝે ખૂબ પાક સાફ રેહનેવાલો મેં દાખિલ ફરમા.

ઈસ્કે બાદ યે દુઆ પઢે. સુબ્હાનકલ્લાહુમ્મ વબિહમ્દિક અશ્હદુ અલ્લાઈલાહ ઈલ્લા

અન્ત અસ્તગફિરુ વ અતૂબુ ઈલયક.

તરજુમા :- પાક હે તુ અય અલ્લાહ ઔર તેરી હી હમ્દ વ સના હે. મેં ગવાહી દેતા હું તેરે સીવા કોઈ ઈબાદત કે લાયક નહીં. તુજ સે મગફેરત તલબ કરતા હું ઔર અપને ગુનાહો સે તૌબા કરતા હું.

ફાયદા : જો શખ્સ વુઝૂ કે વકત ઉપર કી દુઆએ પળહતા હે ઉસકે લિએ મગફિરત કા એક પરચા લિખકર ઔર ફિર ઉસ પર મુહર લગાકર રખ દીયા જાતા હય. કયામત કે દિન તક ઉસકી મુહર ન તોળી જાએગી ઔર વંહ મગફીરત કા હુકમ બરકરાર રહેગા.

(૧૭) ઘર સે બાહર નિકલને કી દુઆ :-
બિસ્મિલ્લાહિ તવક્કલતુ અલલ્લાહ.

તરજુમા :- અલ્લાહ કે નામ કે સાથ મેં ને અલ્લાહ પર ભરોસા કીયા.

ફાયદા :- અલ્લાહ તઆલા ઈસ દુઆ કી બરકત સે હમારે સાથ એક ફરીશ્તે કો લગા દેતે હેં જો હમારી હિફાઝત કરતા રેહતા હે.

(૧૮) મસ્જિદમેં દાખિલ હોને કી દુઆ :-
પહલે દાહના (સીધા) પૈર દાખિલ કરે. ફિર પઢે.

અલ્લાહુમ્મફ તહલી અબવાબ રહમતિક.

તરજુમા : અય અલ્લાહ તુ અપની રહમત કે દરવાજે મેરે લિયે ખોલ દે.

મસ્જિદ મેં જબ તક રહે તો એઅતેકાફ કી નિય્યત સે રહે ઉસ્કે લિયે યે દુઆ હે.
બિસ્મિલ્લાહિ દખલતુ વઅલલ્લાહિ તવક્કલતુ વનવયતુ સુન્નતલ એઅતિકાફ

(૧૯) મસ્જિદ સે બાહર નીકલને કી દુઆ :-
પહેલે બાયા પૈર નિકાલે બાદમેં દુઆ પઢે.

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْئَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસઅલુક મિન ફઝલિક

તરજુમા : અય અલ્લાહ મેં તુઝસે તેરા ફઝલ (ઈન્આમ) તલબ કરતા હું.

(૨૦) અઝાન કે વકત કી દુઆ :-
જબ અઝાન સુને તો.

અશહદુ અંલ્લાઈલાહ ઈલલલ્લાહુ વહદહુ લા શરીક લહુ વ અશહદુઅન્ન મુહમ્મદન અબ્દુહુ વરસૂલુહ. રદીતુ બિલ્લાહી રબ્બાંવ વ બિલ ઈસ્લામિ દીનવં વબિ મુહમ્મદિન નબિય્યા (સલ.)

તરજુમા :- મેં ગવાહી દેતા હું કે અલ્લાહ કે સિવા કોઈ માઅબૂદ નહીં, વો અકેલા હે ઈસકા કોઈ શરીક નહી ઔર મુહમ્મદ સલ. ઉસકે બંદે ઔર રસૂલ હે. મેં ને અલ્લાહ કો અપના રબ, ઈસ્લામકો અપના દીન ઔર મુહમ્મદ સલ. કો અપના રસૂલ પસંદ કર લિયા.

ફાયદા : જો શખ્સ દિલ સે પઢેગા ઉસકે ગુનાહ માફ કર દીયે જાએંગે ઔર જો શખ્સ દિલસે અઝાન કા જવાબ દેગા જન્નત મેં દાખિલ હોગા.

(૨૧) અઝાન કે બાદ કી દુઆ :-

اَللّٰهُمَّ رَبَّ هٰذِهِ الدَّعْوَةِ التَّآمَّةِ
وَالصَّلٰوةِ الْقَآئِمَةِ اٰتِ مُحَمَّدَنِ
الْوَسِيْلَةَ وَالْفَضِيْلَةَ وَابْعَثْهُ
مَقَامًا مَّحْمُوْدَنِ الَّذِىْ وَعَدْتَّهٗ
اِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيْعَادَ (مشكوة)

અલ્લાહુમ્મ રબ્બ હાઝિહિ દઅવતિત તામ્મતિ વસ્સલાતિલ કાઈમતિ આતિ મુહમ્મદ નિલ વસીલત વલફઝીલત વબ અષહુ મકામમ્ મહમૂદ નિલ-લઝી વઅત્તહુ ઈન્નક લા તુખ્લિફુલ મીઆદ.

તરજુમા :- અય અલ્લાહ, અય ઈસ દાઅવતે કામિલ ઔર ખળી હોને વાલી નમાઝ કે માલીક તું મોહંમ્મદ સલ. કો વસીલા ઔર ફઝીલત અતા ફરમા ઔર ઉનકો ઉસ મકામે મહમૂદ તક પહુંચા દે જીસ્કા તુ ને વઅદા ફરમાયા હૈ. બેશક, તુ વઅદા ખિલાફી નહીં કરતા.

ફાયદા : આપ સલ. ને ફરમાયા જો કોઈ મેરે લિયે વસીલે કી દુઆ માગેગા વહ મેરી શફાઅત કા જરૂર મુસતહિક હોગા.

(૨૨) ખાના ખાને કી દુઆ :-

بِسْمِ اللّٰهِ وَعَلٰى بَرَكَةِ اللّٰهِ

બિસ્મિલ્લાહિ વઅલા બરકતિલ્લાહ.

તરજુમા : ખુદાતઆલા કે નામ ઔર બરકત કે સાથ શુરૂ કરતા હું ઔર અગર શુરૂ મેં દુઆ પળ્હના ભૂલ જાયે તો યાદ આને પર બિસ્મિલ્લાહી અવ્વલહુ વ આખિરહુ.

તરજુમા : શુરૂ ઔર આખિર મેં અલ્લાહ કા નામ લેતા હું.

ખાના ખાતે ખાતે અલ્લાહ કા ઝિક્ર કરતા રહે, જૈસા કે અલ્લાહુમ્મ લકલ હમ્દુ વલક શ્શુક્ર, સુબ્હાનલ્લાહ, અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ, યા વાજિદુ જલ્લ જલાલુહુ.

ફાયદા : ખાને મેં બરકત હોગી ઔર ખાના પેટ મેં જાને કે બાદ અંદર મેં નૂર બનેગા.

(૨૩) ખાને કે બાદ કી દુઆ :-

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ اَطْعَمَنَا وَ سَقَانَا وَجَعَلَنَا مِنَ الْمُسْلِمِيْنَ

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિલ્લઝી અતઅમના વ સકાના વ જઅલના મિનલ મુસ્લિમીન.

તરજુમા : શુક્ર હૈ ખુદા તઆલા કા જિસ્ને હમે ખિલાયા, પિલાયા ઔર મુસલમાનોમેંસે બનાયા.

(૨૪) દાવત કા ખાના હો તો યે દુઆ પળ્હે:

اَللّٰهُمَّ اَطْعِمْ مَنْ اَطْعَمَنِىْ وَاسْقِ مَنْ سَقَانِىْ (مسلم)

અલ્લાહુમ્મ અતઈમ મન-અત અમની વસ્કિ મન સકાની.

તરજુમા : અય અલ્લાહ જિસ્ને મુજે ખિલાયા - પિલાયા આપ ઉન્હેં ખિલાઈએ - પિલાઈએ.

(૨૫) દૂધ પીને કી દુઆ :-

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيْهِ وَ زِدْنَا مِنْهُ (ترمذی)

અલ્લાહુમ્મ બારિક લના ફી હિ વઝિદના મિન્હુ.

તરજુમા : અય અલ્લાહ! હમે દૂધ મેં બરકત દીજીયે ઔર ઉસ્મે ઈઝાફા કીજીયે.

(૨૬) કપડા પહેનને કી દુઆ :-

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ كَسَانِىْ هٰذَا وَرَزَقَنِيْهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِّنِّىْ وَلَا قُوَّةٍ

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિલ લઝી કસાની હાઝા વ રઝકનીહિ મિનગયરિ હવલિમ મિન્ની વલાકુવ્વત.

તરજુમા : શુક્ર હે અલ્લાહ જલ્લે શાનહુ કા જિસ્ને મુઝે યેહ પેહનાયા ઔર બગૈર મેરી તાકત ઔર કુવ્વત કે યે મુઝકો અતા ફરમાયા.

ફાયદા : જો શખ્સ યે દુઆ પળ્હકર નયા કપડા પહેનેગા ઉસ્કે અગલે-પિછલે સબ ગુનાહ માફ હો જાએંગે.

(૨૭) નયા કપડે પેહને કી દુઆ :-

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِیْ کَسَانِیْ مَا اُوَارِیْ بِهٖ عَوْرَتِیْ وَاَتَجَمَّلُ بِهٖ فِیْ حَیَاتِیْ ۝ (مشکوٰۃ)

અલ્હમ્દુલિલ્લાહિલ લઝી કસાની મા ઉવારી બિહી અવરતી વઅતજમ્મલુ બિહી ફી હયાતી.

તરજુમા : શુક્ર હે અલ્લાહ પાક કા જિસ્ને મુઝે વોહ કપડા પેહનાયા જિસ્સે મૈં અપના સતર ઢાંકતા હું ઔર અપની જીંદગી મેં ઈસ સે ઝિનત હાસિલ કરતા હું.

(૨૮) વાલિદૈન કે હક મેં દુઆ : રબ્બિર હમહુમા કમા રબ્બયાની સગીરા.

તરજુમા : અય મેરે રબ મેરે માં-બાપ પર નઝરે રહમ ફરમાએ રખ્ખીએ. જૈસે કે ઉન્હોને મેરે બચપન મેં બનઝરે મુહબ્બત વ શફકત મેરી તરબિયત કી.

(૨૯) નેક અવલાદ કી દુઆ :- રબ્બિ હબ્લી મિનસ્સાલિહીન.

તરજુમા : અય મેરે રબ, મુજે નેક અવલાદ અતા ફરમા.

(૩૦) ઝમ-ઝમ કા પાની પીને કી દુઆ :-

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُكَ عِلْمًا نَّافِعًا وَّرِزْقًا وَّاسِعًا وَّشِفَاءً مِّنْ كُلِّ دَاءٍ

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસ્અલુક ઈલ્મન નાફિઅંવ વ રિઝકંવ વાસિઆં વ શિફાઅમ મિન કુલ્લિ દાઅ્.

તરજુમા : અય અલ્લાહ મેં આપસે નફા દેનેવાલા ઈલ્મ ઔર કુશાદા રિઝક ઔર હર બીમારી સે શિફા કા સવાલ કરતા હું.

(૩૧) દુસરે અપને કિસી મુસલમાન કો નયા કપડા પહેનતે હુએ દેખે તો યેહ દુઆ પળ્હે :-

تُبْلِیْ وَیُخْلِفُ اللّٰهُ

તુબ્લી વયુખલિફુલ્લાહ

તરજુમા : પેહનો ઔર ફાળો - ખુદા તુમ્હેં ઔર દે.

(૩૨) કપડે ઉતારને કે વકત કી દુઆ:- બિસ્મિલ્લાહ (અલ્લાહ કે નામ સે શુરૂ કરતા હું)

(૩૩) સવારી કી દુઆ :- સબસે પેહલે સવાર હોતે વકત બિસ્મિલ્લાહ કહે ફિર જબ અચ્છી તરહ સવાર હો જાયે યા સવારી મેં બૈઠ જાયે તો અલ્હમ્દુલિલ્લાહ પળ્હે ઉસ્કે બાદ યેહ દુઆ પળ્હે.

سُبْحَانَ الَّذِیْ سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَمَا كُنَّا لَهٗ مُقْرِنِیْنَ وَاِنَّا اِلٰی رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُوْنَ ۝ (سورۂ زخرف پ۲۵)

સુબ્હાનલ્લઝી સખ્ખર લના હાઝા વમા કુન્ના લહુ મુકરિનીન વઈન્ના ઈલા રબ્બિના લમુનકલિબૂન.

તરજુમા : પાક હે વો ઝાત જીસ્ને ઈસ સવારી કો હમારે કાબુ મેં કર દીયા. હમ તો ઈસકો કાબૂ મેં નહી લા સકતે થે ઔર હમતો અપને રબ કે પાસ હી લોટ કર જાએંગે. તીન મરતબા **અલ્હમ્દુલિલ્લાહ** પળ્હે, તીન મરતબા **અલ્લાહુ અકબર** પળ્હે ઔર એક મરતબા **લાઈલાહ ઈલલ્લાહુ** પળ્હે ઔર યેહ ઈસ્તિગફાર પળ્હે. **સુબ્હાનક ઈન્ની ઝલમતુ નફ્સી ફગ્ફિરલી ફઈન્નહુ લાયગ્ફિરુઝ ઝુનૂબ ઈલ્લા અન્ત.** ફિર **અલ્હમ્દુલિલ્લાહ** કહે ઔર ફિર મુસકુરાએ (મુસ્તહબ હે)

તરજુમા : પાક હે તુ, બેશક મેં ને અપને ઉપર બહુત ઝુલ્મ કીયા હે (તેરી નાફરમાની કરતા રહા) પર તુ મુઝે બખ્શ

બેશક તેરે સિવા કોઈ ઔર ગુનાહ નહી બખ્શ સકતા. સબ તારીફ કે લાયક અલ્લાહ હી હે.

(૩૪) સફર મેં રવાના હોને કે બાદ કી દુઆ :-

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَسْئَلُكَ فِىْ سَفَرِنَا هٰذَا الْبِرَّ وَ التَّقْوٰى وَمِنَ الْعَمَلِ مَا تَرْضٰى اَللّٰهُمَّ هَوِّنْ عَلَيْنَا سَفَرَنَا هٰذَا وَ اَطْوِ لَنَا بُعْدَهٗ اَللّٰهُمَّ اَنْتَ الصَّاحِبُ فِى السَّفَرِ وَ الْخَلِيْفَةُ فِى الْاَهْلِ اَللّٰهُمَّ اِنِّىْٓ اَعُوْذُبِكَ مِنْ وَّعْثَآءِ السَّفَرِ وَكَآبَةِ الْمَنْظَرِ وَسُوْٓءِ الْمُنْقَلَبِ فِى الْمَالِ وَ الْاَهْلِ وَاَعُوْذُبِكَ مِنَ الْحَوْرِ بَعْدَ الْكَوْرِ وَدَعْوَةِ الْمَظْلُوْمِ ؕ

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ના નસ અલુક ફી સફરિના હાઝલ બિર્ર વત્તકવા વમિનલ અમલિમા તરઝા અલ્લાહુમ્મ હવ્વિન અલયના સફરના હાઝા વત્વિલના બુઅદહુ. અલ્લાહુમ્મ અન્તસ્સાહિબુ ફીર સફરિ વલ ખલિફતુ ફીલ અહલિ અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અઊઝુ બિક મીંવઅસાઈસ્સફરી વ કાબતિલ મનઝરિ વ સુઈલ મુનકલબિ ફીલ માલિ વલ અહલિ વ અઊઝુ બિ-ક મિનલ હવ્રિ બઅ્દલ્ કવ્રિ વ દઅ્વતિલ મઝલૂમ.

તરજુમા : અય અલ્લાહ ! તું હમારા યે સફર હમ પર આસાન કર દે ઔર ઈસકી મસાફત કો તય કર દે. અય અલ્લાહ તુહી સફર મેં હમારા રફીક ઔર ઘરબાર મેં હમારા કાઈમ મકામ હે (તુ હમારી ઔર હમારે ઘરબાર કી હિફાઝત ફરમા. અય અલ્લાહ મૈં તુજસે સફર કી સખ્તીયોસે ઔર તકલીફદેહ મંઝર સે ઔર બીવી-બચ્ચે ઔર માલ વ મનાલ મેં તકલીફ દેહ વાપસી સે પનાહ માંગતા હું. ઓર મે તેરી પનાહ ચાહતા હું બુરી હાલત કે દેખનેસે ઔર બનનેકે બાદ બિગડનેસે ઔર મજલૂમ કી બદદૂઆ સે.

(૩૫) સફર મેં વકતન - ફવકતન યેહ પાંચ સૂરતેં બિસ્મિલ્લાહ કે સાથ પઢ્હે : સુરએ કાફેરૂન, સુરએ નસર, સુરએ ઈખલાસ, સૂરએ ફલક, સૂરએ નાસ પઢ્હે ઔર ઉસ્કે બાદ ફિર સિર્ફ બિસ્મિલ્લાહ પઢે.

ફાયદા : ઈ.અ. ઈસ અમલ પે સફર મેં કીસી કિસમકી માલી તંગી પેશ ન આયેગી ઔર સફર બહુત આસાની સે તય હોગા.

(૩૬) સફર સે વાપસ ઘર આયે તો યે દુઆ પઢ્હે :

آئِبُوْنَ تَآئِبُوْنَ عَابِدُوْنَ لِرَبِّنَا حَامِدُوْنَ ؕ

આઈબૂન તાઈબૂન આ બિદુન લિરબ્બિના હામિદુન.

તરજુમા : હમ અબ સફર સે લૌટ રહે હૈ. અપને ગુનાહો સે તૌબા કરતે હૈ. હર હાલ મેં અલ્લાહ કી ઈબાદત કરતે હૈ. અપને પરવર દિગાર કી હમ્દ સના કરતે હૈ.

(૩૭) કશ્તી મેં સવાર હોને કી દુઆ :

بِسْمِ اللّٰهِ مَجْرِهَا وَمُرْسٰهَا اِنَّ رَبِّىْ لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ

બિસ્મિલ્લાહિ મજરેહા વ મુરસાહા ઈન્ન રબ્બી લગફુરૂરરહીમ.

તરજુમા : અલ્લાહ કે નામ સે હી ઈસકા લંગર ઉઠાના હૈ ઔર ઉસી કે નામ સે ઈસકા લંગર ડાલના હૈ.

(૩૮) બારિશ કી દુઆ :-

اَللّٰهُمَّ اَغِثْنَا۔

અલ્લાહુમ્મ અગિષના (તીન બાર)

તરજુમા : અય અલ્લાહ હમ પર બારિશ બરસાઈએ. અય અલ્લાહ હમારી મદદ કીજીયે.

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ના નસ્તગિફરૂક વનસ્તગીષ. હઝરત ઉમર રદી. કી દુઆ.

(૩૯) મુર્ગ કી આવાઝ સુને તો : અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસઅલુક મિન ફઝલિક.

તરજુમા : અય અલ્લાહ મૈં આપસે આપકા ફઝલ માંગતા હું.

(૪૦) ગધે ઔર કુત્તે કી આવાઝ સુને તો પળ્હે :

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ

અઉઝુબિલ્લાહી મિનશશયતાનિ રરજીમ.

તરજુમા : મેં અલ્લાહ કે પાસ શયતાન મરદૂદ સે પનાહ માંગતા હું.

(૪૧) જબ નયા ચાંદ દેખે તો પળ્હે : **અલ્લાહુમ્મ અહિલ્લહુ અલયના બિલ્ યુમ્નિ વલ ઈમાની વસ્સલામતિ વલ ઈસ્લામિ વત્તવફીકી લિમા તુહિબ્બુ વતરદા. રબ્બી વ રબ્બુકલ્લાહ.**

તરજુમા : અય અલ્લાહ ઈસ ચાંદ કો હમ પર બરકત કે સાથ નિકાલિયે ઔર ઈમાન ઔર ઈસ્લામ ઔર ખૈરિયત ઔર મરગૂબ પસંદીદા અમલ કી તવફીક કે સાથ. અય ચાંદ મેરા ઔર તેરા રબ અલ્લાહ હૈ.

(૪૨) જબ ભી ચાંદ પર નજર પળે તો યે દુઆ પળ્હે :-

اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ شَرِّ هٰذَا۔ (ترمذی)

- અઉઝુબિલ્લાહી મિન શર્રી હાઝ.

તરજુમા : મેં પનાહ માંગતા હું ઈસ ડુબનેવાલે ચાંદ કે શર્ર (બુરાઈ) સે.

(૪૩) આઈનેમેં દેખે તો યેહ દુઆ પળ્હે :-

اَللّٰهُمَّ اَنْتَ حَسَّنْتَ خَلْقِيْ فَحَسِّنْ خُلُقِيْ۔

- અલ્લાહુમ્મ અન્ત હસ્સનત ખલકી ફહસ્સિન ખુલુકી.

તરજુમા : અય અલ્લાહ! આપને મેરી સૂરત કો અચ્છા બનાયા પસ આપ મેરી સીરત કો ભી અચ્છી કર દિજયે.

(૪૪) એહસાન કે શુક્રિયહ મેં યેહ દુઆ પળ્હે : જઝાકલ્લાહુ ખયર.

તરજુમા : અલ્લાહ તુજે બેહતર બદલા અતા ફરમાએ.

(૪૫) ખૂશી કે મૌકે પર યા કિસી નેઅમત કે મીલને પર યે દુઆ પળ્હે :- અલહમ્દુલિલ્લાહિલ લઝી બિઈઝઝતિહી વજલાલિહી તતિમ્મુ સ્સાલિહાત.

તરજુમા : શુક્ર હૈ ઉસ અલ્લાહ કા જીસ્કી ઈઝઝત ઔર અઝમત કે બદૌલત અચ્છે કામ પૂરે હોતે હૈં.

(૪૬) જબ કોઈ નારાજગી વાલી બાત પેશ આયે તો યેહ દુઆ પળ્હે:-

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰى كُلِّ حَالٍ۔

- અલ્હમ્દુલિલ્લાહ અલા કુલ્લિ હાલ.

તરજુમા : હરહાલમેં અલ્લાહ કા શુક્ર હૈ.

(૪૭) ગુસ્સે કો ખત્મ કરને કી દુઆ : અઊઝુબિલ્લાહી મિનશ્શયતા નિરરજીમ.

તરજુમા : મેં પનાહ માંગતા હું અલ્લાહ

કી શયતાન મરદૂદ સે.

(૪૮) મુસીબત મેં ફંસે હુવે કો દેખે તો યેહ દુઆ પળ્હે : અલહમ્દુ લિલ્લાહીલ લઝી આફાની મિમ્મબ્તલાહુ બિહી વ ફદદ લની અલા કષીરિમ મિમ્મન ખલક તફદીલા.

તરજુમા :- શુક્ર હે અલ્લાહ કા જિસ્ને મુઝે ઉસ ચીઝ સે આફિયત મેં રખ્ખા, જીસ્મે તુઝે મુબતિલા કીયા હે ઔર બહુત સી મખ્લૂક પર મુઝે નુમાયા તૌર પર ફઝીલત દી.

(૪૯) જબ છીંક આયે તો યે દુઆ પળ્હે :-

- અલહમ્દુ લિલ્લાહ યા યૂં પઢે **અલ્હમ્દુલિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન અલા કુલ્લિ હાલિન.**

તરજુમા :- તમામ ત'રીફે અલ્લાહી કે લિયે હૈ ઔર તમામ તારીફે ઉસ અલ્લાહ કે લિયે હે જો તમામ આલમ કા રબ (પરવરદિગાર) હૈ ઔર ઉસકા હર હાલમેં શુક્ર હે. છીંકને વાલે કે જવાબ મેં યરહમુકલ્લાહ. અલ્લાહ તુજ પર રહમ કરે, ઓર ઈસકે સુનને પર છીંકનેવાલા જવાબ મેં કહે યહ્દીકુમુલ્લાહ. અલ્લાહ તુજે હિદાયત કરદે.

(૫૦) કહીં આગ લગી હુઈ દેખો તો અલ્લાહુ અકબર. અલ્લાહ સબસે બળે હય.

(૫૧) મુસલમાનો કા સલામ :

اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللّٰهِ وَبَرَكَاتُهٗ

અસ્સલામુ અલયકુમ વરહમતુલ્લાહિ વ બરકાતુહુ.

સલામ કા જવાબ :- વઅલયકુમુસ્સસલામ (વ.વ.) ગેર મુસ્લિમ સલામ કરે તો જવાબ મેં સિર્ફ વઅલયકુમ. કહે.

(૫૨) અગર દુશ્મન ઘેર લે તો - સખ્ત ખતરે કે વકત કી દુઆ:

اَللّٰهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَاتِنَا وَاٰمِنْ رَوْعَاتِنَا

- અલ્લાહુમ્મસતુર અવરાતિના વ આમિરરવઆતિના.

તરજુમા : અય અલ્લાહ હમારી આબરૂ કી હિફાઝત ફરમા ઔર ખૌફ હટાકર હમે અમન સે રખ. (લીઈલાફી કુરૈશીન કી પૂરી સુરત પઢે)

(૫૩) મજલિસ સે ઉઠતે વકત કી દુઆ :-

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ اَشْهَدُ اَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّآ اَنْتَ اَسْتَغْفِرُكَ وَاَتُوْبُ اِلَيْكَ

સુબ્હાનક અલ્લાહુમ્મ વાબહામ્દક અશ્હદુઅલ્લા ઈલાહ ઈલ્લા અન્ત અસ્તગફિરુક વ અતૂબુ ઈલયક.

તરજુમા : અય અલ્લાહ તું પાક હૈ ઔર મે તેરી હમ્દ બયાન કરતા હું. મેં ગવાહી દેતા હું કે તેરે સિવા કોઈ માઅબુદ નહી હે. મેં તુઝસે મુઆફી ચાહતા હું ઔર તેરે સામને તૌબા કરતા હું.

(૫૪) ઘર મેં દાખિલ હોને કી દુઆ :-

اَللّٰهُمَّ اِنِّیْۤ اَسْئَلُكَ خَيْرَ الْمَوْلَجِ وَخَيْرَ الْمَخْرَجِ بِسْمِ اللّٰهِ وَلَجْنَا وَبِسْمِ اللّٰهِ خَرَجْنَا وَعَلَى اللّٰهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસ્અલુક ખયરલ મવલજિ વ ખયરલ મખરજિ બિસ્મિલ્લાહિ વલજના વ બિસ્મિલ્લાહી ખરજના વ

અલલ્લાહિ રબ્બિના તવક્કલના.

તરજુમા : અય અલ્લાહ ! મેં આપ સે ઘર મેં દાખિલ હોને કી ઔર ઘર સે નિકલને કી ભલાઈ માંગતા હું. ખુદાતઆલાકા નામ લેકર ઘર મેં દાખિલ હોતે હે ઔર ઘર સે નીકલતે હૈં ઔર હમને હમારે રબ અલ્લાહ પર ભરોસા કીયા હે.

(૫૫) શામ કી દુઆ :-

اَمْسَيْنَا وَ اَمْسَى الْمُلْكُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۔ اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَسْئَلُكَ خَيْرَ هٰذِهِ اللَّيْلَةِ فَتْحَهَا وَ نَصْرَهَا وَ نُوْرَهَا وَ بَرَكَتَهَا وَ هُدَاهَا وَ اَعُوْذُبِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِيْهَا وَ شَرِّ مَا بَعْدَهَا

અમસયના વ અમસલ મુલ્કુ લિલ્લાહી રબ્બિલ આલમીન અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અસ્અલુક ખયર હાઝિહીલ લયલતી. ફત્હહા વનસ્રહા વ બરકતહા વ હુદાહા વ અઊઝુબિક મીન શર્રિ માફીહા વ શર્રિ મા બઅદહા.

તરજુમા :- હમને ઔર તમામ મુલ્ક ને અલ્લાહ રબ્બુલ આલમીન કે લિએ સામ કી. અય અલ્લાહ! અલ્લાહ મેં તુજસે ઈસ રાત કી ભલાઈ, ફતૂહ વ નુસ્રત, નુર વ બરકત ઔર હીદાયત કા સવાલ કરતા હું ઔર જો ઈસ રાત મેં આને વાલે હે ઔર ઉસ્કે બાદ આને વાલે હે ઉસકે શર સે તું મુઝે બચા.

(૫૬) મગરિબ કી અઝાન સુને તો યેહ દુઆ પળ્હે :-

اَللّٰهُمَّ اِنَّ هٰذَا اِقْبَالُ لَيْلِكَ وَاِدْبَارُ نَهَارِكَ وَاَصْوَاتُ دُعَاتِكَ فَاغْفِرْلِىْ ۔

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ન હાઝા ઈકબાલુ લયલિક વ ઈદબારુ નહારિક વઅસ્વાતુ દુઆતિક ફગ્ફિરલી.

તરજુમા : અય અલ્લાહ યે તેરી રાત કે આને ઔર દિનકે જાને ઔર તેરે મુઅઝ્ઝીનો કી આવાઝ કા વકત હૈ પસ તુ મુઝે બખ્શ દે.

(૫૭) સોને સે પહેલે કી દુઆ :-

اَللّٰهُمَّ بِاسْمِكَ اَمُوْتُ وَاَحْيٰى

અલ્લાહુમ્મ બિ સ્મિક અમૂતુ વ અહયા.

તરજુમા : અય અલ્લાહ મૈં તેરે હી નામ પે મરુગા ઔર તેરે હી નામ પર જીતા હું.

(૫૮) સો કર ઉઠને કી દુઆ :-

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِىْ اَحْيَانَا بَعْدَ مَا اَمَاتَنَا وَاِلَيْهِ النُّشُوْرُ

અલ્અલહમ્દુ લિલ્લાહિલ લઝી અહયાના બઅદ મા અમાતના વઈલયહી ન્નુશૂર.

તરજુમા : અલ્લાહ તઆલા કા બહુત બહુત શુક્ર હે જિસ્ને હમે મરને કે બાદ જિલા દીયા ઔર ઉસી કી તરફ મુળકર જાના હે.

(૫૯) બયતુલખલા મેં જાને કી દુઆ :

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَعُوْذُبِكَ مِنَ الْخُبُثِ وَالْخَبَائِثِ ۔

- બિસ્મિલ્લાહી અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અઊઝુબિક મિનલ ખુબૂષિ વલ ખબાઈષ.

તરજુમા : અય અલ્લાહ મે તેરી પનાહ લેતા હું ઈઝા પહુચાને વાલે નર ઔર માદા શયતાન ઔર જીન્નાત સે.

(૬૦) બયતુલખલા સે નિકલને કે બાદ કી દુઆ :

ગુફરાનક અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ લ્લઝી અઝહબ -અન્નીલ અઝા વ આફાની

તરજુમા : અય અલ્લાહ! મેં તુજ સે મગ્ફિરત કા તલબગાર હું અલ્લાહ તઆલા કા શુક્ર હૈ જિસને મેરી તકલીફ દૂર કર દી ઔર મુઝે આફિયત બખ્શી.

(૬૧) કિસી કો રૂખસત (રવાના) કૂરને કી દુઆ :-

અસતવદિઉલ્લાહ દીનક વ અમાનતક વ ખવાતિમ અઅ્માલિક.

તરજુમા : મૈં અલ્લાહ કે હવાલે કરતા હું તેરે દીન કો ઔર તેરે કાબિલ હિફાઝત ચીઝોં કો ઔર તેરે આ'માલ કે અંજામો કો.

(૬૨) મજલિસ કે ખતમ પર પઢે : સુબ્હાનકલ્લાહુમ્મ વબિહમદિક અશહદુ અલ્લા ઈલાહ ઈલ્લા અન્ત અસ્તગફિરુક વ અતૂબુ ઈલયક.

તરજુમા : અય અલ્લાહ ! આપ કી ઝાત પાક હે ઔર મેં આપકી હમ્દ બયાન કરતા હું ઔર ગવાહી દેતા હું કે આપ હી માઅબૂદ હો મેં આપ સે માફી માંગતા હું ઔર આપ કે સામને તૌબા કરતા હું.

(૬૩) કિસી બીમાર કે પાસ જાઓ તો યે દુઆ પઢો : લા બઅસ તહુરુન ઈન્શા અલ્લાહ - અલ્લાહુમ્મ અશ્ફિહી - અલ્લાહુમ્મ આફિહી.

તરજુમા : કુછ ડર મત, ઈન્શાઅલ્લાહ ગુનાહકા કફફારા હૈ. અય અલ્લાહ ઈસે શિફા દિજીયે, અય અલ્લાહ ઈસકો અચ્છા કર દીજીયે.

(૬૪) આયતુલ કુર્સી

اَللّٰهُ لَآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَۚ اَلْحَيُّ الْقَيُّوْمُ
لَا تَاْخُذُهٗ سِنَةٌ وَّلَا نَوْمٌ
لَهٗ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ مَا فِي
الْاَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِيْ يَشْفَعُ
عِنْدَهٗٓ اِلَّا بِاِذْنِهٖ يَعْلَمُ
مَا بَيْنَ اَيْدِيْهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
وَلَا يُحِيْطُوْنَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهٖٓ
اِلَّا بِمَا شَآءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ
السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ وَلَا يَئُوْدُهٗ
حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيْمُ

અલ્લાહુ લાઈલાહ ઈલ્લા હુવ લહચ્યુલ કચ્યૂમ લા તઅ ખુઝુહૂ સિનતુંવ વલા નવ્મ લહુ માફિસ્સમાવાતિ વમા ફીલ અર્દ, મન્ ઝલ્ લઝી ચશફઅુ ઈન્દહુ ઈલ્લા બિઈઝનિહિ, ચઅલમુ મા બચ્ન અચદીહિમ વમા ખલફહુમ, વલા ચુહીતુન બિશેઈમ મિન ઈલ્મિહ ઈલ્લા બિમા શાઅ, વસીઅ કુરસિચ્યુહુસ્સવમાવાતિ વલ અર્દ, વલા ચઊદુહૂ હિફઝુહુમા વહુવલ અલિચ્યુલ અઝીમ.

(૬૫) હજ કા તલબીયા :-

لَبَّيْكَ اَللّٰهُمَّ لَبَّيْكَ ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيْكَ لَكَ لَبَّيْكَ ، اِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لَا شَرِيْكَ لَكَ

લબ્બયક અલ્લાહુમ્મ લબ્બયક - લબ્બયક લા શરીક લક લબ્બયક ઈન્નલ હમ્દ વન્ નિઅમત લક વલ મુલ્ક લા શરીક લક.

તરજુમા : મેં હાઝિર હું અય અલ્લાહ! મેં હાઝિર હું, તેરા કોઈ શરીક નહી હે મેં હાજીર હું, બેશક હમ્દ ઔર નેઅમત તેરે હી લિયે હે ઔર મુલ્ક ભી તેરા હૈ તેરા કોઈ શરીક નહીં.

(૬૫) સલાતુલ હાજત કી દુઆ : દીની હો યા દુન્યવી કોઈ ભી હાજત પેશ આયે તો દો રકાત નમાઝ પઢકર અલ્લાહ તઆલા કી હમ્દ સના ઔર નબી સ.વ. પર દુરૂદ ભેજ કર યે દુઆ પઢે :

لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ الْحَلِيْمُ الْكَرِيْمُ سُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَرْشِ الْعَظِيْمِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ اَسْئَلُكَ مُوْجِبَاتِ رَحْمَتِكَ وَعَزَآئِمَ مَغْفِرَتِكَ وَالْغَنِيْمَةَ مِنْ كُلِّ بِرٍّ وَّالسَّلَامَةَ مِنْ كُلِّ اِثْمٍ لَا تَدَعْ لِىْ ذَنْبًا اِلَّا غَفَرْتَهٗ وَلَا هَمًّا اِلَّا فَرَّجْتَهٗ وَلَا حَاجَةً هِىَ لَكَ رِضًا اِلَّا قَضَيْتَهَا يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِيْنَ

લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહુલ હલીમુલ કરીમ - સુબ્હાનલ્લાહિ રબ્બિલ અરશિલ અઝીમ - અલ્હમ્દુ લિલ્લાહી રબ્બિલ આલમીન- અસ્અલુક મૂજિબાતિ રહમતિક વ અઝાઈમ મગફિરતિક વલ ગનીમત મિન કુલ્લી બિરિંવ વસ્સલામત મિન કુલ્લિ ઈસ્મ. લા તદઅ્લી ઝમ્બન ઈલ્લા ગફરતહુ વલા હમ્મન ઈલ્લા ફર્રજતહુ વલા હાજતન હિયલક રિઝન ઈલ્લા કઝયતહા યા અરહમ ર્રાહિમીન.

તરજુમા : અલ્લાહ હી મઅબુદ હે જો હલીમ હે - કરીમ હે - અલ્લાહ પાક હે - જો બળે અર્શકા રબ હે. તમામ તારીફ અલ્લાહ કે લિયે હે જો આલમો કા રબ હે. મૈં આપ સે આપ કી રહમત કે વાજિબ કરનેવાલી ચીઝો કા ઔર બળી બળી મગફિરતો કા ઔર હર બિર્ર સે ગનીમત કા ઔર હર હર ગુનાહ સે સલામતી કા સવાલ કરતા હું, અય અલ્લાહ મેરે ગુનાહ કો મુઆફ કિયે બગૈર મત છોળીએ ઔર ગમકો ખોલે બગૈર ઔર જો જરૂરત આપ કી રઝામંદી કે મુતાબિક હો ઉસકો પુરા કિજીયે. આપ તમામ રહમ કરનેવાલો મેં સબસે ઝિયાદાહ રહમ કરને વાલે હય.

(૬૬) ઈસ્તિગફાર : અસ્તગ ફિરુલ્લા હલ લઝી લા ઈલાહ ઈલ્લા હુવલ હય્યુલ કય્યુમ વઅતૂબુ ઈલયહી.

તરજુમા : મેં મગફિરત ચાહતા હું અલ્લાહ સે કે ઉસ્કે સિવા કોઈ ઈબાદત કે લાયક નહીં. વો ઝીન્દા હૈ ઔર હમેશા રહેનેવાલા હૈ ઔર ઉસ્સે તૌબા કરતા હું

(૬૭) હિફાઝત કા અમલ : અલ્લાહુ હફીઝુન લતીફુન - કદીમુન - અઝલીય્યુન હય્યુન - કય્યુમુલ લાયનામુ.

ફાયદા : સફર મેં સાત મરતબા પઢને સે ઈન્શાઅલ્લાહ હર આફત-બલાસે હિફાઝત હોગી. જો સુબ્હ - શામ ૧૧ મરતબા પળ્હને સે અમનો અમાન મેં રહેગા ઔર માલ મેં બરકત હોગી ઔર હર મુસીબત - પરેશાની સે બચેગા.

(૬૮) મેઝબાન કો યે દુઆ દે :

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَهُمْ فِيْمَا رَزَقْتَهُمْ وَاغْفِرْلَهُمْ وَارْحَمْهُمْ

અલ્લાહુમ્મ બારિક લહુમ ફીમા રઝકતહુમ - વગફિર લહુમ વરહમ હુમ.

તરજુમા : અય અલ્લાહ ઈન કે રિઝક મેં બરકત દે ઔર ઈનકો બખ્સ દે ઔર ઈન પર રહમ ફરમા.

(૬૯) કિસી મુસલમાન કો હંસતે હુએ દેખે તબ :

اَضْحَكَ اللّٰهُ سِنَّكَ

અઝહકલ્લાહુ સિન્નક.

તરજુમા : ખુદા તુઝે હંસતા રખ્ખે

(૭૦) જબ રોઝા ઈફતાર કરે તબ : અલ્લાહુમ્મ લક સુમતુ વબિક આમનતુ વઅલયક તવક્કલતુ વઅલા રિઝકિક અફરતરતુ.

તરજુમા : અય અલ્લાહ મેં ને તેરી હી લીયે રોઝા રખ્ખા ઔર તેરે હી દીયે રીઝક સે રોઝા ખોલા.

(૭૧) રોઝા રખને કી દુઆ : નવયતુ અન અસૂમ ગદલ લિલ્લાહી તઆલા મિન ફર્ઝિ શહરિ રમઝાન.

(૭૨) ફજર ઔર મગરિબ કી નમાઝ કે બાદ સાત મરતબા

- અલ્લાહુમ્મ અજિરની મિનન્નાર.

તરજુમા : અય અલ્લાહ મુજે દોઝખ કે અઝાબ સે મહફૂઝ ફરમા.

(૭૩) અપને સાથ એહસાન કરને વાલે કો યે દુઆ દે :

جَزَاكَ اللّٰهُ خَيْرًا

જઝાકલ્લાહુ ખયરા. (તુઝે અલ્લાહ જઝાએ ખૈર દે.)

(૭૪) જબ નયા ફલ સામને આયે તો યે દુઆ પળ્હે :

اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيْ ثَمَرِنَا وَبَارِكْ لَنَا فِيْ مَدِيْنَتِنَا وَبَارِكْ لَنَا فِيْ صَاعِنَا وَبَارِكْ لَنَا فِيْ مُدِّنَا اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ

અલ્લાહુમ્મ બારિક લના ફી ષમરિના વ બારિક લના ફી મદીનતિના વ બારિક લના ફી સાઈના વ બારિક લના ફી મુદીના અસ્તગફિરૂલ્લાહ.

તરજુમા : અય અલ્લાહ હમારે ફલો મેં બરકત દે ઔર હમારે શહર મેં બરકત દે. ઔર હમારે ગલ્લે નાપને કે પયમાનોમેં બરકત દે.

(૭૫) જબ કુર્બાની કરે તો યે દુઆ પઢે

إِنِّىْ وَجَّهْتُ وَجْهِىَ لِلَّذِىْ فَطَرَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ حَنِيْفًا وَّمَآ اَنَا مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ۞ اِنَّ صَلَاتِىْ وَنُسُكِىْ وَمَحْيَاىَ وَمَمَاتِىْ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ لَاشَرِيْكَ لَهٗ وَبِذٰلِكَ اُمِرْتُ وَاَنَا مِنَ الْمُسْلِمِيْنَ اَللّٰهُمَّ مِنْكَ وَلَكَ عَنْ.......

ઈન્ની વજ્જહતુ વજહિય લિલ્લઝી ફતરસ્સમાવાતિ વલ અર્દ હનીફંવ વમા અન મિનલ મુશ્રિકીન. ઈન્ન સલાતી વનુસુકી વ મહયાય વમમાતી લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન. લા શરીક લહુ વ બિઝાલિક ઉમિરતુ વ અન મિનલ મુસ્લિમીન. અલ્લાહુમ્મ મિન્ક વલક. ઔર જિસ્કે તરફ સે કુર્બાની કર રહા હો ઉસ્કા નામ લે ઉસ્કે બાદ બિસ્મિલ્લાહી અલ્લાહુ અકબર કેહકર ઝુબ્હ કરે.

(૭૬) હર કિસ્મ કી માલી તરક્કી કે લિયે દુરૂદ શરીફ :

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُوْلِكَ وَعَلَى الْمُؤْمِنِيْنَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَعَلَى الْمُسْلِمِيْنَ وَالْمُسْلِمَاتِ

અલ્લાહુમ્મ સલ્લિ અલા મુહમ્મદિન અબ્દિક વ રસૂલિક વઅલલ મુઅમિનીન વલ મુઅમિનાત વઅલલ મુસ્લિમીન વલ મુસ્લિમાત.

તરજુમા : અય અલ્લાહ રહમત નાઝિલ ફરમા મુહંમ્મદ સલ. પર જો તેરે બંદે ઔર રસૂલ હે ઔર તમામ મોમિન મર્દ ઔર મોમિન ઔરતો પર ઔર તમામ મુસલમાન મર્દ ઔર મુસલમાન ઔરતો પર ભી રહમત નાઝિલ ફરમા.

(૭૭) અદાએ કર્ઝ કે લિયે યે દુઆ પઢે :

اَللّٰهُمَّ اكْفِنِىْ بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَاَغْنِنِىْ بِفَضْلِكَ عَنْ مَّنْ سِوَاكَ ۞

અલ્લાહુમ્મકફિની બિહલાલિક અન હરામિક વ ગ્નિનીબિફઝલિક અમ્મન સિવાક

તરજુમા : અય અલ્લાહ હરામ સે બચાતે હુએ અપને હલાલ કે ઝરીયે તું મેરી હિફાઝત ફરમા ઔર અપને ફઝલ કે ઝરીયે તું મુઝે અપને ગેર સે બેનિયાઝ ફરમા.

(૭૮) અદાએ કર્ઝ કી દૂસરી દુઆ :

اَللّٰهُمَّ اِنِّىْ اَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحُزْنِ وَاَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ وَاَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْبُخْلِ وَالْجُبْنِ وَاَعُوْذُ بِكَ

مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ وَقَهْرِ الرِّجَالِ

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ની અઊઝુબિક મિનલ હમ્મિ વલ હુઝનિ વ અઊઝુબિક મિનલ અજઝિ વલ કસલિ વ અઊઝુબિક મિનલ બુખ્લિ વલ જુબ્નિ વ અઊઝુબિક મિન ગલ્બતિદદયનિ વ કહરિર્રિ રિજાલ.

તરજુમા : અય અલ્લાહ મેં તેરી પનાહ ચાહતા હું ફિકરમંદી સે ઔર રંજ સે ઔર પનાહ ચાહતા હું બેબસ હો જાને સે ઔર સુસ્તી કે આને સે ઔર તેરી પનાહ ચાહતા હું કર્ઝ કે ગલબે સે ઔર લોગો કી જોર આવરી સે.

(૭૯) કોઈ મુસીબત પહુંચે તો યે દુઆ પળ્હે : ઈન્ના લિલ્લલાહી વઈન્ના ઈલયહી રાજિઊન. અલ્લાહુમ્મ ઈન્દક અહતસિબુ મુસીબતી ફઅજિરની ફીહા વ અબ્દિલ્ની મીનહા ખૈયરા.

તરજુમા : બેશક હમ અલ્લાહ હી કે લિયે હે ઓર હમ અલ્લાહ કી તરફ લૌટને વાલે હે. અય અલ્લાહ ! મેં તેરી બારગાહ મેં અપની મુસીબત પેશ કરતા હું તું મુજે ઈસ મુસીબત મેં અજર (સવાબ) દે ઔર ઈસકે એવઝ મુઝે ઈસ્સે અચ્છા બદલા ઈનાયત ફરમા.

(૮૦) મરીઝ કે પળ્હને કી દુઆ :- (૪૦ મરતબા)

لَآ اِلٰهَ اِلَّآ اَنْتَ سُبْحٰنَكَ اِنِّیْ كُنْتُ مِنَ الظّٰلِمِیْنَ

લા ઈલાહ ઈલ્લા અન્ત સુબ્હાનક ઈન્ની કુન્તુ મિનઝ ઝાલિમીન.

તરજુમા : અય અલ્લાહ તેરે સિવા કોઈ માઅબૂદ નહી. અય અલ્લાહ! તુ પાક હે મેંને અપની ઝાત પર ઝૂલ્મ કીયા.

ફાયદા : અગર મરીઝ મર જાયે તો ઉસે શહીદ કા દરજા દીયા જાએગા ઔર અગર અચ્છા હો ગયા તો ઈસ હાલ મેં અચ્છા હોગા કે ઉસકે સબ ગુનાહ માફ હોંગે.

(૮૧) હર બીમારી કો દૂર કરને કે લિયેઃ-

اَذْهِبِ الْبَأْسَ رَبَّ النَّاسِ وَاشْفِ اَنْتَ الشَّافِیْ لَا شِفَآءَ اِلَّا شِفَآءُكَ شِفَآءً لَّا یُغَادِرُ سُقْمًا

અઝ્હિબિલ બઅ્સ રબ્બન્નાસિ વ શિફ અન્તશ્શાફી લા શિફાઅ ઈલ્લા શિફાઉક, શિફાઅલ લાયુગાદિરૂ સુકમા.

તરજુમા : અય લોગો કે રબ! તકલીફ દૂર ફરમા ઔર શિફા દે. તુ હી શિફા દેનેવાલા હે તેરી શિફા કે અલાવા કોઈ શિફા નહી હે એસી શિફા દે કે કોઈ બીમારી બાકી ન રહે.

(૮૨) તરાવીહ મેં હર ચાર રકાત કે બાદ આહિસ્તા પળ્હને કી દુઆ :- સુબ્હાનલ્મલિકિલ કુદ્દૂસ. સુબ્હાન ઝિલ મુલ્કિ વલ મલકુતિ. સુબ્હાન ઝિલ ઈઝઝતિ વલ અઝમતિ વલ હયબત્તિ વલ કુદરતિ વલ કિબરિયાઈ વલ જબરુતિ, સુબ્હાનમલિકિલ્હયિલ્લઝી લા યનામુ વલા યમૂતુ સુબ્બૂહુન કુદ્દૂસુન રબ્બુના વ રબ્બુલ મલાઈકતિ વર્રૂહુ. અલ્લાહુમ્મ અજિરના મિનન્નાર, યા મુજીરુ, યા મુજીરુ, યા મુજીરુ.

તરજુમા : અય અલ્લાહ! બેશ ક તુ માફ કરનેવાલા હે, કરમ ઔર રહમ કરનવાલા હે ઔર મુઆફ કરને કો પસંદ કરતા હે. લિહાઝા તુ મુઝે મુઆફ કર દે.

(૮૩) જબ દુશ્મન કા ખૌફ હો :-

اَللّٰهُمَّ اِنَّا نَجْعَلُكَ فِيْ نُحُوْرِهِمْ وَنَعُوْذُ بِكَ مِنْ شُرُوْرِهِمْ

અલ્લાહુમ્મ ઈન્ના નજઅલુક ફી નુહૂરિહીમ
વનઊઝુબિક મિન શુરૂરિહિમ.

તરજુમા : અય અલ્લાહ ! હમ તુઝે ઈન દુશ્મનો કે સીને મેં તસર્રુફ કરને વાલા બનાતે હેં ઔર ઈન કી શરારતો સે તેરી પનાહ ચાહતે હેં.

(૮૪) કબ્રસ્તાન મેં જાને કી દુઆ :-

اَلسَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا اَهْلَ الْقُبُوْرِ يَغْفِرُ اللّٰهُ لَنَا وَلَكُمْ اَنْتُمْ سَلَفُنَا وَنَحْنُ بِالْاَثَرِ

અસ્સલામુ અલયકુમ યા અહલલ્કુબૂર. યગ્ફિરુલ્લાહુ
લના વલકુમ વ અન્તુમ સલફુના વ નહનુ બિલ અષર.

તરજુમા : અય કબરવાલો! તુમ પર સલામ. અલ્લાહ હમારી ભી મગફિરત કર દે ઔર તુમ્હારી ભી મગ્ફિરત ફરમા દે. તુમ હમસે પેહલે ચલે ગયે હો હમ ભી તુમ્હારે પીછે પીછે આ રહે હેં.

(૮૫) મય્યત કબર મેં ઉતારને કી દુઆ :-

બિસ્મિલ્લાહી વ અલા મિલ્લતિ રસૂલિલ્લાહ (સલ.)

તરજુમા : શુરૂ અલ્લાહ કે નામ કે સાથ ઔર રસૂલુલ્લાહ (સલ.) કી મિલ્લત પર

(૮૬) નમાઝે જનાઝા કી દુઆ :-
(બાલીગ મર્દ ઔર ઔરત કે લિયે)

અલ્લાહુમ્મગફિરલિહય્યિના વ મય્યિતિના વ શાહિદિના વ ગાઈબિના વ સગીરિના વ કબીરિના વ ઝકરિના વ ઉન્ષાના અલ્લાહુમ્મ મન અહયયતહુ મિન્ના ફઅહયિહી અલલ ઈસ્લામ વ મન તવફફયતહુ મિન્ના ફતવફફહુ અલલ ઈમાન.

તરજુમા : અય અલ્લાહ ! હમારે ઝિન્દો ઔર મુર્દો ઔર હાઝિર ઔર ગાઈબ કો ઔર હમારે છોટે ઔર બળે કો, મર્દ ઔર ઔરતો કો બખ્શ દિજીયે. અય અલ્લાહ જિસ્કો આપ ઝિંદા રખ્ખે ઈસ્લામ પર ઝિંદા રખીયે ઔર જીસ્કો આપ વફાત દે ઈમાન પર વફાત દે.

અગર મય્યિત નાબાલીગ લડકા હો તો યે દુઆ પળ્હે : અલ્લાહુમ્મજ અલ્હુ લના ફરતંવ વજ્અલ્હુ લના અજ્રંવ વ ઝુખ્રંવ - વજ્અલ્હુ લના શાફિઅંવ વ મુશફફઅહ.

તરજુમા : અય અલ્લાહ ! હમારે લિયે ઈસ લડકે 'કો આગે જાકર સામાન કરનેવાલા બના દિજીયે ઓર ઉસ્કો હમારે લિયે અજર કા ઝરીયાહ ઔર વકત પર કામ આનેવાલા ઔર મકબૂલ શિફારિશ કરનેવાલા બનાઈયે.

અગર મય્યિત નાબાલીગ લડકી હો તો યે દુઆ પઢે : અલ્લાહુમ્મજઅલ્હા લના ફરતંવ વજ્અલ્હા લના શાફિઅંવ વ મુશફફઆ.

તરજુમા : અય અલ્લાહ ! હમારે લિયે ઈસ લડકી કો આગે જાકર સામાન કરનેવાલી બના દિજીયે ઔર ઉસ્કો હમારે લિયે અજર કા ઝરીયાહ ઔર વકત પર કામ આનેવાલી ઔર મકબૂલ શિફારિશ કરનેવાલી બનાઈએ.

મૌત-મય્યિત કે અહકામ

૧. તલકીન કા બયાન : જબ કિસી શખ્સ પર મૌત કી અલામત ઝાહિર હોને લગે તો ઉસકા મુંહ કિબ્લે કી તરફ કર દીયા જાએ ઔર ઉસ્કે સામને બુલંદ આવાઝ સે કલિમએ તય્યબહ પઢા જાએ તાકે વો સુનકર અપની ઝબાનસે કલમા અદા કરલે. ખુદ ઉસ્સે પઢને કો ન કહા જાએ. વો આલમ પરેશાની કા હોતા હય કે શિદતે તકલીફ મેં વો ઈન્કાર કરદે ઐસી હાલત મેં વો ઈન્કાર કર દે તો ઉસ પર કુફકા હુકમ ન લગાયા જાએગા ઉસકો મુસલમાન હી સમઝા જાએગા. (ફતાવાએ હિન્દીયા)

ઐસે શખ્સ કે પાસ સૂરએ યાસીન શરીફ કા પઢના ઔર ખૂશ્બૂદાર ચીઝ રખના મુસ્તહબ હૈ ઈસ આખરી વકત મેં નેક ઔર પરેઝગાર લોગ કા રહેના બેહતર હે જબ રૂહ નિકલ જાએ તો ઉસકી આંખે આહીસ્તા સે બંદ કરદી જાએ ઔર જબડે કપડે કી પટ્ટી સે બાંધ દીયે જાએ ઔર આ'ઝા સીધે કરદીયે જાએ. આંખે બંદ કરનેવાલા યે દુઆ પઢે. બિસ્મિલ્લાહી વઅલા મિલ્લતિ રસૂલિલ્લાહ યસીર અલયહી અમ્રહુ વસહ્હિલ અલયહી મા બઅદહુ વ અસઈદહા બિ લિકાઈક વજહલ મા રજા ઈલૈહે ખૈર મ્મિમા ખરજા અનહો.

૨. મય્યત કે ગુસલ કા તરીકા : મય્યિત કો ગુસલ દેના દુસરે મુસલમાનો કે હકક મેં ફર્ઝ કીફાયા હૈ. અગર બગૈર ગુસલ કે દફન કર દીયા જાએ તો ઉસ બસ્તી કે તમામ મુસલમાન ગુનાહગાર હોંગે. ગુસલ મસનૂન કા તરીકા યે હે કે મય્યિત કો પાક તખતે પર લીટાયા જાએ ઔર તખતે કો કમસેકમ તીન મરતબા ખૂશબૂદાર ચીઝસે ધુની દે દી જાએ. ફિર બદન કે કપડે ઉતારલિએ જાએં ઔર સતર પર કોઈ કપડા ડાલ દીયા જાએ ઉસ્કે બાદ ઈસ્તિન્જા કરાયા જાએ ઈસ્તિન્જા કરાનેવાલા અપને હાથ મેં કપડે કી થૈલી પહનકર ઈસ્તિન્જા કે મકામ કો ધોએ. ફિર વુઝૂ કરાએ લેકીન વુઝૂમેં કુલ્લિ ન કરાએ ઔર નાક મેં પાની ન ડાલે અલબત્તા નહ્લાનેવાલા અપની ઉંગલી સે કપડા લપેટકર દોનો કાનો ઔર નાક કે અંદરૂની હિસ્સે કો સાફ કરદે. વુઝૂ સે ફરાગત કે બાદ સરમેં અગર બાલ હો તો ઉસકો મલ દીયા જાએ જીસ પાની સે સર મલા જાએ ઉસમેં ખિતમી જૌસ કરલી જાએ યા સાબૂન, બેસન વગૈરા સે સાફ કર દિયા જાએ તાકે મૈલ બાકી ન રહે

દાઢી કા ભી યહી હુકમ હૈ. બદન ભી સાબુન લગાકર સાફ કર દીયા જાએ. ગુસલ કે લીયે ગરમ પાની જ્યાદા બેહતર હૈ. ગુસલ કે વકત મય્યિત કો બાયે પહેલુ લિટાકર તમામ બદન પર પાની બહાયા જાએ ઈસ તરહ તીન મરતબા પુરે બદન પર પાની બહાયા જાએ. પહેલી મરતબા ખાલિસ પાની દુસરી મરતબા બૈર કી પત્તી યા ખિતમી કે સાથ, જૌશ દીયા હુવા પાની તીસરી મરતબા કાફૂર મિલા હુવા પાની યે ચીઝ ન મિલે તો ખાલિસ પાની બહા દીયા જાએ. ઉસકે બાદ બિઠલાકર ઉસકા પેટ આહીસ્તા આહીસ્તા મલા જાએ. અગર કુછ આલાઈશ (નાપાકી) નિકલે તો ઉસકો ધો દીયા જાએ. વુઝૂ ઔર ગુસલ દોહરાને કી ઝુરૂરત નહી હય. ગુસલ સે ફરાગત કે બાદ મય્યિત કા બદન કિસી કપડે સે ખુશ્ક કર લિયા જાએ સર ઔર દાઢી મેં ખૂશ્બૂ લગા દી જાએ. પેશાની, નાક દોનો હાથો પર કુહનીયોં તક ઔર ગુઠનો પર કાફૂર મલ દિયા જાએ. બાલ મેં કગી ન કીયા જાએ ઔર નાખૂન યા બાલ ન કાટે જાએ. મય્યિત કી નિહલાને કી ઉજરત લેના જાઈઝ નહી. (હૈઝ ઔર નીફાસવાલી ઔરત અગર મય્યિત કો ગુસલ દે તો મકરૂહ હૈ)

૩. કફન કા બયાન : મર્દ કો કફન મેં તીન કપડે મસનૂન હય ૧. ઈઝાર જીસકી મિકદાર ઈતની હો કે સરસે લેકર પાઉ તક ઢક જાએ. ચૌળાઈ તકરીબન ઢાઈ ગઝ હો. ૨. કફની જિસકી મિકદાર ગલે સે લેકર પાઉ તક હૈ. ૩. ચાદર - જીસકી મિકદાર ઈઝાર સે કુછ ઝાઈદ હો ઔરત કે કફન મેં પાંચ કપડે મસનૂન હૈ ૧. ઈજાર ૨. કફની ૩. ચાદર ૪. સીના બંદ, ૫. સર બંદ, ઈઝાર, કફની, ચાદર કી મિકદાર વહી હ જો મર્દ કે લિયે હે, સીનાબંદ દોગઝ લંબા ઔર સવાગઝ ચૌળા હો તાકે બગલ કે નીચે સે પિંડલી તક હો જાએ સરબંધ ઢાઈગઝ લમ્બા ઔર બારહ ગીરાહ ચૌળા હો. અગર મસનૂન કફન કા ઈન્તિઝામ ન હોસકે તો કમસકમ ઈતના ઝરૂર હો કે બદન છુપ જાએ.

૪. મર્દ કો કફનાને કા તરીકા : પહેલે કફન કો તીન મરતબા કિસી ખૂશ્બૂદાર ચીઝ કી ધૂની દે દે. ઉસકે બાદ કફન કે કપડે કો ઈસ તરતીબ સે લગાએ. પહેલે ચાદર બિછાએ ઉસકે ઉપર ઈઝાર ઔર ઉસકે ઉપર કફની (કફની કે કપડે કો ગલે કે પાસ થોળાસા કાટ લીયા જાએ) કફની કા નીચે વાલા હીસ્સા તો બિછાયા જાએ ઔર ઉપરવાલા હીસ્સા સમેટકર સરહાને રખ દીયા જાએ. ફિર મય્યિત કો લિટા કર પહેલે કફની પેહનાયા જાએ ફિર ઈઝાર ઈસ તરહ લપેટે કે બાંયે જાનિબ નીચે રહે ઔર દાઈજાનિબ ઉપર હો ફિર ચાદર ઈસી તરહ લપેટ્ દી જાએ.

૫. ઔરત કો કફનાને કા તરીકા - પહેલે ચાદર બિછાએ ઉસકે ઉપર ઈઝાર ઉસકે ઉપર કફની. ઉસકે બાદ મય્યિત કો લેટા દીયા જાએ ઔર કફની પહેનાકર ઉસકે બાલ કે દો હિસ્સે કરકે એક હિસ્સા

બાલો કા દાહની જાનિબ ઔર એક હિસ્સા બાઈજાનિબ કરકે સીને પર રખદીયે જાએં ફિર સરબંદ સર ઔર બાલોં પર ડાલ દિયા જાએ. ઔર ઉસકે બાદ ઈઝાર લપેટી જાએ ફિર ચાદર આખિર મેં સીના બંદ લપેટે અગર સીના બંદ સરબંધ કે બાદ ઈઝાર લપેટને સે પહેલે હી બાંધ લીયા જાયે તો ભી જાઈઝ હે. કફન સફેદ રંગ કા બેહતર હે. કફન ખુલજાને કા અંદેશા હો તો ઉસકો કીસી ચીઝ સે બાંધ દિયા જાએ ઔર કબર મેં રખને કે બાદ ગિરાહ ખોલ દિયા જાએ. નાબાલીગ કે કફન મેં ઈતને હી કપડે હો જિતને બાલીગ મેં હોતે હેં.

૬. નમાઝે જનાઝા : નમાઝે જનાઝા મેં દો ચીઝે ફર્ઝ હેં. ૧. ચાર મરતબા અલ્લાહુઅકબર કહેના. ૨. દુસરા કયામ યાને ખડે હોકર નમાઝે જનાઝા પઢના બગૈર ઉઝર કે બૈઠકર પઢના જાઈઝ નહીં. ઔર તીન ચીઝે મસનૂન હે ૧. સના ૨. દુરૂદ શરીફ ૩. મય્યિત કે લિયે દુઆ.

નમાઝે જનાઝા કા મસનૂન તરીકા જનાઝે કો આગે હય્ય અલસ્સલાહ કી તરફ સર કરકે રખ દે. ઈમામ ઉસકે સીને કે મુકાબિલ ખળા હો. ઔર સબલોગ ઉસકે પીછે સફ બનાકર ખળે હોં ઉસકે બાદ ઈમામ ઔર સબલોગ દોનો હાથ મિસ્લ તકબીરે તહરીમા કેહતે કાનો તક ઉઠાકર એક મરતબા અલ્લાહુઅકબર કહેકર દોનો હાથ બાંધ લે ઔર પઢે સુબ્હાનકલ્લાહુમ્મ વબિહમ્દીક વ તબારકસમુક વતઆલા જદદુક વજલ્લ સનાઉક વલાઈલાહા ગૈરૂક. ઉસકે બાદ બગૈર હાથ ઉઠાએ અલ્લાહુઅકબર કહે ઔર દુઆ પઢે. (વો દુઆ ઈસ કિતાબ કે સફા નંબર ૧૪૪ પર લીખી હુઈ હે) દુઆ પઢને કે બાદ બગૈર હાથ ઉઠાએ અલ્લાહુ અકબર કેહકર દોનો તરફ સલામ ફેરે. જનાઝે કી નમાઝ મેં મુસ્તહબે હે કે તીન યા પાંચ યા સાત સફે યા ઈસસે ઝાઈદ મગર તાક અદદ મેં હો.

જનાઝે કી નમાઝ ભી ઉન ચીઝો સે ફાસિદ હો જાતી હૈ જીનસે દુસરી નમાઝે ફાસિદ હો જાતી હે.

બગૈર વલી (મય્યત કે ઝિમ્મેદાર મસલન બાપ, બેટા, શૌહર વગેરા) કી ઈઝાઝત કે કિસી કો નમાઝ પઢાને કી ઈઝાઝત નહીં.

૭. જનાઝા કે ઉઠાને કા મુસ્તહબ તરીકા યે હે કે પહેલે અગલા દાહના પાયા અપને દાહને કંધે પર રખે ફિર પિછલા દાહના ફિર અગલા બાયા બાયે કંધે પર રખે. ફિર પિછલા બાયા ઔર હર પાયા રખને કે બાદ કમસકમ દસ (૧૦) કદમ ચલે તાકે ચારો પાયો કો મિલાકર ચાલિસ કદમ હો જાય. જનાઝા લે જાને વાલે તેઝ ચલે લેકીન દૌડના મના હય.

૮. કબર - મય્યિત કી કબર કમઝકમ ઉસકે નિસ્ફ કદ કે બરાબર ગહરી ખોદી જાએ ઔર લંબાઈ ઉસકે કદ કે બરાબર હો. બગલી કબર બેહતર હે. ઉઝર કી વજહ સે બગલી કે બજાએ સંદુકી (પેટી)

ખોદી જાએ.

૯. કબર મેં ઉતારને કા તરીકા - મય્યિત કો કિબ્લે કી તરફ સે ઉતારના ચાહિયે કબર મેં ઉતરને વાલે કિબ્લા કી તરફ મુંહ કરકે ખળે હો. ઔર રખતે વકત બિસ્મિલ્લાહી વઅલા મિલ્લતિ રસૂલિલ્લાહ કહેના મુસ્તહબ હે. મય્યિત કો કબર મેં રખકર દાહને પહેલુ પર કિબ્લા રૂખ કરદેના મસનૂન હે. બેહતર યે હે કે મય્યત કો ઉતારને વાલે નેક મુત્તકી ઔર તંદુરૂસ્ત હો ઔરત કો ઉતારનેવાલે ઉસકે મહરમ હો તો જયાદા બેહતર હે.

૯. કબર કો બંદ કરને ઔર ઉસપર મિટ્ટી ડાલને કા તરીકા : - મય્યિત કો કબર મેં રખકર ઉસકો કચ્ચી ઈંટસે બંદ કરદે. ઔર અગર કબર કે બૈઠ જાને કા અંદેશા હો તો ફિર લકળી કે તખતે યા કોઈ સખ્ત ચીઝ રખના ભી જાઈઝ હે. કબર મેં સિરહાને કી જાનિબ સે મિટ્ટી ડાલના મુસ્તહબ હે. મિટ્ટી દોનો હાથો મેં ભર કર તીન મરતબા ડાલના ચાહીયે પેહલી મરતબા મેં મિનહા ખલકનાકુમ, દુસરી મરતબા મેં વફીહા નુઈદુકુમ ઔર તીસરી મરતબા મેં વમિનહા નુખરીજુકુમ તારતન ઉખરા પઢના ચાહીએ. કબર કો ચોકોર બનાના મકરૂહ હય. મુસ્તહબ યે હે કે ઉંટ કે કોહાન કી તરહ હો ઔર એક બાલિશ્ત સે જયાદા ઉંચી ન હો. પુખ્તા (પક્કી) કબર બનાના મના હય. કબર કે અંદર અહદનામા યા કોઈ ઔર દુઆ વગૈરહ ન રખ્ખે. મય્યિત ઔરત યા મુખન્નસ હો ઉસકો કબર મેં રખતે વકત પરદા કરકે રખના મુસ્તહબ હે. દફન કે બાદ થોડી દેર તક કબર પર ઠેહરના ઔર મય્યિત કે લિયે દુઆએ મગ્ફિરત કરના યા કુર્આન મજીદ પઢકર ઉસકા સવાબ મય્યિત કો પહોંચાના મુસ્તહબ હે. કબર કા તવાફ કરના યા ઉસકા બોસા લેના યા ફુલ વગેરહ ચઢાના યા અગરબત્તી વગેરહ કા જલાના મના હે.

(મય્યિત કા પૂરા બયાન અહકામુલ મય્યિત સે લીયા હે જો હઝરત મૌલાના અલહાજ કારી સીદીક અહમદ સા. બાંદવી રહ. કી શાએ કી હુઈ કિતાબ હે)

અલ્લાહ કે બંદો નમાઝ પળ્હો
ઉસ્સે પહેલે કે તુમ્હારી નમાઝ
પળ્હી જાએ

મસ્જિદવાર જમાઅત કે પાંચ કામ

૧. કીસી એક નમાઝ કે બાદ ઉમ્મત કી ફિકર મેં સર જોડ કર બૈઠે.
૨. ઢાઈ (૨½) ઘંટા ઉમ્મત કે દર્દ ઔર મેહનત કે લયે હરરોઝ ફારીગ કરના.
૩. દો તાલીમેં કરના- એક અપની મસ્જિદ કી દુસરી અપને ઘર કી.
૪. હફતે કે દો ગશ્ત કરના - એક અપની મસ્જિદ કા દુસરા જીસ મસ્જિદ કે લિયે મશવરે સે તેય હો જાએ.
૫. મહીને કે તીન દીન પાબંદી સે લગાના.

જિસ મસ્જિદ મેં મસ્જિદવાર જમાઅત ન

હો વહાં મસ્જિદવાર જમાઅત કાયમ કરે. ઔર ઈન કામ કો એહતેમામ સે કરે. તીન કામ હરરોઝ કરને કે હે સબસે પહેલે તો કિસી એક નમાઝ કે બાદ પાંચ સે દસ મિનિટ ઉમ્મત કે લિયે ફિકર કરે ઉસમે અપની મસ્જિદ ઔર મોહલ્લે કે સાથીઓ કી ફિકર હો જમાઅત બનાકર ઔર ઈનફીરાદી તોર પર હમારે ભાઈઓ કે પાસ પહોંચે નમાઝ કી ફિકર દિલાયે ઔર જો મસ્જિદ મેં નમાઝ કે લિયે આતે હે ઉનકો મસ્જિદવાર જમાઅત મેં જોડે, તાલીમ મેં બૈઠને કી ફિકર દિલાયે, તીન રોઝ કી તરગીબ દિલાયે, ચાર મહિને ઔર ચાલીસ દિન કી ફિકર દીલાયે. અગર હમારા સાથી જમાઅત મેં ચલ રહા હે તો ઉસકે ઘર કી ભી ફિકર કરે. બિમાર હૈ તો ઉસકી મિજાઝપુરસી કરે. ઢાઈ ઘંટે કી તરતીબ બનાયે અગર હમારે સાથીઓ કા ઢાઈ ઘંટા ઉમ્મત કી ફીકર મેં સહી લગા ઔર સહી મેહનત હુઈ તો હમ મુલ્કો કે તકાઝે અપની મસ્જિદ સે પુરે કર સકતે હે, ચાર મહીને ઔર ચાલીસ દીન કી જમાઅત હમ અપની મસ્જિદ સે તકાઝો પર નિકાલ સકતે હૈ ઈસકેલિયે ઘર કા માહોલ ઔર ખુસૂસન મસ્તુરાત કા ઝહેન બનાને કે લિયે ઘર કી તાલીમ કા ઈહતેમામ કરે મસ્જિદ કી તાલીમ સે મસ્જિદ મેં આને વાલો કા ફાયદા હોગા ઔર ઘર કી તાલીમ સે હમારે ઘર કી મસ્તુરાત મેં ઈન્શા અલ્લાહ અમલ કા શૌક પેદા હોગા ઔર દીનદારી આએગી.

ઔર મર્દો કે લિયે દાવત કે કામ મેં મદદગાર બનેગી ઔર ઈસકા ખાસ ખ્યાલ રહે ઝહેન કે લિયે ઈહતેમામ સે ઉન્હેં તાલીમ મેં બીઠાએ ઔર જહા મસ્તુરાત કો હપ્તે મેં જોળા જાતા હૈ (ઇજતેમા વહાં હમ અપને ઘર કી મસ્તુતરાત કો ભેજે. યે તો હે હરરોઝ કે તીન કામ ઔર હપ્તે મેં દો ગશ્ત કા ઈહતેમામ હો એક અપની મસ્જિદ કા ગશ્ત ઔર દુસરા પાસ પળોસ કી મસ્જિદ યા મોહલ્લે કા ગશ્ત કરે. ઔર મહિને કે તીન દિન ઈહતેમામ સે લગાતા રહે. જીસકા તીન રોઝ ઈહતેમામ સે લગતા હૈ ઉસ કે લિયે સાલ કા ચાલીસ દિન યા ચાર મહીના લગાના આસાન હો જાતા હૈ યે હે મસ્જિદવાર જમાઅત કે કામ યા ફિકરે કે ઈસમેં હર રોઝ અપની મસ્જિદ ઔર મોહલ્લે કે ભાઈઓ કી ફિકર હો જાતી હૈ ઔર હપ્તે મેં અપને પાસ પળોસ કે મોહલ્લે ઔર મસ્જિદ કી ફિકરે હો જાતી હૈ ઔર મહિને મેં પાસ પળોસ કી આબાદી ઔર બસ્તીઓં કી ફિકરે હો જાતી હૈ ઔર ઈન્હીં ફિકરોં કી બુનિયાદ પર સાલ મેં ચાલીસ રોઝ કે લિયે મુલ્ક કી ઔર ચાર મહીને કે લિયે બૈરૂની મુલ્ક મેં જાને કી ફિકરેં અલ્લાહ તઆલા અપને ફઝલસે અતા ફરમાતે હૈ. ઔર તવફીક કે સાથ અસ્બાબ ભી પૈદા ફરમાત દેતે હૈ.

વમા અલયના ઈલ્લલ બલાગ વમા તૌફીકી ઈલ્લા બિલ્લાહ-